

KABUÑ EO AN JISÖS KRAIST IM ARMEJ RO REKWOJARJAR ILO RAAN KEIN ĀLIK TATA • EPRÖL 2019

Liona

Ennaan in
Kōjatdikdik im
Lomqor eo an
Rilomqor eo,
peij 18

Ilo lien Ebweer, Keememej
Lio Emej pâleen jân Nain,
peij 12

Al in Ijtô : Ilo "Jikun Kallib
Ekwojarjar." peij 24

Eköjkan Kappuköt
Aenomjan im Jołok Kapo,
peij 26

KABUÑ
IN EJ PĀD
IJIN

Reykjavík **Iceland**

Kōn an libobo kōn jiño Mount Esja itulik, Reykjavík, capital eo an iceland me eaibojooj, ej letok karuwainene eo ñan juon āne aitoklök jān 1,000 mael (1,609 km) jān ijo eļap ilo Europe. Kar jokwe ie ḡoxtata jān Viking ro ilo 874 AD, Reykjavík ej ioļapān ḡanit, wāween mour, im ḡakutkut ko an kien, barāinwōt juon eo erreo tata, emaroro tata, im bukwon eo ejokne tata ilo laj in.

Riiceland ro ruo jinointata rekar peptaj ilo Denmark, ilo 1851. Ejjab to rekar bar rool ñan Iceland, im ilo 1853 eo branch eo jinointata ekar ejaa. Rainin epaakelök 300 membōr ro ilo Iceland ilo jilu branch ko, ilo Reykjavík, Akureyri, im Sellfoss. Tampej eo epaaktata ej pād ilo London, England, 1,177 mael ko (1,894 km) jān Reykjavík.

Meñe edik oran membōr ro, Kabuñ eo ej wōnmaaṇlök wōt ilo an eddōkłök. Kōjekdōn apañ ko kōn an ettoļok, ukook an kein katakin ko an Kabuñ in, jañ ko renana, im apañ in ḡanit, emōj an ritōl ro an Kabuñ in kallimur ke juon raan Iceland enaaj juon meram ñan lal ko jet. Büreejtōn Gordon B. Hinckley (1910–2008) ekar loļok Iceland im kakeememej membōr ro bwe rej “armej in ‘kōkajoor im kajoor im maroñ’ ñan kōmjan men ko rejlap” (“Wonderful to Have Sweet, Good Land,” *Church News*, Sept. 21, 2002, 10).

- Mijen eo an Iceland ekar ejaa ilo 1894 eo, bōtaab kwaļok naan ekar bōjrak ilo 1914 eo. Iceland ekar erom ḡottan Mijen eo an Denmark Copenhagen ilo 1975 eo.
- Ilo 1977 eo, Elder Joseph B. Wirthlin (1917–2008), ekar juon uwaan Doulul eo Kein Kajuon an Jiljilimjuonñoul eo, ekar aje Iceland ñan kwaļok kōn gospel eo.
- Ilo 1981 eo Bok in Mormon eo kar jeje ilo kajin Iceland, juon kajin rejjab kōjerbale jabdewōt jikin ilo laj in.

Ilo lien Ebweer ko, Keememej
Lio Emej pâleen jân Nain
Keith J. Wilson

12

Kômjan
bwe Jerbal
in Karejar en
Lemôñõñõ
8

Löke Lömqoren eo an
Rilömqor
Büreejtõn Henry B. Eyring

18

Jilu Katak ko kôn
lakwe, Lañlõñ, im
Aenõmjan
Brian K. Ashton

26

Ñe Kwoj Ebweer

Mour in elõñ an nana im emjan. Jet iien ñe ej nana ad mour, jej kôlmen-jokjen kôn ta eo Anij ej kômjan—etke juon Jemed eo ej iakwe emaroñ kôtjök bwe en wałqok ãindein? Łókapokpok in emaroñ kômjan bwe jen kajjitõk, “Anij ej ke lukkuun kea kôn ña?”

Ilo jekjek röt in, emjöj aō loe an eoon kein jipañ:

- **Sam ko 8:4-5:** “Ta armej bwe kwõn keememej e? . . . “Bwe kwaar köttäik e jidik jân enjej ranj, im kapälpel e kôn aiboojoj im wuj.”
- **Jon 10:14:** Ilo mour eo An ioon laj in, Jisõs ekar kômelejelik E make ãinwõt “seperd eo emjan” im kobiaik, [Ña] ijejä siip ko aō.”
- **Moses 1:39:** Eñiin juon iaan eoon ko remjan tata ippä me lrooj ej kwałqok jibabad eo An ñan Rikanaan Josep Smith: “Bwe lo, eñin ej jerbal eo Aō im aiboojoj eo Aō—ñan kakürmoola jab wabanban im mour indeeo an armej”—ej kôkaljeik ikdeleel eo An ilo kój kajojo.
- **Luk 7:11-16:** Wwebwenato in ejjab katakin kój wôt kôn kajoor eo an Rilömqor eo ioon mej—iien kakeememej ilo töre in ljtõ in—ak ñan ña ej jutak kôn waanjoñak eo emjan tata kôn lukkuun jelä eo An kôn kój kajjojo. Jân aolepän kabwilõnlõñ ko an Jisõs, jeijo rej kwałqok iakwe im jipañ eo ãinwõt jerbal in karejar eo An ñan lio emej pâleen ilo Nain. Ilo aō kwałqok ilo wwebwenanto eo aō (lale peij 12), wwebwenato in ej kwałqok itok limo eo an Rilömqor ilo im iakwe eo ñan kajjojo kój.

Keith J. Wilson

Associate professor, Brigham Young University

5 Emōj An Jerkakpeje! ☺

"Emōj anjo ioon mej; armej rej anemkwōj. Kraist eaar wiin im anjo!"

6 Pija ko kōn Tōmak: Bob im Lori Thurston—

Cambodia Phnom Penh Mijen ☺

Mijen eo aer rekar jab kōtmāne en kar āindeo, bōtaab ekar barāinwōt kōjerāamjan er ilo wāween ko ejjelok aer kar kōtmāni.

8 Pedped in katak ko an Jerbal in Karejar: Kōmjan bwe Jerbal in Karejar en Lemđōñōjō

Juon iaan kein jipañ ko rejjap tata lañlōñ eo emool ej wałok ilo jerbal in jipañ.

12 Ilo lien Ebweer ko, Keememej Lio Emej Pāleen jān Nain

Jān Keith J. Wilson

Āinwōt An kar kōmjan ñan lio emej pāleen jān Nain, Rilomqor eo enaaj itok ñan kōj ilo iien ko eļap ad aikuj.

18 Lōke Lomqoren eo an Rilomqor

Jān Büreejton Henry B. Eyring

Irooj enaaj tōl kōj ñan lomqoren jān melijjoñ ko ad ilo an Japlōk ad wāppenlōk.

24 Al Ilo Jikin Kallip Kwojarjar eo ☺

Jān Tammy Simister Robinson

Rilomqor eo eaar mour im mej kōn kōj.

26 Jilu Katak ko kōn Iakwe, Lañlōñ, im Aenōmjan

Jān Brian K. Ashton

Komaroñ lo mđōñōjō mekarta jekjek ko am.

32 Ainikien Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata: ☺

Juon jañ eaar kakkure karōk ko an juon iien māre; lukkuun ta mour wabanban in; juon al me eaar letok kōjatdikdik; juon kür kar böke.

36 Kōjeraamjan ko an Uññare Peid Make: Pejnej Ej Eddōkłok ☺

Jān Joshua J. Perkey

Juon lawyer ekar luuji jerbal eo an bōtaab ekar lo imwe eo ilo kūlaaj ko an uññare peid make eo an Kabuñ in.

38 Imōko Imōd, Baamle ko Ad: Ładdik eo Nejim Ej Nejin Jemedwōj Ilañ ☺

Jān Jerlyn Murphy

Jekdqon ta ewi joñan ad iakwe ajri ro nejid, Anij ej iakwe er eļapłok.

40 Katakin Jodikdik ro im Ajri ro Reddiłok: Jelmae Büromqōj ☺

Kültön ko ñan jipañ ajri ro nejum eñjake aenōmjan.

Kein Riit eo Ekadu

Ilo Külin Bok eo
Iaj eo ñan Emmeōs,
Jān Wendy Keller.

Jākjen ko**Rūmjan Ded ro****42**

Kōn aolep kālet ko jej jelmae im **jokālet ko rej ukot mour** jej kōmjan, ekōjkan ad jejā jejā jej **Joor Karōk eo an Anij** ñan kōj? Riiti bwebwenato eo an allōñ in kōn **bök revelesōn**.

Jodikdik ro**50**

Ekkatak kilen am kōjebal kōjerāamjan in petriak eo am, kwon imwe ñan jino **Mantin Ijtō ko rekāäl, im puköt aenōmjan eo** ñan kwe make im ro jet ñe kwo riiti ennaan eo an allōñ in.

Ajri ro

Ekkatak eļapłok kōn **etke jej kamqoolol kōn Ijtō jān riit** kōn Jisōs Kraist, Pinmuur eo An im Jerkakpeje eo, im ta meje-leir ñan kōj.

KWAŁQOK BWEBWENATO KO ILO DIGITAL WÖT

Kemourur Majōl in Jetob ko Am̄

Jān Aspen Stander

Nān bōbrae mōjnojōk eo an naan in kamq̄oł eo ad, jej aikuj jab bōjrak ilo ad kalōk majōl in jetob ko ad.

Kwoj ke Mour Kōn Gospel eo ilo Jimettan Bōro?

Jān Chakell Wardleigh

Ta m̄ool in oktak eo ikōtaan erom poub ilo Kabuñ in im erom niknik ilo gospel eo?

EPRÖL, 2019 VOL. 18 NO. 2
LIAONA 18604 874

Määkjin eo an pelaakin laj in an Kabunc̄
Eo an Jisōs Kraist im Armej ro Rekwojarjar
ilo Raan-ko Álikata

Büreejtöñji Eo Kein Kajuōn: Russell M.
Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Doulul Eo an Jončouluo Rijilök ro:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland,
Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar,
Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson,
Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund,
Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Rijeje: Randy D. Funk

Rikapilökjök ro: Brian K. Ashton,
Randall K. Bennett, Becky Craven, Sharon
Eubank, Cristina B. Franco, Donald L.
Hallstrom, Larry S. Kacher, Erich W.
Kopischke, Lynn G. Robbins

M̄aaajta In Late: Richard I. Heaton

Jeban eo an Määkjin ko an Kabunō in:
Allan R. Loyborg

Mānija in Pejnej: Garff Cannon

M̄aaajta n̄an Rijeje: Adam C. Olson

Rijibanō Lale Rijeje Ro: Ryan Carr

Rijipanō an Jeje ko em̄ōj jei ak buriini:
Camila Castrillón

Kumi in Jeje im Kajim̄we eo: Maryssa
Dennis, David Dickson, David A. Edwards,
Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon
Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R.
Morris, Eric B. Murdoch, Sally Johnson
Odekkir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,
Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller
Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

M̄aaajta in Jeban Pija: J. Scott Knudsen

M̄aaajta in Jinča: Tadd R. Peterson

Kumi in Pija: Jeanette Andrews, Fay P.
Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott,
Thomas Child, Joshua Dennis, David
Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen,
Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily
Chieko Remington, Mark W. Robison,
Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Rilolojake Men Mweien: Collette
Nebeker Aune

Ribok Eddo in Kōm̄çane: Jane Ann
Peters

Kumi in Kōm̄çan: Ira Glen Adair, Julie
Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi,
Ginny J. Nilson, Marissa M. Smith
Rikopooj n̄an Je: Joshua Dennis,
Ammon Harris
Ribok Eddoin Jeje: Steven T. Lewis
Ribok Eddoin Leto-letak: Troy R. Barker
N̄an wōneen erom uwaan im wōneen ko
itullikin United States im Canada, keapaak
jikin mweik eo an Kabunō in ak ritōl eo an
ward ak branch eo am.

Jilkintök peba ko im kajitök ko ilo
online ilo liahona.lds.org; kōn e-mail logk
n̄an liahona@ldschurch.org; ak kōn mail
logk n̄an Liahona, Rm. 2420, 50 E. North
Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024,
USA

Liaona eo (juon naan ilo Bok in Mormon
eo mejele in "kamq̄bōj" ak "ba kajen ia")
ej jeje ilo Albanian, Armenian, Bislama,
Bulgarian, Cambodian, Cebuano,
Chinese, Chinese (simplified), Croatian,
Czech, Danish, Dutch, English, Estonian,
Fijian, Finnish, French, German, Greek,
Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian,
Japanese, Kiribati, Korean, Latvian,
Lithuanian, Malagasy, Marshallese,

Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese,
Romanian, Russian, Samoan, Slovenian,
Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian,
Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and
Vietnamese. (An walögk ekkar n̄an kajjin.)

© 2019 jen Intellectual Reserve, Inc. Aolep
jim̄e ko rej pad ippen, jeje ilo Amedka.

Aolep Mejeje im Jinčwe ikijeen

Kōm̄çan kape: Mae iien nōe
em̄ōj kallikare, kaijojo armej remaronō
kōm̄çan kape in katak ko jān Liahona
eo noan jerbal ko aer make, jerbal ko
jet (ekoba n̄an kür ko aero ilo Kabunō
in). Mālim in maronō jołq̄ek e jabdewöt
iien. Pija ko maronō jab kapeik elanōnōe
moq̄ ko em̄ōj kallikare ilo mejele ko
ippān pija eo. Kajitök ko kōn jīm̄we im
maronō kōm̄çan kape rej aikuj jeje
im jilkintök n̄an Intellectual Property
Office, 50 E. North Temple St., FL 13,
Salt Lake City, UT 84150, USA; email:
cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and
Canada:

April 2019 Vol. 18 No. 2. LIAHONA (USPS
311-480) Marshallese (ISSN 1532-3501) is
published six times a year (January, April,
May, July, October, and November) by The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,
50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT
84150. USA subscription price is \$5.00
per year; Canada, \$6.50 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake
City, Utah. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label
from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian
subscriptions to Salt Lake Distribution
Center at address below. Subscription
help line: 1-800-537-5971. Credit card
orders (Visa, MasterCard, American
Express) may be taken by phone. (Canada
Post Information: Publication Agreement
#40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see
DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND
MILITARY FACILITIES: Send address
changes to Distribution Services, Church
Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City,
UT 84126-0368.

KAPPUKÖT EŁAPŁQK

Ilo Gospel Library app eo im ilo liahona.lds.org,
komaroñ in:

- Pukōt bok eo ekāäl.
- Lo bwebwenato ko ilo digital wōt .
- Pukōt bok ko imaanlıq.
- Jilkinlıq bwebwenato ko am̄ im kakobaba eo.
- Wiaiki ak lej̄ek juon menin lej̄ek wiaiki.
- Kōkm̄anmanlıq ekkatak kōn kein jerbal ko ilo
digital.
- Kwałqok bwebwenato ko rem̄jan tata ippam̄ im
pija ko.
- Downloadi ak būriini bwebwenato ko.
- Roñjake bwebwenato ko rem̄jan tata ippam̄.

KŪRTOK KÖM

Email e tok kajitök ko am̄ im Jōm̄jak ko n̄an
liahona@ldschurch.org.

Jilkintok bwebwenato ko am̄ me rej kōłaplıq
tōmak ilo liahona.lds.org ak jilkintök ilo mail n̄an:
Liahona, floor 23

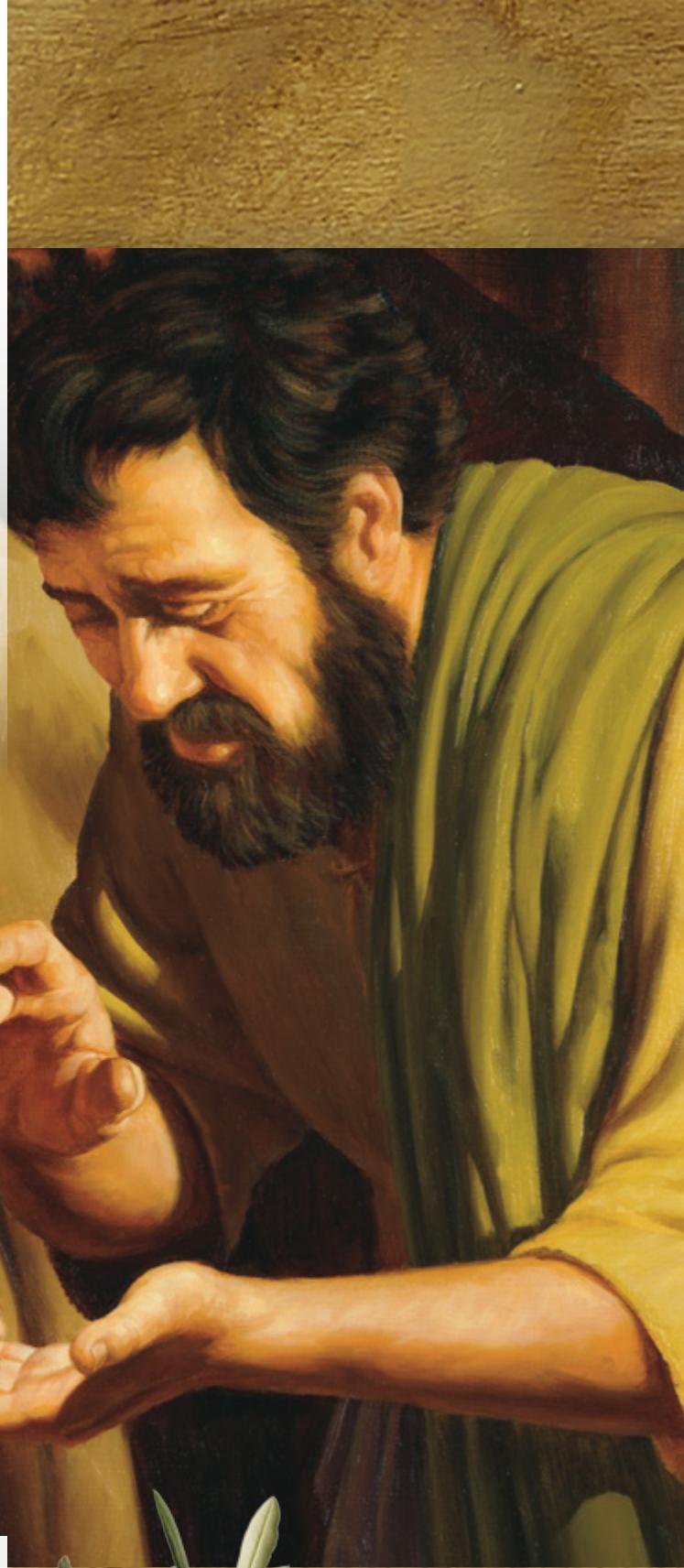
50 E. North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

E aar Jerkakpeje!
Eaar Jerkakpeje!
Kwałqok kôn juon ainikien
lenjōñōñō.

Emōj an rōłqok jān jilu raan in an kalbuuj;
Kōm̄jan bwe aolepān lał in en lañlōn.
Emōj anjo ioon mej; armej rej anemkwoj.
Kraist emōj an anjo.

(“Ear Jerkakkije!” Al ko Al in Ajri, nō. 41.)

Ilo am̄ kakeememej Rilqm̄or eo ilo Ijtō in,
komaroñ etal ñan lds.org/go/4195 ñan lale
jiña ko raiboojoj im naan in kam̄ool ko jān
Rijjilök ro kôn em̄jan ko an Rilqm̄or eo me
rekar kōm̄jan bwe Pinmuur im Jerkakpeje eo
An ren tōprak.

Bob im Lori Thurston

Rekar jerbal ilo Cambodia
Phnom Penh Mijen eo

Ilo mijen eo aero jino in tata ippān doon,
Bob im Lori Thurston rekar katak bwe jerbal
in karejar eo ejap melele in emaroñ bök jikin
jekdogn apañ ko an kajin im manit ilo aer
oktak kônke kój aolep jej ajri ro Nejin Anij.

LESLIE NILSSON, RIPPIA

Bob:

Juon raan kômro kar roñ ainikien
köjañjañ ejlaaj, im kômro kar lo juon em
nuknuk kar kajutake. Ilo Cambodia, meleje
in menin emaroñ lõñ en ej märe ñe ejjab
juon emøj an mej.

Lori:

Kômro kar jejä tokâlik ke juon kôrâ eo
jalem ak jiliño nejin ajri ej kab mej. Leo
pâleen ekar jab pâd. Ajri ro rej kab rûj im
kile bwe eo jinier emøj an mej.

Juon nejin leddik eaar kanooj Jap an
jañ. Jân juon rukook, leddik eo ekar ba, "Na
rûtto tata. Epâd ippâ aolep rein jatû. Ijjab
jejä ta eo inaañ kômñjane."

Ikar kanooj atbakwöje. Ta eo bwe in
jab? Leddik in ejkab mej jinen. Ikar kônono
ñan e ilo kajin pâlle im ba, "Ijeña ke kwojjab
maroñ meleje ta kein ij ba, ak Ñaij kallimuri
eok bwe kwonaaj bar loe jinõm. Enaaj
emjman. Kobban makełok iaamj."

Ekanooj lõñ eñjake ko ãinwôt in raar
letok ñan kôm juon ekkejel eo ainjuon
ippân armej in Cambodia ro.

LO EŁAPŁOK

Kappukot elõñłok Pija ko rej kwałok
kôn tõmak ilo lds.org/go/18

SISTER THURSTON
MISSIONARY
TO THAILAND

Pedped in Katak ko an Jerbal in Karejar

KÖMMAN BWE JERBAL IN KAREJAR EN Lemōñōñō

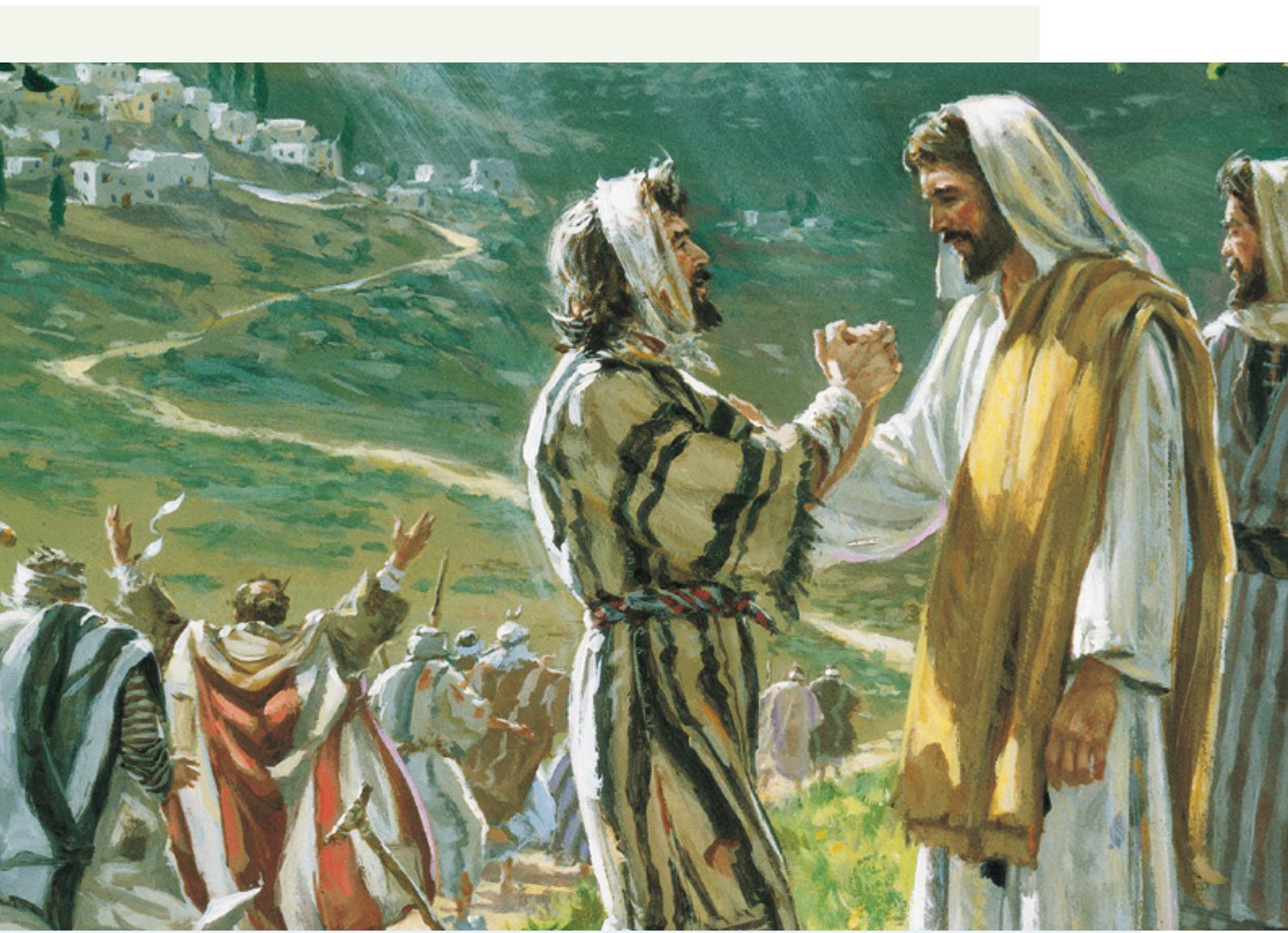
Jerbal ilo iakwe ej bōktok lañlōñ ñan jímōr rilejók eo im ribōk leen eo.

Jet iien ad kapuköt mōñōñō ilo mour in emaroñ ãinwōt ettōr ioon juon treadmill ko. Jej ettōr im bar ettōr im ãinwōt jejjab pād jabdewōt jikin. Ñan jet, lōmñak eo kōn jerbal in karejar ñan ro jet ej ãinwōt bar kobaiktok eļap-ļók ñan kōmñane.

Bōtaab Jemedwōj Ilañ ekōñaan bwe jen eñjake lañlōñ eo im ekar ba ñan kōj “bwe armēj ren kar, bwe ren maroñ mōñōñō” (2 Nipai 2:25). Im Rilomqor eo ekar katakin bwe jerbal in karejar ñan ro jet ej mōttan eo eaorōk ñan wāween bōktok lañlōñ ñan mour ko ad im mour ko an ro jet.

Ta In Lañlōñ?

Lañlōñ emōj kar kōmleleik ãinwōt “juon eñjake eo eļap an jejjot im lemōñōñō.”¹ Emōj an Rikanaan ro an raan kein āliktata kar kōmleleik kōn ia eo lañlōñ ej itok jāne in wāween bōke. “Lañlōñ eo jej eñjake edik ejjab ḥap an ippān jekjek ko an mour ko ad im aolep men ñan kōmñane kōn kalimjōk mour ko ad,” Büreejtōn Russell M. Nelson ekar ba. “. . . Lañlōñ ej itok jān im kōn [Jisōs Kraist]. E ej unjen aolep mōñōñō.”²

Jerbal in Karejar ej Bōktok Lañlōn

Ke Laii ekar bōk leen wōjke in mour eo, an ekar obrak “elap otém jāp lañlōn” (1 Nipai 8:12). Ikdeleel eo an imaan tata ekar ñan jake leen wōjke in ippān ro ej iakwe er.

Mōñōñō eo ad ñan jerbal in karejar ñan ro jet emaroñ bōktok kain lañlōn rōt in ñan kōj im ñan er. Rilōmqor eo ekar katakin rikaloor ro an bwe leen eo jej bōktok ñe jej ekkeijel Ippān ej jipañ kōj bōktok tarlep in lañlōn eo (lale Jon 15:1-11). Kōm̄ane jerbal eo An kōn jerbal im pukōt ñan bōktok ro jet ñan E emaroñ juon eñjake eo elañlōn (lale Luk 15:7; Alma 19:9; Katak im Bujen ko 18:16; 50:22). Jemaroñ eñjake

lañlōn in jekdqon ñe jej jelmae jumæe im eñtaan (lale 2 Korin 7:4; Kolosse 1:11).

Rilōmqor eo eaar kwałqök ñan kōj waanjoñak eo eweppān bwe juon iaan un ko rejjap tata an lañlōn emool ilo mour in ej pād ilo jerbal in jipañ. Ñe jej jerbal in karejar ñan ro jeid im jatid aïnwōt Rilōmqor eo, kōn iakwe eo an Kraist im iakwe ilo būruōd, jemaroñ eñjake lañlōn eo elapłok jān baj lemōñōñō.

“Ilo an kaorok [jerbal in karejar eo] kōn bōro ko remōñōñō, jenaaj . . . epaakełqök ñan eromłok armej in Záion im jenaaj eñjake lañlōn eo ejej uwaan ippān ro me jaar jipañ er ilo iał eo an rikaloor,” kar katakin jān Sister Jean B. Bingham, Bureej-ton eo Eutiej an Doulul eo an Kora ro.³

JUON UNJEN LAÑLÖN EMOOOL

Rilōmqor eo ekar kwałqök ñan kōj waanjoñak eo eweppān tata bwe lañlōn eo emool ilo mour in maroñ bōke jān jerbal in jipañ.

Ekōjkan Ad Maroñ Kōm̄jan Bwe Jerbal in Karejar En Lem̄oññō?

Elōñ wāween ko ñan bōktok elapłok lañlōñ ñan jerbal in karejar ko ad. Erkein jet lōm̄nak ko.

- Meļele kōn jibabba eo am̄ ilo jerbal in karejar.** Ebooł un ko ñan jerbal in karejar. Ilo jemłokin, kijejetko ad rej aikuj juon wōt ippān jibabba eo an Anij “ñan kakūrmool jab wabanban im mour indeeo an armej” (Moses 1:39). Ilo ad bōk kūr eo an Büreejtōn Russell M. Nelson ñan jipañ ro jet ilo iaļ in bujen eo, jemarōñ lo lañlōñ ilo ad bōk kuñaad ilo jerbal eo an Anij.⁴ (Kōn elōñłok meļele ko kōn jibabba eo an jerbal in karejar, lale “Ministering Principles: The Purpose That Will Change Our Ministering,” in the January 2019 *Liaona*.)
- Kōm̄jan bwe jerbal in karejar en kōn armej ro im jab kōn eddo ko.** Büreejtōn Thomas S. Monson ekar kakeemej kōj “Jab kōtłok ḥa mejlan juon jorrāān en aorōkłok jān juon armej ñan iakwe.”⁵ Jerbal in karejar ej kōn iakwe armej ro, ejjab kōn kōm̄mani men ko. Ilo ad eddōkłok ñan iakwe ilo ejja wāween eo Rilomqor eo eaar, enaaj ɬapłok ad jedmatmate lañlōñ eo me ej itok jān jerbal ñan ro jet.

- Kōm̄jan bwe jerbal in karejar en ḥam waan.** Elder M. Russell Ballard Ripnej Jenkwan Büreejtōn eo an Doulul eo an Joñoulru Rijilök ro, ej jiroñ kōj, “Men ko rellap rej ḥami kōn men ko reļam waan im iddik. . . . Jerbal ko ad reddik im reļem waan kōn jouj im jerbal in jipañ renaaj ɬapłok jidik kōn jidik ñan juon mour eobrak kōn iakwe ñan Jemedwōj Ilañ, wujlepłok ñan jerbal eo an Irooj Jisōs Kraist, im juon eñjake an aenōm̄jan im lañlōñ kaijojo iien jej kappukot̄ doon.”⁶
- Jołok edodo eo jān jerbal in karejar eo.** Ejlap am̄ eddo ñan jrbale lōm̄qor eo an bar juon. Menin ej ikotaan armej eo wōt im Irooj. Eddo eo ad ej ñan iakwe er im jipañ er jepłaakłok ñan Jisōs Kraist, eo ej aer Rilomqor.

Jab Karumwijłok Lañlōñ eo ilo Jerbal in Jipañ

Jej iien armej rej mākokō in kajitok kōn jipañ eo rej aikuj, kōn menin lelok jipañ eo ad emaroñ men eo de eo rej aikuj. Ak kipel kōj make ioon armej ro ejjab uwaak eo, barāinwōt. Kajitok mālim mōkta jān jerbal in karejar ej juon lōm̄nak em̄jan.

Elder Dieter F. Uchtdorf jān Doulul eo an Rijilök ro Joñoulruo ekar jiroñ kōj kōn juon jinen eo ejjełok pāleen eo im ekar nañinmej in bok—im ajri ro nejin rekar bar po. M̄weo ekijoñ ejjełok ettoon ie ekar pok im ettonoon. Ekar būjin kōnno im nuk-nuk ettoon.

Ilo iien eo me liin ekar lukkuun eddodo, kōrā ro ilo Doulul eo an Kōrā ro raar kōjalaļ ilo kōjām eo an. Rekar jab ba, “Kab kōjellaik kōm ñe kwoj aikuj jipañ.” Ke raar lo jekjek eo, raar kajju kōm̄jan jerbal.

“Raar karōk pok jaljal̄ eo, bōktok meram im meļak ñan m̄weo, im kar kūrłok juon mōttaer ñan bōktok jet mōñā ko eaar ɬap aikuj. Ke raar ilo ālikata kadedeļok jerbal eo aer im kar kwałok naan in iak-iakwe ko aer, raar ilok jān m̄am̄a in edik kōn dān in kāmjaalaļ—dān in kāmjaalaļ in kam̄moolol im iakwe.”⁷

Rileļok eo im armej eo ej bōk rej jīm̄or eñjake māñāñ in lañlōñ.

Kōlapłok Lañlōn ilo Mour eo Am

An Ɂapłok lañlōn, aenōmjan, im laudiñdiñ jemaroñ kōlapłok ilo mour ko ad, an Ɂapłok ad mōñōñō in maroñ kwałok ippān ro jet ilo ad jerbal in karejar. Lañlōn ej itōk jān Jetōb Kwojarjar eo (lale Galetia 5:22 and Katañ im Bujen ko 11:13). Ej juon men eo jemaroñ jar kake (lale Katañ im Bujen ko 136:29). Erkein rej jejjo Ɂomñak ko ñan kōlapłok lañlōn eo ilo mour ko ad make:

- 1. Bwini kōjeraamjan ko am.** Ilo am etale mour eo am, je ilo jōnōl eo am men ko me emōj an Anij kōjeraamjan eok kaki.⁸ Je men ko remjan ipelaakum.⁹ Lukkuun lale ta ko remaroñ bōbrae eok jān am eñjake lañlōn eo im je wāween ko ñan ɬa mejlan ak kōkōmjanmanļok am meļele kake. Ilo tōre in iien Ijtō in, bōk iien ñan pukot elapłok ekkejel eo ippān Rilomqor eo (lale Katañ im Bujen ko 101:36).
- 2. Kaminene kalimjōk kiiō im kile eñjake ko an ro jet.** Emaroñ pidodoļok an lañlōn tōpar eok ilo iien kōlmen-ļokjeñ ko remeljak.¹⁰ Lukkuun rōnjake ta ko me rej bōktok lañlōn eo ñan kwe (lale 1 Korin 16:15). Kattoļok eok jān mitia ko emaroñ aorōk ñan kaminene kalimjōk kiiō im kile eñjake ko an ro jet.¹¹
- 3. Jab keidi eok make.** Emōj kar ba bwe keidi ej lañlōn an rikqot eo. Paul caar kakkōl bwe ro rej “ke rej joñe er ippān doon im keidi er ñan doon, re jab mälötlöt” (2 Korin 10:12).
- 4. Kappukot revelesōn ko an juon make.** Rilomqor eo kar katakin: “Elaññe kom naaj kajitōk, kom naaj bōk revelesōn ioon revelesōn, jelāļokjeñ ioon jelāļokjeñ, bwe komin maroñ jelā mennin ittino ko im mennin aenōmjan ko—men ko rej bōktok mōñōñō, men eo ej bōktok mour indeeo” (Katañ im Bujen ko 42:61).

Juon Kür ñan Jerbal

Ewi wāween am kōlapłok lañlōn eo kwoj loe ilo mour eo am jan jerbal in karejar? ■

Pedped in katañ ko ilo bwebwenato in maroñ jerbal ñan mjaküküt ko aolep raan bōtaab köttōpar eo an ej ñan jipañ ro jeid im jatid me rej jerbal in karejar ilo kijejetko aer ñan kōjeraamjan kajjojo armej im baamle ko me rej eddoik er.

KAKEEMEMEJ KO

1. “Joy,” en.oxforddictionaries.com
2. Russell M. Nelson, “Lañlōn im Mour ilo Jetōb,” *Liaona*, Nob. 2016, 82.
3. Jean B. Bingham, “Jerbal in Karejar aïnwōt an Rilomqor eo kar Kōmjan,” *Liaona* Mae 2018, 107.
4. Lale Russell M. Nelson, “Ilo Ad Bun Maanlok Ippan Doon,” *Liahona*, Eprōl 2018, 4–7.
5. Thomas S. Monson, “Finding Joy in the Journey,” *Liahona*, Nob. 2008, 86.
6. M. Russell Ballard, “Finding Joy through Loving Service,” *Liahona*, Mae 2011, 49.
7. Lale Dieter F. Uchtdorf, “Living the Gospel Joyful,” *Liahona*, Nob. 2014, 120–123.
8. Lale Henry B. Eyring, “O Remember, Remember,” *Liahona*, Nob. 2007, 67.
9. Jean B. Bingham, “Bwe Ami Lañlōn En Maroñ Obrak,” *Liaona*, Nob. 2017, 87.
10. Lale Dieter F. Uchtdorf, “Of Things That Matter Most,” *Liahona*, Nob. 2010, 21.
11. Lale Gary E. Stevenson, “Spiritual Eclipse,” *Liaona*, Nob. 2017, 46.

Ilo lien Ebweer ko, Keememej Lio *Emej pāleen jān Nain*

Eļaptata ūne jej eñjake bwe ejjeļok rej keememej kōj ak likjap in lale kōj, jej aikuj keememej: Jisōs eaar itōk ūnan jipañ lio emej pāleen ilo iien an aikuj, innām Enaaj itok ippād barāinwōt.

Jān Keith J. Wilson

Associate Professor an Ancient Scripture, Brigham Young University

Jet iien ilo em̄man ko im nana ko an mour, jemaroñ eñjake bwe Anij ejjab lukkuun niknik ilo mour ko ad raan ūnan raan. Joñok ko ad rain wōt kamōkmōk im jab kalimomo. Ejjab kanooj lōñ oktak ko, im jet iien epen ūnan kwaļok juon eria ijo Anij eaar kajju pād ie ilo jekjek ko ad. Jabdewōt iien ij ioon eñjake kein kōn likjab ilo mour eo aō make, emakijkij aō ūom̄nak kōn juon kōrā ilo Kallimur Ekāäl me emaroñ in kar eñjake wāween in. Ejjeļok etan liin ilo jeje ko rekwojarjar bōtaab kar jelā kajien kōn etan bukwōn eo an im kadkad jān jekjek eo an ilo māre.

Kōrā in ej eo me emej pāleen jān Nain, im rikwaļok eo wōt Luk ekar je bwebwenato eo an ekabwilōñlōñ. Ūnan ūna liin ej jutak kōn kajoor eo an Rilom̄qor eo nan kōm̄man jerbal in karejar ekkar ūnan kajjojo im wāween an pukōtļok ro rej ebweer, armej ro bajjōk ilo jukjuk in pād eo An. Bwebwenato in ej kōmeļeļeik menin eļaññe Anij ejelā kajied im kea kōn kōj.

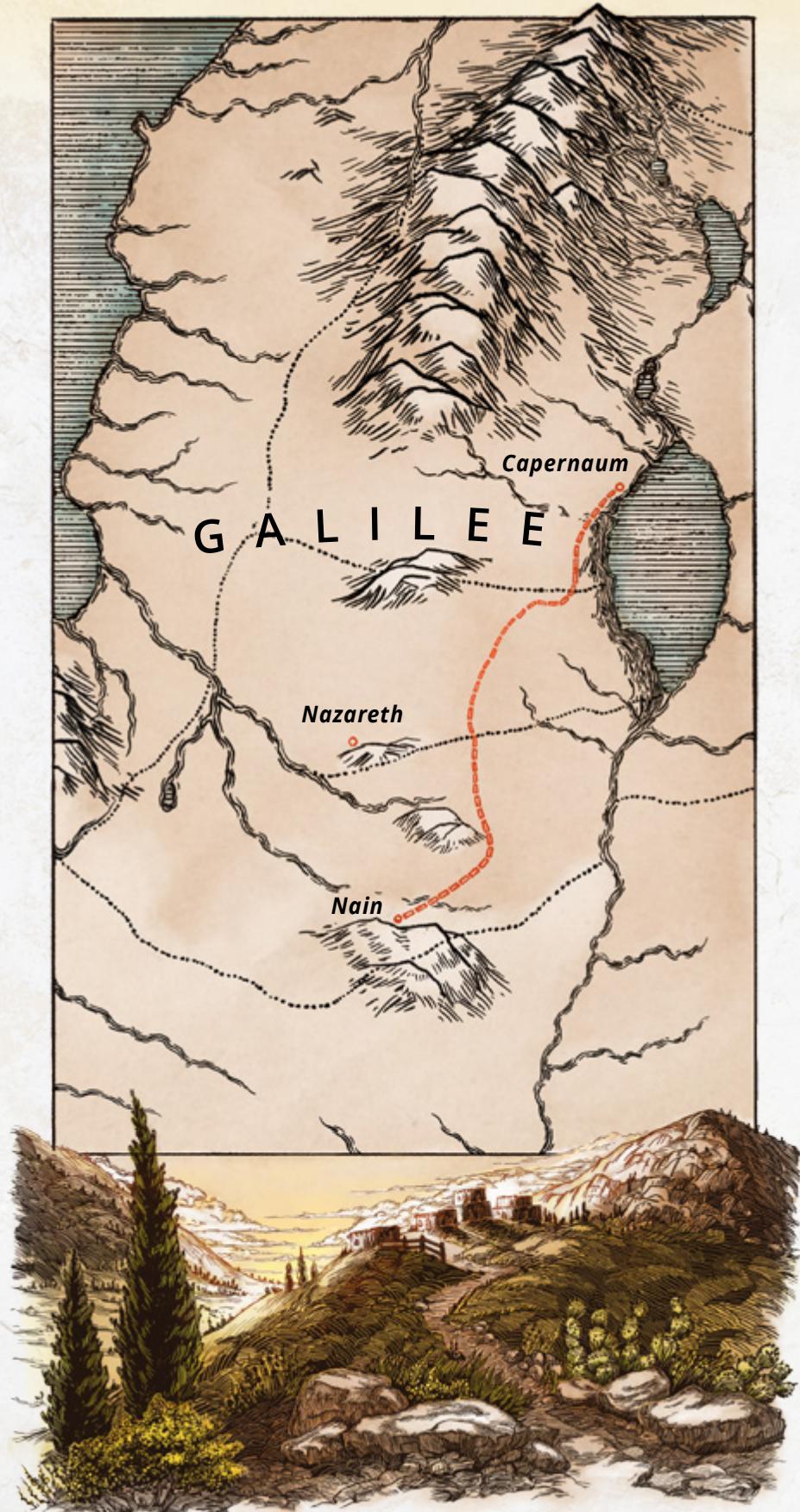
Juon kōmeļeļe kōn kabwilōñlōñin jān Luk jebta 7 ej kwaļok an Jisōs kabōjrak juon iien kallib im komour juon em̄maan em̄man ded jān mej. Ak elōñļok men ko ūnan meļeļe kōn jikin in ilo bwebwenato in. Ilo aolep kabwilōñlōñ ko, ak eļaptata kōn menin, eaorōk ūnan lukkuun meļeļe kōn jekjek in. Ilo aō katakin ilo Brigham Young Univerity Jerusalem Center, inaaj kwaļok ūnan eok jet ūom̄nak jān ūna make kōn kabwilōñlōñ in.

Nain ej juon jikin ekkat mōnā eo edik ilo tōre eo an Jisōs, atartar wōt ilo Mount Moreh, me ej kwałok turear in Jezreel Valley eo. Bukwōn eo make ekar jenolok jān iał eo emōj kōmṁane. Nān deļoñe ej juon wōt iał. Ilo tōre eo an Jisōs, jikin jokwe in ekōn dik im jeramōl, im ełakkar baj āindein wōt jān jino in. Ilo jet iien ilo bwebwenato in, bukwōn in ewor 34 em̄ im 189 armej.¹ Rainin ej jukjuk in pād an emaroñ 1,500 armej ro.

Luk ej jino bwebwenato eo an kōn kwałok bwe Jisōs eaar pād ilo Capernaum raan eo mōkta im ekar kōmōur rijerbal in Centurion eo (lale Luk 7:1-10). Innām jej katak bwe “raan eo ālkin” (eoon 11; kakobaba ko), Rilomqor ekar etal nān bukwōn eo ḥa etan Nain, kobałok jarlepu in rikałoor ro an. Karök in elukkuun aorök. Capernaum ej pād ilo tueañ in parijet in Lomajo in Galilee, 600 ne (183 m) ilal in dān. Nain emaroñ 30 māi ko (48 km) irōk in Capernaum ilo 700 ne (213 m) ilōn in dān, āindein ebōk tallōn eo ebwe an pen nān Nain. Nān maroñ etal nān jān Capernaum nān Nain, emaroñ bōk emaroñ diktata juon nān ruo raan ko. Ejjab to ekar bōk 10 awa in an juon kurub in jodikdik ro jān BYU Jerusalem Center eo nān etal ilo iał in ioon iał ko repij. Meļele in bwe Jisōs emaroñ kar jerkak ilo jimarok tata ak bolen etetal ilo boñ nān kar tōpar iien kallib eo “raan eo ālkin.”²

Ilo an kar Kraist tōparłok bukwōn in ālkin etetal ilo iał eo, juon likao emaroñ 20 an iiō³ rej ineeq namōj tak ilo juon eran kein kallib. Luk ej ba bwe likao in kar nejin juon kōrā eo emej pāleen emake wōt, im jet rimāletlet ro rej ukōt naan in Greek eo nān kwałok bwe liin ejjełok bar ineen lojien.⁴ Juon jarlepu ej etal ippān liin ɬok ilo iien in ekabūromjōmōj nān baamle in.

Emōj ad jeļā bwe ūne ej mej juon nejid ḥaddik enaaj kabūromjōmōj nān jabdewōt, ak ḥomnāk kōn men ko ejelot liin emej pāleen. Naaj kar ta meļele in ilo mour in iiaio, mour in jetob, im ikiejen jāān ūne emej pāleed im ejjełok naaj ribōk

jemłok ko ilo Israel iien ko etto? Manit eo ilo Kallimur Mokta, kar menin tōmak bwe ñe leo pālele ej mej mokta jān an bwij wōlā, ej juon kokalle ej ekajet in jerawiwi eo an Anij. Āindein, jet rekar tōmak bwe Anij ekar letok kaje ioon liin emej pāleen. Ilo bok in Ruth, ke ekar mej pāleen Naomi ilo iiō ko redik, elotaan, “Irooj eaar kōnnaan ɳae eō, im Eo E kajoor potata Ear kejorrāān eō” (Ruth 1:21, International Standard Version eo).⁵

Menin ekar jab metak ilo jetōb wōt im eñjake, ak liin emej pāleen jān Nain ekar bar jelmae apañ ikijeen jāan—emool jelmae kole.⁶ Ilo iien ɻare, juon kora rej karōkłok ñan baample eo an leo pāleen ñan kōjparoke ikijeen jāan. Elaññe leo emej, innām kōrā eo enaaj pād ilo kōjpārok eo an ɻaddik ɻaanje eo nejin. Kiiō bwe ɻaanje eo nejin liin emej pāleen im ɻaddik eo de eo nejin eaar mej, liin eaar epaak an maat an jāan. Elaññe ɻaddik eo nejin ekar 20 jima an iiō, kōrā in emaroñ kar topar lukopen iiō in mour eo an, jokwe ilo juon bukwōn edik jikin kallib ettołłok, im kiiō lo e make ilo jetōb, ikitōltōl, im an ejjełłok an jāan.

Jejjöt in wōt iien eo ke armej in bukwōn eo rej inektok ɻaddik eo ñan kalbwini, Jisōs eaar tōpar iien eo im kar “būromōj kake kōrā eo” (Luk 7:13). Ilo ɻool, menin emaroñ in kar tarpek eo elaptata an Luk. Jisōs ekar eñjake aikuj in elap an liin emej pāleen. Bōlen ekar

emmej aolepān boñōn eo im bukwelōlō ilo pedped eo an ettoon, im akweļap ñan Jemedwōj Ilañ ñan jelā etke. Bōlen ekar bar lōñ an kajjítok ikkijien etke Ej kōtłok bwe en to wōt an mour ioon laļ in. Ak bōlen liin ekar lukkuun mijak kōn eñjake in ajimakeke eo me enaaj kar jelmaeiki. Jejjab jelā. Bōtaap jejeļā bwe Rilomqor eo ekar mōkaj im etal jān Capernaum, me emaroñ in kar bōk juon etetal eo eaitok kitien ilo boñōn eo bwe En marōñ tōparłok iien kallib eo mōkta jān aer kūlbwin ānbwin eo ilo bwidej.

Aaet, ke Ekar lo dān in kemjalaļ iturin mejen lio ilo an etetal ilikin mjakūtkūt eo, Jisōs eaar eñjake elap būromōj kōn liin—ak ej waļok bwe būromōj in an ej itok jān eñjake ko eaar eñjaki mōktaļok jān An “kar” tōpar tok iien kallib eo. Ekar tōkeakļok im pād ijo ilo iien eo kōrā in eaar aikuji.

Jisōs ekar ba ñan lio emej pāleen bwe en “jab jañ” (eoon 13). Ilo an jab mijak kōn jab erre eo in jekjek eo an ilomej eo, Eaar “jibwe tābōļ eo pōqk in ānbwin eo ej pād ie” im jarplepju eo eaar “bōjrak aer makūtkūt.” Innām ekar ba, “Likao en, ñaij ba ñan eok, Jerkak.

“Im eo ear mej eaar jerkak, im jino kōnono. Im [Jisōs] eaar bokļok ñan ippān jinen” (eoon 14-15). Ekkā, armej ro ilo bukwōn eo im rikaļoor ro an Jisōs rekar lukkuun ḥokjen aer ilo an būromōj eo aer oktak ñan lañlōñ. Aolepāer raar “nebar Anij, im ba, juon rikanaan elap emōj an waļok ilubulijid” (eoon 16). Ak kabwilōnlōñ in ekar kōn jepļaaktok eo an juon jetōb eo elap aikuji. Jisōs eaar jelā bwe juon men eaar kanooj bōd kōn kōrā in—juon eo me kar kōjaorōke ilo mānit eo aer. Jekjek eo an liin ekar kurļok kōn jipañ eo An emōkaj, jekdqon cļaññe Eaar aikuji in ilok ettolok ñan pād ijo ilo iien eo ejejjet ilo tōre eo ejejjet. Eaar jelā kōn jekjek eo elap me eaar aikuji, im Eaar mōkaj an itok. Būreejtōn Thomas S. Monson (1927-2018) eaar kōnono kōn mōol eo ke ekar ba, “Juon raan, ñe jej reilikļok kōn ta ko jej watōki bwe rej jide ilo mour ko ad, jenaaj kile bwe bōlen rejjab jide men ko.”⁷

Kiiō, ilo an kar jekjek in kaketak, ej aikuji erom juon bwebwenato in Baibōļ eo elaplōk jān an emānan ñan kōj. Ej kamool menin ke ejjab jide bwe Jisōs eaar jelā kōn kōrā in

ejeramōl, eatajinamjen, im ejojolāār. Eļap tata ūne jej eñjake bwe ejjeļok rej keememej kōj ak likjap in lale kōj, jej aikuj keememej: Jisōs eaar itōk ūnan jipañ lio emej pāleen ilo iien an aikuj, innām Enaaj itōk ūnan ippād barāinwōt. Ilo kakobaba, katak eo kein karuo jemaroñ bōk jān waanjoñak eo an Rilōmqor eo ej kōn aorōk eo an leļok peid ūnan kōjeraam̄man ro ibelaakud. Elōn ilo doulul eo am̄ renaaj ebweer jān iien ūnan iien. Ņe komaroñ ba ļok ūnan er kōn "Sister in Nain" im wāween an Irooj kar jeļā ilo jejjōt apañ eo an im an ebweer, emaroñ ukōt boñ ūnan raan. Kemeemej kar etale eo an Būreejtōn Spencer W. Spencer (1895–1985): "Anij ej karoñ kōj, im ej lale kōj. Ak ekkā an waļok jān bar juon armej eo me ej kake aikuj ko ad."⁸

Jān aolepān kabwilōnlōn ko an Jisōs ilo iien An ioon laļ in, ūnan ūna, jet rej meanwōd im tenkwadikļok ilo An jerbal in karejar ūnan lio emej pāleen jān Nain. Ej kakeemej kōj ke ewōr tokjad ūnan E im bwe Ej jāmin naaj meļokļok kōj. Jejjab maroñ meļokļok men jab in. ■

KAKEEMEMEJ KO

1. Lale E. Mills, *Census of Palestine 1931: Population of Villages, Towns, and Administrative Areas* (1932), 75.
2. Lale S. Kent Brown, *The Testimony of Luke* (2015), 364.
3. Lale Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
4. Lale Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
5. Ilo Aiseia 54:4, Irooj eo ej ba ūnan lio emej pāleen Israel bwe liin "ēpan bar keememej jook eo [an] jojoļāār" (Ukook kāāl kajin pālle)
6. Lale Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
7. Thomas S. Monson, in Joseph B. Wirthlin, "Lessons Learned in the Journey of Life," *Liaona*, Māe 2001, 38.
8. *Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball* (2006), 82.

Ūnan alooje pijsan Baibōj in "Widow of Nain," Iolļok [lds.org/go/041917](https://www.lds.org/go/041917).

Jān Büreejtōn
Henry B. Eyring

Rikapilöklök eo
Kein Karuo ilo
Büreejtōnji eo
Kein Kajuon

LŌKE LQMQOREN EO AN Rilomqor

Pimuur im Jerkakpeje eo an Rilomqor eo kar lełok ñan
E kajoor eo ñan kōkajoorłok kōj ilo mālijioñ ko ad ak
lomqoren kōj jāni.

Nan ro iaad emōj an ro rejitōnbōro jako, iał eo imaan emaroñ in kabūruomjōj-mōj im ajimakeke—emool elapłok ñan ro ejelok aer jelā im naan in kamool an Pinmuur eo im Jerkakpeje eo an Rilomqor Jisōs Kraist. Kwoj keememej ke ruo iaan Rikaļoor ro An repere ilo iał eo łok ñan Emmaus. Irooj jerkkakpeje eaar kepaak-łok er im kajjítok etke rej būromjōj. Luk ej letok uwaak eo ñan kōj:

“Im re ba ñan E, Kōn Jisōs ri Nazeret e, eo Ri Kanaan e kajoor ilo jerbal im naan imaan Mejān Anij im armej otemjej:

“Im kōjkan pris ro reļap im irooj ro am raar ketak E bwe ren liaakłok E ñan mej, im raar debwāäl E.

“A kōm ar katmāne bwe E eo Enaaj lomqoren ri Israel” (Luk 24:19-21).

Jej bōk kaenōmjan jān jelā im naan in kamool eo a bwe *eaar* E eo eaar lomqoren Israel. Eaar *E* eo eaar “[rupi]” to ko an mej” (Mosaia 15:23). Eaar *E* eo eaar erom “leen eo moktata iaan ro rej kiki” (1 Korint 15:20). Eaar *E* eo eaar kōmjan bwe en pidodo an bujen ko an tampeļ bwe ren liäpe kōj indeeo ñan ro jej “iakwe er jān eto, im eto aer mej!”¹

Ilo tōre in iien Ijtō in, ikōnjan kwaļok jidik mōttan ennaan eo jān nokon eo iaar kwaļok jejjo iiō remootļok kōn kajoor in lōmōqren eo an Rilōmōqor. Eaar kōkajoorļok eō ilo aō kar kōpooje im kwaļoke. Ij jar bwe enaaj kōkajoorļok eok ilo am̄ riiti.

Rilōmōqor eo Ejeļā Būromōj ko Ad

Mour emōkaj an jemļok ñan jet im ālik tata ñan aolepād wōj. Kajjojo iaad enaaj mālijjoñe jān jelmae mej eo an ro rejitōnboro ippād.

Raan eo ḥok juon iaar ioon juon em̄maan ijjañin kar loe jān iien eo ke lio pāleen eaar mej. Ekar juon iien ejide bwe in ioone im bwebwenato

ippān ilo juon iien iiaio im alete. Eaar ettōn dikdik ke ekar jibadōktok eō. Keememej mej eo an lio pāleen, iaar iak kanooj in kōkōmanmān aō iakweik: “Ejet am̄ pād?”

Ettōn dikdik eo eaar jako, mejān eaar jino tutu, im eaar unoojdikdiktok, kōn ellowetak elāp, “Em̄man aō pād. Bōtaab elāp an pen.”

Elāp an lukkuun in pen, āinwōt an elōn iaami jelā im aolepād wōj naaj jelā juon iien. Mōttan eo epen tata kōn māllijoñ in ej ñan jelā ta eo ñan kōm̄mane kōn būromōj eo, ajimakeke eo, im̄ mej eo me jemaroñ eñjake āinwōt elāññe juon mōttan ānbwinid em̄oj an jako. Būromōj emaroñ eddāp āinwōt juon metak eo ekutkut an waļok.

---

*Rilqm̄or eo ekar jelā limō
ko ad kōn im̄we eo an Jetōb eo,
ak Ekar kālet bwe En jelā
kōn eñjake eo An make
kōn men kein*

Im ñan jet, emaroñ in lōñ eñjake ko an illu im kalijoklök.

Pinmuur im Jerkakpeje eo an Rilqm̄or eo ele-łok kajoor ñan E bwe en lqm̄oren kōj jān mällijoñ rōt in. Jān eñjake eo An, Eaar itok im jelā kōn aolep būrom̄oj ko ad. Emaroñ kar jelā kaki jān im̄we eo an Jetōb, bōtaap Eaar kālet ñan jelā jān eñjaki kōn E make. Bwebwenato eo in:

“Im lo, Enaaj lotak jān Meri, ilo Jerusalem eo ej āneen ro jemād, enaaj juon virgin, juon jāpe e aorōk im kar kālete, eo naaj kalur e im etta jān kajoor in Jetōb Kwōjarjar, im keotak juon laddik, aaet, em̄ool Nejin Anij.

“Im Jisōs enaaj wōnmaanłok, eñtaan kōn metak ko im kaeñtanaan ko im kapo ko otemje-łok; im bwe naan eo en maroñ kūrm̄ool eo kar ba e enaaj bōk ioon metak ko im naninmij ko an armej ro an.

“Im Enaaj bōk ioon mej, bwe E en maroñ kōt-łok tok to rej lukwōj armej ro An; im Enaaj bōk Ioon mōjñø ko aer, bwe buruōn ren maroñ obrak kōn tiriäm̄o, ekkar ñan kanniōk, bwe En maroñ jelā ekkar ñan kanniōk ekōjkan jipañ armej ro An ekkar ñan mōjñø ko aer.” (Alma 7:10–12).

Armej ro rem̄man ibeļaakūm̄ renaaj kajjieoñ ñan mēlele kōn būrom̄oj eo am̄ ilo jako eo an juon eo ejitōnbōro. Remaroñ eñjake būrom̄oj kōn ippāer make. Rilqm̄or eo ejjab mēlele wōt im eñjake būrom̄oj eo am̄ ak barāinwōt ej eñjake būrom̄oj ko am̄ make me kwe wōt kwoj eñjaki. Im eweppān An jelā kwe. Ejełā kōn būruōm̄.

Karuwaineneik Jetōb Kwojarjar eo

Rilqm̄or eo emaroñ jelā ewi iaan men lōñlōñ ko komaroñ kōm̄mane me enaaj jejjet tata ñan eok ilo am̄ karuwaineneik Jetōb Kwojarjar eo ñan kaenōm̄man im kōjeraam̄man eok. Ejełā ia eo em̄man tata ñan am̄ ijjino. Jet ii enaaj kōn jar. Jet ii enaaj kōn etal im kaenōm̄man bar juon. Ijełā kōn juon kōrā emej pāleen eo ewōr an nañinmej in kōm̄ojñolök eo caar im̄we ñan lołok

bar juon kōrā eo emej pāleen. Ikar jab pād ijo, ak ij lukkuun jelā bwe Irooj eaar im̄we juon rikaloor etiljek ñan pukōtłok bar juon im kōn menin ekar maroñ jipañ erro jím̄ör.

Elōñ wāween ko Rilqm̄or eo emaroñ jipañ ro rej būrom̄oj, kajjojo iaær rekkar ñan er. Bōtaab komaroñ jelā bwe Emaroñ im enaaj kōm̄mane ilo wāween eo me ekkar tata ñan ro rej būrom̄oj im ro ibeļakier. Juon men emakijkij ñe Anij ej lqm̄oren armej jān būrom̄oj ej bwe rej eñjake ettā boro āinwōt ajri ro Im̄aan Mājen. Juon waanjoñak em̄man kōn kajoor in tiljek ettā bōro eo ej itōk jān mour eo an Job (lale Job 1:20–22). Bar juon men emakijkij, eo Job ekar barāinwōt pād ippān, ej eddāp in tōmak eo an ilo kajoor in Jerkakpeje eo an Rilqm̄or (lale Job 19:26).

Jenaaj aolep jerkakpeje, ekoba ro rejitoñboro ippam̄ me remej. Bar ippān doon eo ad ippāer ejjamin naaj wōt elaudiñdiñ bōtaab ippān ānbwin ko me ejjamin naaj bar mej ak rüttołok ak erom mōjñø ilo kajjik.

Ke Rilqm̄or eo caar wałqoklök ñan Rijjilök ro An ālkin Jerkakpeje eo, Ekar jab kaenōm̄man wōt er ilo aer būrom̄oj ak barāinwōt aolepādwōj ro raar būrom̄oj. Eaar kaenōm̄man er im kōj ilo wāween in:

“Aenōm̄man en pād ippemi. . . .

“Lo peiū im neiū, bwe eñin ej Nā: jibwe iō, im lale; bwe juōn jetōb ejje-łok kanniekin im diin, einwōt ami lale iō ewōr” (Luk 24:36–39).

Irooj emaroñ im̄we kōj ñan pukōtłok kōn kajoor in lqm̄oren eo jān būrom̄oj eo ad ilo wāween eo ekkar tata ñan kōj. Jemaroñ kālet ñan jerbal ñan ro jet ñan Irooj. Jemaroñ kam̄ool kōn Rilqm̄or eo, kōn gospel eo An, kōn jeplaaktok eo an Kabuñ eo An, im kōn Jerkakpeje eo An. Jemaroñ kōjparok kien ko An.

Aolep kālet kein rej karuwaineneik Jetōb Kwojarjar eo. Ej Jetōb Kwojarjar eo emaroñ kaenōm̄man kōj ilo wāween ko rekkar ñan kōj. Im jān im̄we eo an Jetōb, emaroñ wōr ippād juon naan in kam̄ool kōn Jerkakpeje eo im juon kōlmenłokjeñ ealikar kōn bar ippān doon eo eaibooj epād im̄aan. Iaar eñjake kaenōm̄man eo ke iaar reilałłok ñan jebwe in lōb eo an juon eo iaar jelā kajien—juon eo ijełā bwe imaroñ ilo juon ii en ilju

Komaroñ jelā bwe

*Rilqm̄or eo emaroñ im
enaaj jipañ ilo iien ko
reppen ilo wāween eo me
em̄mantata ñan ro rej
limō im kōn ro ipelaakier*

jeklaj jibwe ilo peiū. Jeļa kōn menin, iaar jab bōk kaenōm̄jan eo jān būrom̄oj ak barāinwōt obrak kōn iakwe eo kōtmene kake.

Elaññe armej in edik en kar mour ñan iien eo ekeke mōqj, en kar aikuj lqm̄oren eo ilo bar juon kain mällijoñ ko. Liin enaaj kar mällijoñe ñan tiljek wōt ñan Anij ilo apañ ko an kanniök im jetōb me rej itok ñan aolep. Mekarta ānbwin eo ej juon kōmanm̄jan eo eaiboojoj, kojerbale wōt ej juon men epen me mällijoñe kōj aolep. Aolep rej aikuj eñtaan jān nañinmej im men ko rej wałok jān rūttołok.

"Kwon Ettā"

Kajoor in lqm̄oren eo jān mällijoñ ko ad em̄oj an bōk jikin. Ej jerbal ilo ejja wāween eo wōt an lqm̄oren eo jān mällijoñ eo mej ej itōk ilo jelm̄ae mej an ro rejitōnbōro. Āinwōt an lqm̄oren jab in ejjab aolep iien men bwe mour an eo ejitōnbōro en mour wōt, lqm̄oren eo jān

mällijoñ ko jet emaroñ jab kōmakütłok er. Irooj emaroñ jab letok aenōm̄jan eo mae iien jej kōlapłok tōmak ñan kōm̄māne kālet ko renabaj bōktok kajoor eo an Pinmuur eo ñan jerbal ilo mour ko ad. Ejjab aikuji bwe jān jab itok limo eo bōtaab jān iakwe eo ñan kōj.

Juon unin tōl ñan bōk kajoor in lqm̄oren eo an Irooj jān jum̄ae ilo mour kar lełok ñan Thomas B. Marsh, ekar Būreejtōn eo an Doulul eo an Rijilōk ro Joñoulruo. Eaar pād ilo mällijoñ ko reppen, im

Irooj Eaar jelā enaaj kar jelmae elōñlök. Eñin ekar kapilök eo ñan e me ij bōk ñan ña make im ij lewaj ñan eok: “Kwōn kōttāik eok; im Irooj am Anij enaaj tōl eok kōn peim, im lewōj ñan eok uwaak ñan jar ko am” (Katak im Bujen ko 112:10).

Irooj iien otemjej ej kōñaan tōl kōj ñan lōmōren kōn ad eromlök jimwe. Menin ej aikuji ukwełok. Im bwe ebōk ettā boro. Kōn menin ial eo ñan lōmōren ej iien otemjej aikuji ettā ñan an Irooj maroñ tōl kōj kōn pein ia eo Ekōnan bōkłok kōj ilo jorrāān ko ad im etal wōt ñan ekwojarjar eo.

Mällijoñ ko remaroñ kōm̄jan illu ak ebweer. Ettā bōro eo me kwe im ña ej aikuji ñan an Irooj tōl kōj kōn pein ej itok jān tōmak. Ej itok jān tōmak bwe Anij ej lukkuun mour, bwe Ej iakwe kōj, im bwe ta eo E ej kōñaan—epen ãinwōt maroñ in—naaj iien otemjej em̄jan tata ñan kōj.

Rilōmōqr eo eaar kwałok ñan kōj ettā boro. Em̄oj am̄ riiti ekōjkan An kar jar ilo Jikin Kallib Gethsemane ke Eaar eñtaan kōn juon mällijoñ ilo etad elapłok jān maroñ eo ad ñan keidi ak ñan bōke, ak em̄ool ñan ña ñan kōmełel in. Kwoj keememej jar eo An: “Jema, eļaññe kwōn kōñaan, Kwōn bōkłok kab in jān eō: a enjab ankil aō ankilaam̄ wōt.” (Luk 22:42).

Eaar jelā im lōke Jemen Ilañ, Elohim elap. Eaar jelā bwe Jemen eaar kajoor-pōtata im jouj ñan indeeo. Nejin Jitōnbōro ekar kajjítok ilo naan ko rettā— ãinwōt ajri ro redik—bwe kajoor in lōmōren eo ñan jipañ E.

Bōk Peran im Kaenōm̄jan

Eo Jemen eaar jab lōmōren Nejin jān jołok mällijoñ eo. Ñan jeraam̄jan ko ad Eaar jab kōm̄jan, bōtaab Eaar kōtłok an Rilōmōqr eo kadełek mijen eo an Eaar itok ñan kōm̄jan. Acet jemaroñ indeeo bōk peran eo im kaenōm̄jan eo jān ad jelā kōn jipañ eo Jemen eaar letok:

“Im juon enjeł ej weaaktok ñan E jān lañ, im kakajoor E.

“Im ilo An eñtaan Ej kałapłok An jar: im An menokadu ãinwōt elap piliñliñ in bōtōktōk e wōtlök ioon bwidej.

“Im ke Ej jerkak jān jar im itok ñan ro rū kaloran, Ej lo aer kiki kōn būromōj,

“Im E ba ñan er, Etke komijj kiki? Komwin jerkak im jar bwe komwin jab dełoñ ilo kapo” (Luk 22:43–46).

Rilōmōqr eaar jar kōn lōmōqr. Ta eo Eaar letok eaar jab juon deoor jān mällijoñ ko bōtaab kaenōm̄jan eo ebwe ñan ellā jāne ilo aiboojoj.

Jisōs Kraist ekar kōllāiki wōñāān ko ñan aolep jerawiwī ko im ñan ajri ro otemjej nejin Jemedwōj Ilañ bwe jen maroñ bōk lōmōqr jān mej im jerawiwī.

Keañ eo An ñan rikałqor ro An, ro er make raar mällijoñ, ej juon unin tōl ñan kōj. Jemaroñ jokāālet ñan ɬoor e. Jemaroñ jokāālet ñan jerkak im jar ilo tōmak elap im ettā. Im jemaroñ ɬoor kaiñ eo kar kobaik ilo bok in Mark: “Komwin jerkak, jen etal” (Mark 14:42).

Jān menin, em̄oj kapilök eok ñan ellā jān mällijoñ ko an mour in kanniōk im jetōb an mour. Kwonaaj aikuji jipañ eo an Anij ālkin am̄ kōm̄jan aolep men ko komaroñe kōn kwe make. Kōn menin jerkak im etal, bōtaab bōk jipañ eo An ilo iien eo em̄okaj tata, jab kōttar an ɬapłok jorrāān eo innām kwoj kab kajjítok kōn lōmōren.

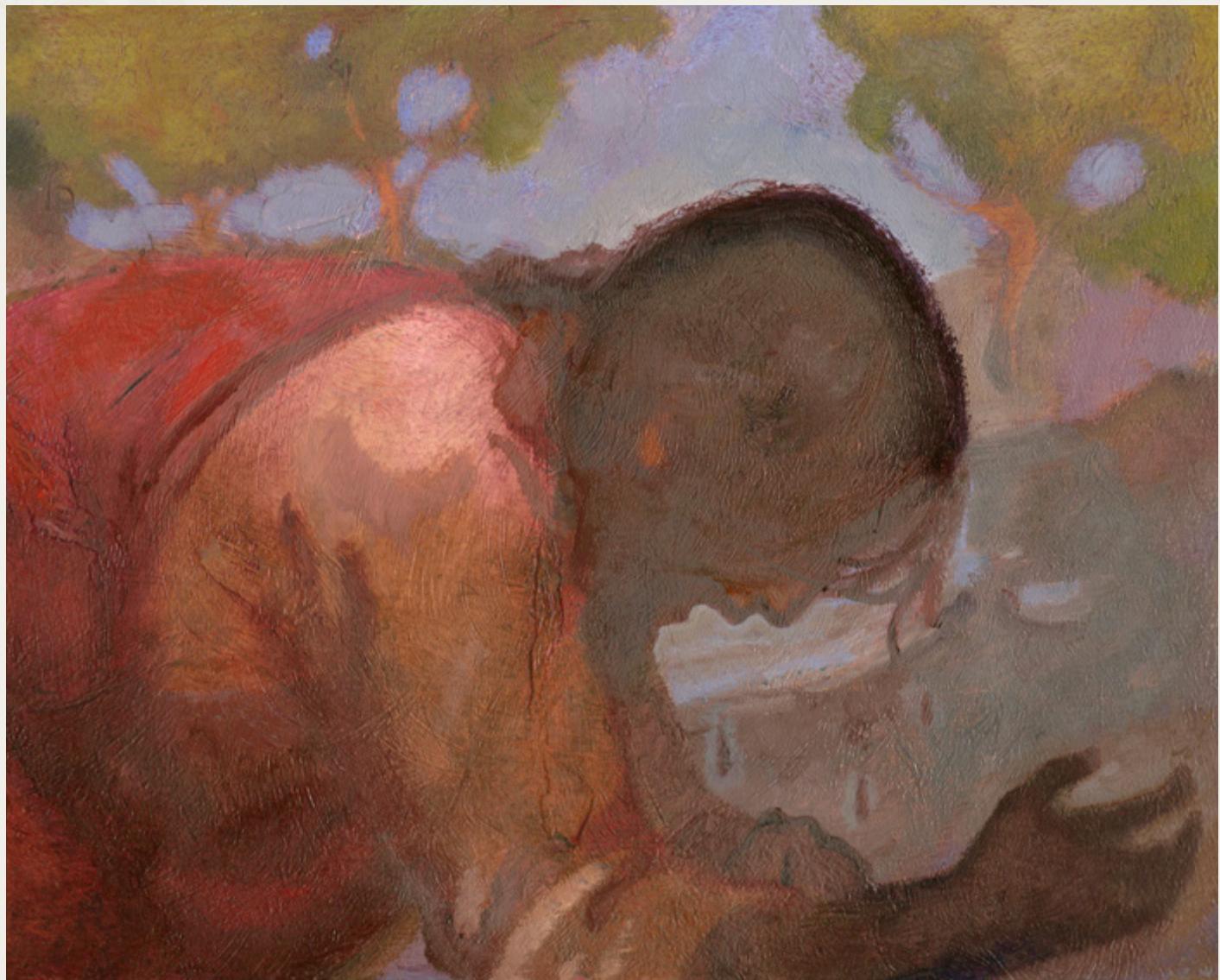
Ij kwałok ñan kom̄ aō kam̄ool ekwojarjar bwe Anij Jemen ej mour im ej iakwe eok. Ijełā men jab in. Karōk in mōñōñō eo An eweppān, im ej juon karōk in mōñōñō. Jisōs Kraist ekar jerkakpeje, ãinwōt ad enaaj barāinwōt. Eaar eñtaan bwe E en maroñ jipañ kōj ilo aolep mällijoñ ko ad. Eaar kōlla wōñāān jerawiwī ko ad im ro aolep ajri ro nejin Jemedwōj Ilañ bwe jān maroñ bōk lōmōqr jān mej im jerawiwī.

Ijeła bwe ilo Kabuñ eo an Jisōs Kraist, Jetōb Kwojarjar eo emaroñ itok ñan kaenōm̄jan im ñan karreoir kōj ilo ad ɬoor Maahtja eo. Kōm̄jan bwe kwon bōk kaenōm̄jan eo An im jipañ eo ilo iien am̄ aikuj, ilo aolep idajoñ-joñ ko im mällijoñ ko an mour eo am̄. ■

Jān juon kōnono ilo juon nokon, “Kajoor in Lōmōren eo” kar kōm̄jan ilo Brigham Young University ilo Janwōde 15, 2008 eo.

KAKEEMEMEJ KO

1. “Lead, Kindly Light,” *Hymns*, no. 97.

KOMELLE JĀN GETHSEMANE / JĀN J. KIRK RICHARDS RA KO AN OLIVE WOJKE EO / ĀN GETTY IMAGE

Ilo Jikin Kallib Kwojarjar eo

Kejōkłokjēñ

♩ = 60–68

Naan in kōjañjañ jān Tammy Simister Robinson

The musical score consists of eight staves of music, each with a treble clef, a key signature of one flat, and a time signature of common time (4/4). The first staff begins with a forte dynamic. The lyrics are written below the notes, with some words underlined to indicate stress or duration. The music features eighth-note patterns and occasional sixteenth-note grace notes.

1. Ji kin ka - lib kwo - jar jar, Am̄ jouj Ear lō moq̄ ren aō.
 2. Lo jen kwon ki nej - ko am̄, Kōk - kall en pin muur eo am̄.
 3. Jān kab in, ida ak jen e, Kōn kau tiej Ij il li mi,

Ow - ar lo Geth - se - ma - ne, Rilq̄ - mōr, Kwa ar jar kōn eō.
 Kwa ar eñ taan kōn kajjo jo, Rilq̄ - mōr, Kwa ar mej kōn eō.
 Āñ bwin nim e rup kōn eō. Ij kam̄ ool ol kiiō kōn Eok.

Rilq̄ - mōr, Kwa ar jar kōn eō. Bō ke bū - rū - ò e rup;
 Rilq̄ - mōr, Kwa ar mej kōn eō. Bō - ke bū - ru - ò e - rup;
 Ij kam̄ ool ol kiiō kōn Eok. Bō ke bū ru ò e rup;

An kil aō en An kil am. Ow - ar lo Geth - se - ma - ne,
 An kil aō en An kil am. Kwa ar eñ taan kōn kajjo - jo,
 An kil aō en An kil am. Eñ - taan ej ja min bar am:

Rilq̄ - mōr, Kwa ar jar kōn eō. Rilq̄ - mōr, Kwa ar jar kōn eō.
 Rilq̄ - mōr, Kwa ar mej kōn eō. Rilq̄ - mōr, Kwa ar mej kōn eō.
 Rilq̄ - mōr, naaj mo ur kōn Eok. Rilq̄ - mōr, naaj mo ur kōn Eok.

Jān Brian K. Ashton

Rikakpilöklök eo Kein Karuo
ilo Büreejtōni eo Eutiej an
Jabōt Jikuuj

Jilu Katak ko kōn lakwe, Lañlōñ, im Aenōmṁjan

Łoor buñtōn nee kein remaroñ kōmṁ
mane juon oktak elap ilo mour eo am
im jipañ eok eñjake leen ko an Jetōb.

Ke iaar juon rijikuul in kałoj, eaar ɻap aō
kōlmenłokjen kōn ilju im jakłaj eo aō.
Ke iaar tōpar ilju im jekłaj eo—męleļe in
mour ālkin kałoj—Iaar katak jilu katak ko
raorök me raar kōmṁmane juon oktak elap
ilo mour eo aō. Ikōñaan kwałqk katak kein ippāmi kōn
kōjatdikdik eo bwe eban aitok ami katak kaki āinwōt kar
ña. Remaroñ jipāñ eok kappuköt elap lañlōñ ilo mour in—
im tokālik bōk mour indeeo ippān Jemedwōj Ilañ.

1. Kappuköt Mōñōñ eo, Aenōmṁjan eo, im Jetōb Kwojarjar eo

Iaar ioon lio pāleō, Melinda, ke ij pād ilo iiō eo kein
karuo in kałoj, enañin jiljino allōñ ko ālkin aō kar rōłl jān
mijen eo aō. Ekar mōkaj aō jełā bwe iaar kōñaan märeiki
Melinda. Mekarta, eaar jab wōr an ejja eñjake in.
Ekar jab māe ɻalem iiō ko tok ālik ke ekar āliktata bōk juon
uwaak bwe enaaj kar “EMℳAN” elaññe ekar märeiki eō.

Iumwin iiō ko ḥalem, Eaar juon iaan mälle-
joñ ko reppen ilo mour eo aō. Iaar jelā wōn eo
ij aikuj ḡareiki, im Jetōb eo eaar kōketak eō,
bōtaap iaar jab maroñ topar kottopar eo.

Ejjab to ḥalkin aō kar kadiwōjlok, Melinda
eaar kāalet ḥnan etal ḥnan mijen—ilo jidik in, iaar
tōmak, ḥnan etal ettojlok jān ḥna. Eaar wōr iien
ko ke eaar pād ilo mijen ke iaar jab ḡōnōjō
aenōmjan men ko me rej boktok Jetōb Kwojarjar
eo ḥnan mour eo aō.

Juon jibboñ tata in, juon Jabōt jibboñ eluuk-
kun in ḡōlo ilo Minneapolis, Minnesota, USA,
ke iaar ettōr ḥnan juon kweilok an Kabuñ in, iaar
lōm̄nak, “Ij aikuj in kar jab ḡōnōjō kiiō. Āin-
wōt ejjejlok men ej ilok ilo wāween eo ikōnaan.
Bōtaab ijjab ḡōnōjō. Ij eñjake ao ḡōnōjō ilo
ejjejlok tōmak!”

Kiiō, ekōjkan aō maroñ ḡōnōjō elāññe ḥnaij
eñjake ta eo, ḥnan ḥna, eaar juon mālijjoñ epen?

Uwaak eo loe ilo Galatia 5:22-23: “A leen
Jetōb, yokwe, lañlōñ, aenōmjan, meanwōd,
jouj, em̄jan, tiljek, ineem̄jan, jatōr.”

Kōnke iaar kōm̄jane men ko raar boktok
Jetōb ḥnan mour eo aō, iaar eñjake iakwe eo an
Anij. Iaar eñjake lañlōñ im aenōmjan. Emaroñ
in kar aitok aō eñtaan im ḥnaij ḡōnōjō wōt.

An lōñ iakwe, lañlōñ, aenōmjan ilo mour ko
ad, ilo baamle ko ad, im ḡare ko ad rejjab itok
jān an lōñ ḡōwōd em̄ killep, wa ko rem̄jan, nuk-
nuk ko rekāl tata, tōprak ilo jerbal ak jabdewōt
bar men ko jet laj in ej ba rej boktok ḡōnōjō.

*Ilo am̄
kōm̄jani
men dikdik
ko im lōke
eñtaan
eo an*

*Jisōs Kraist,
komaron
lo iakwe,
lañlōñ,
im aenōmjan
jekdōḡon ta
jekjek ko am̄.*

Ilo ḡool, kōnke eñjake in iakwe, lañlōñ im
aenōmjan rej itok jān Jetōb, eñjaki ejjejlok
an ḡok ilo jekjek ko ad ilo kanniōk.

Jouj im mejelē ke ḥnaij jab ba bwe jān
aolep iien ḡōnōjō ak bwe jekjek ko ad ilo
kanniōk rejjamin kōm̄jan bwe jen ḡōnōjō
nō. Ilo mool, Elāññe jejjab edjoñe meq,
jejamin jelā tōñal (lale Katak im Bujen ko
29:39; bar lale Moses 6:55).

Jej aikuj apañ jet iien. Ḫnan kakobaba,
jet jekjek ko ilo ḥnbwin im kōlmenlōq̄ken
remaroñ kōm̄jan ad eñtaan im kōm̄jan
bwe en pen ad eñjake Jetōb eo. Ak elāññe
jej kajjieon bwe en pād Jetōb eo ilo mour
kein ad im jej lōke Anij, jemaroñ, aolep, ḡōnōjō.

Ij kam̄ool jān eñjake aō make ke menin em̄ool. Jān eñjake eo aō ke Melinda
da eaar pād lo mijen eo an, Ij kile ke elāññe ḥnaij kōm̄jan men ko Jetōb ej
boktok ḥnan mour eo aō, ekoba kāalet ḥnan tōmak im bōk men ko me renaaj
tōprak ekkar ḥnan an Anij kōnaan, ekkā aō ḡōnōjō (lale Jekab 3:2).¹

2. Jab Po ilo Menin ḡōnōj ko

Setan ej letok ḡōn̄ kein ḥnan pinej jenkwan aolep men Anij ej kōm̄jan
ḥnan kajjieon kapok kōj. Mekarta an Setan kajjieon bwe jen reel, Rilōm̄q̄or
eo ej katakin kōj bwe “wōjke eo enana [ejamin] le kōn leen ko rem̄jan.”
(3 Nipai 14:18). Kōnke Setan ej wōjke eo enana, ejap maroñ kōm̄jan bwe
jen eñjake “iakwe, lañlōñ, aenōmjan, meanwōd, jouj, em̄jan, tōmak,
ineem̄jan, [im] kōmmaanwa” (Galetia 5:22-23). ijellokin, Setan ekōnaan
kōm̄jan bwe jen liej̄lōj̄ (lale 2 Nipai 2:27).

Innām ta eo Setan ej kōm̄jane? Ej kajjieon ḡōn̄e kōj.

Juon ḡōtta, juon eo ebuñbuñ, kar ḡōn̄e. Eo ḡōtta eaar jerbal in mijinede
de im kar juon mijinede eo em̄jan. Ke eaar rōq̄ltok jān mijen eo an, eaar
kōnaan kommani aolep men dikdik ko me rekar boktok Jetōb eo ḥnan mour
eo an im kar kōkajoor e ilo mijen eo an. Im ilo jidik iien, eaar kōm̄jan.

Ijo wōt ke, eaar elolo ḡōttan, elōñ iaacraar mijenede ro raar jep̄laaktok

---

Setan ej letok

m̄on̄ kein

ñan pinej

jenwkan

aolep men

Anij ej

kōm̄m̄ani

ñan kajjieoñ

kapok kōj.

Ril̄om̄gor ej

katakin ke

“wōjke eo

enana ejamin

le kōn̄ leen ko

rem̄m̄an”

(3 Nipai 14:18).

būlāāñ eo: tal ñan tampel, jerbal in karejar, ekkatak im liñuri jeje ko rekwojarjar, kōm̄m̄ane jerbal eo aō ak jar.

Juon un eo me jej eñjake ad boub ej konke Setan ej lukkuun kajjieoñ in kōmad kōj. Ej kōjerbale smartphone ko ilo peid, ratio ko ilo wa ko waad, tv ko ilo m̄oko m̄od, im bar kōjerbal jet men ñan kōmad kōj aolep iien. Äinwōt juon tōprak, jej eñjake ad boubloķ wot.

Bar juon tōprak kōn kōmad in ej bwe edikloķ im dikloķ ad kejekloķjeñ Setan ej jerbal ñan kōmad kōj konke ejelā kejekloķjeñ, eļaptata jeje ko rekwojarjar, ej tōllōk ñan eļaploķ oktak im revelesōn.

Bar juon iaan m̄on̄ ko an Setan ej itok ilo lōm̄nak eo bwe jerbal ko an itulik elōñloķ tokjāer jān ikdelel eo

an itulowa. Ñe ej ejjeļok ippād ikdelel eo ñan kōm̄m̄ani men ko an Jetōb, jejjab eñjake lañlōñ eo an gospel eo. Äinwōt juon tōprak, kōjpārok kein ko ej jino äinwōt ñe jemaroñ rāāp jāne, im Setan ijeļā bwe ñe enaaj kōm̄m̄an bwe jen bōk wāween eñjake in, jemaroñ bōjrak ad kōm̄m̄ani men ko jej aikuj kōm̄m̄ani.

Setan ej bar m̄oñe koj bwe jen tōmak bwe lañlōñ im m̄on̄oñō rej itok jān mour eo epidodo ak jān limo aolep iien. Rejjab. M̄ool eo ej bwe ejjeļok lañlōñ im m̄on̄oñō eļaññe ejjeļok juon men ñan anjō ioon. (lale 2 Nipai 2:11-23).

M̄on̄ eo an Setan älikata inaaj kwaļok ej me ej kajjieoñ bwe jen tōmak bwe nana, ippān m̄on̄oñō ko an jidik iien, ej lukkuun m̄on̄oñō eo. Setan ejelā, ilo iien in, jet eñjake remaroñ (1) kōm̄m̄an bwe jen lōm̄nak bwe jej eñjake le ko leen Jetōb, (2) pinej ikdelel ko an ñan leen ko, ak (3) eñjake äinwōt kein pinej jenkwān ko rekkar.

Ñan waanjoñok, Setan ej kapoik kōj ñan kappukōt lōñ ijellōkin iakwe. Emaroñ kareel kōj kōn itok limo ijellōkin niknik in lañlōñ. Ej kajjieoñ ñan

jān mijen, rej itok ñan jar kajjojo Jabot ak tulikun m̄on̄ jar eo rej mour äinwōt an laj in mour. Äinwōt rekar m̄on̄oñō. Rekar kōm̄m̄an men ko “relimo”. Im wāween mour ko aer ekar jab bōk eļap jerbal äinwōt mour eo an.

Jidik kon jidik eaar bōjrak an kōm̄m̄ani men dikdik ko me rekar bōktok kajoor in jetob ilo mijen eo an. Eaar wōr wōt an naan in kam̄pool, bōtaab eaar ba ñan ña ke eaar kōjem̄loķe, “Elaññe ij pād wōt ilo kweilōk ko an Kabuñ in, iaar em̄m̄an wōt—Ij pād ilo iaļ eo.” Mekarta, eaar ba, “Ilo jetōb, iaar jab niknik.”² Ilo an kar mour äinwōt an laj in in mour, juon kālet ewbōd eaar tōl ñan bar juon, im ejjab to eaar bōrōro.

Kāālet ko an rebōd älikata rekar tōpar e. Eaar jab m̄on̄oñō, im eaar jeļā. Jeraam̄man, eo m̄otta eaar kile ke kar lorak ilo m̄on̄, im eaar ukwelōk.

Bwebwenato in an ej kalikkar bwe jekdqon eo em̄m̄an tata iaad emaroñ lōrak ilo m̄on̄. Dedeen ke, bwebwenato eo an ej kwaļok bwe jej aikuj jab m̄ujkōk ad bōbrae jān m̄on̄. Jej kōttōbrak menin ilo ad kōm̄m̄ani men dikdik ko me rej bōktok Jetōb eo ñan mour ko ad.

Naij in m̄on̄oñō in kwaļok bwe eo m̄otta ej m̄on̄oñō, ej kajjieoñ kōjpārok kien ko, im ej niknik ilo gospel eo ilo mour in kanniōk im jetōb.

M̄on̄ ko an Setan rej itok ilo elōñ wāween ko. Inaaj kwaļok wōt jejjo.

Setan ej kajjieoñ kōm̄m̄an bwe jen likut men ko an kanniōk ioon men ko an jetōb. Jemaroñ jeļā ñe men ko raorōk jej aikuj kōm̄m̄ane rejjab jim̄we ilo an kile joñan ikutkut in ad ba, “Ilukuun boub, ak ilukkuun m̄ok kiiō ñan _____. ” Kanne

kōmajad kōj ijellōkin an letok ñan kōj aenōm̄jan. Emaroñ kōmjān bwe jen make kawānōk kōj make, ebanban, im kajjim̄we ilo ad jab ñōm̄nak kōn juon make, ikutkut pokake, im kalimjōk ekkar ilo jetōb. Kapo ko an remaroñ kōmjān ad pok, eo enaaj tōl kōj ñan ñōm̄nak ke kakure kien renaaj bōktok mōnōñō.

3. Kōmjāni Men Dikdik ko

Ej ekkā an men ko reddik me rej bōktok Jetōb eo ñan mour ko ad, dāpij kōj jān mōñ, im ālikata jipañ kōj bōk kajoor eo ñan kōjparok kein ko im bōk mour indeeo. Rilōm̄qor eo eaar katakin kōn pedped in katak in ñan elder ro an Kabuñ ilo Kirtland, Ohio: “Kōn menin, jab mōk ilo kōmjān em̄jan, bwe komij likūt pedped in juon jerbal ejlap. Im jān men ko reddik ej jebar-ļōk men eo ejlap.” (Katak im Bujen ko 64:33).

Etke men ko redik rej aorōk? Ilo eoon eo tok juon, Rilōm̄qor eo ej kōmeļeileik bwe “Irooj ej aikuj bōro eo im ñōm̄nak eo em̄nōñō” (Katak im Bujen ko 64:34). Etke Rilōm̄qor eo eaar kobaik men ko redik ippān bōro im ñōm̄nak eo em̄nōñō? Kōnke ilo ikutkut kōmjāni men ko redik, jej lelok būruwōd im ñōm̄nak ñan Anij, eo ej karreoirk im kōkwojarjar kōj (lale Helaman 3:35).

Karreo im kōkwojarjar in ej ukōt lukkuun piktokid, jidik kōn jidik, bwe en ḥaplōk ad erom āinwōt Rilōm̄qor eo. Menin ej bar kōmjān bwe en peļļōk ñōm̄nak ko ad ñan in̄we ko an Jetōb Kwojarjar, eo ej kōmjān bwe en pen mōñe kōj.

Iiō eo aō ālikata ilo high school, jema eaar katakin eō jemenere ilo m̄weo imōm. Kōnke un in katak eo an iiō eo ej Bok in Mormon, jema

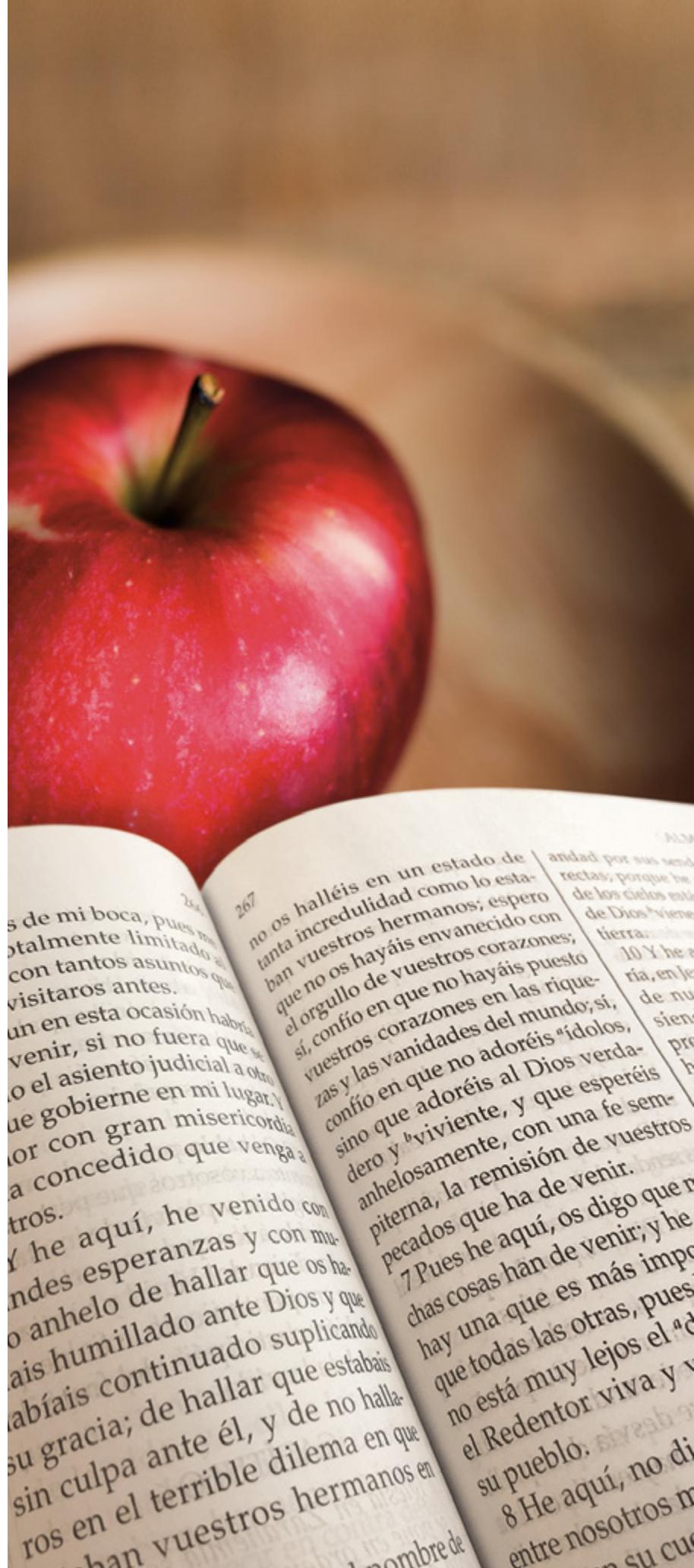
haar kāālet bwe kōm naaj riit ippān doon, eoon illōk eoon, im kōmeļe kōn ta kom̄ kar katak. Ilo am riit, jema ekōn kajjítōk kajjítōk ko me rekar kōm̄an bwe in ċōmnak kōn ta ko kōm̄ kar riiti, im ej kōmeļeik eō men ko ijjab meļe. Ij keemej wōt ekkatak kōn Rilqm̄or eo im enjake ke Eaar lukkuun loļok Rinipai ro im bwe maroñ kar jeorļok jerawiwi ko aō kōn Pinmuur eo An.

Ñaij kōkalļeik pedped eo aō ilo jeje ko rekwojarjar ñan iien kweilōk ko amro baba ippān doon. Iaar enjake juon men ke kōmj̄i riit. Im bōlen eo eaorōk tata, ikdelel ko aō, ellowetak ko, im jerbal ko kar oktak. Ikōṇaan erom em̄manļok. Iaar jino loe ia eo kar mōne eō ie. Eaar ikutkutļok aō ukweļok. Ilo jemļokin iiō eo im̄aan tata in aō kaļoj, iaar riiti jeje ko rekwojarjar aolep raan.

Ilo iien in, Büreejtōn Ezra Taft Benson (1899-1994) kar kajjítōk ippān aolep membōr ñan riit i Bok in Mormon eo aolep raan im mour kōn ta ko raar katak.³ Innām, ilo kakobaba ñan jabdewōt ta eo iaar riiti, iaar riiti juon men jān Bok in Mormon eo.

Ilo mijen eo aō iaar katak lukkuun ewi wāwen ekkatak im kwojkwoj ioon jeje ko rekwojarjar. Iaar jab enjake wōt Jetōb Kwojarjar eo ilo aō riit, ak iaar bar jino enjake lañlōn ilo aō etale jeje ko rekwojarjar im lo uwaak ko ñan inepta ko aō im ko an rikkatak ro aō.

Ālkin mijen eo aō, iaar wōnm̄anļok wōt im kwojkwoj ioon jeje ko rekwojarjar aolep raan. Kōnke imenine in ej karuwaineneik Jetōb Kwojarjar eo ñan mour eo aō, iaar bōk tōl ñan jipañ eō kōjerbal iien ko aō ilo wōr tokjān. Āinwōt

juon tōprak, eaar em̄مان aō katak ilo jikuuł im, tokālik, jikin jerbal. Eaar pidodołok ñan kōm̄مان jokāālet ko rem̄مان. Eaar ɻapłok aō jar im kar niknik ilo kōm̄مانe jerbal ko aō. Kwojkwoj ioon jeje ko rekwojarjar aolep raan kar jab ḥa mejlan aolep inepata ko aō, ak mour eaar pidodołok.

Ilo Okwōj in 2005 eo, Büreejtōn Gordon B. Hinckley (1910-2008) kar kōm̄مانe juon kaketak ñan riiti ak bar riiti Bok in Mormon eo m̄okta jān jemłokin iiō eo.⁴ Kōnke iaar baj wōt riiti Bok in Mormon eo aolep raan, iaar tōpar ilo Ether ak Moronai. Ilo jokkun wōt juon, ke kar kadedełqke juon wiik ak ruo tok ālik, iaar kam̄oj ke em̄oj aō kōm̄مانe kōketak eo an Büreejtōn Hinckley.

Bōtaab innām juon rūkaki in lołok m̄oko etiljek eaar lotok baamle eo am. Eaar kajjitōk ejet aō kar kōm̄مانe kūr eo an Büreejtōn Hinckley.

Iaar ba ñan e ke eaar juon men eo em̄مان ñan kar jino Bok in Mormon eo m̄okta jān kōketak eo an Büreejtōn Hinckley. Innām, kōn make kawāñōk, iaar kwałok ke em̄oj aō kadedełqk jerbal eo.

Jeraam̄مان, rūkaki in lołok m̄oko eo aō eaar lo men ko roktak. Ilo an kōm̄مانan an kajjim̄we eo, Jetōb eo eaar unoojdikdik ñan ña bwēe rūkaki in lołok m̄oko eo aō eaar m̄ool.

Kiiō ij aikuj kar riiti ruo jepta kajjojo raan ñan bar kōjemłoke m̄okta jān jemłokin iiō eo. Ilo aō kar kōłapłok joñan aō riiti Bok in Mormon eo, iaar kile bwe elapłok kajoor eaar itok ñan mour eo aō. Eaar ɻapłok aō lañlōñ.

Naij kallimur

bwe elanñne

kwonaaj

kwojkwoj ioon

jeje ko

rekwojarjar,

elaptata Bok

in Mormon

eo, kwonaaj

karuwaineneiktok

Jetōb eo

ñan mour

eo am̄.

Eaar alikarłok wōt aō kalimjōk men ko. Eaar ikutkutłok aō ukwelęk. Iaar kōnaan jerbal in karejar ñan im lomooren ro jet. Eaar dik aō maroñ po ilo m̄oñ im kapo ko an Setan. Eaar ɻapłok aō iakwe Rilomqor.

Ilo Nobōmba eo kar kūr eō bwe in juon bisop ilo ward eo am. Kam̄ōj kōketak eo an Büreejtōn Hinckley eaar kepooj eō ñan kūr eo. Jān iien eo, Em̄oj aō kile bwe elak ɻapłok aō boub ilo jerbal ak ilo m̄oñ jar eo, elapłok aō aikuj ekkatak jeje ko rekwojarjar, elap tata Bok in Mormon eo.

Komaroñ bōk ejja kōjeraam̄مان in wōt im kajoor in ilo mour eo am̄ elanñne kwonaaj kwojkwoj ioon jeje ko rekwojarjar aolep raan. Naij kallimur ke elanñne kwonaaj kwojkwoj ioon jeje ko rekwojarjar, elap tata Bok in Mormon eo, kwonaaj karuwaineneiktok Jetōb eo ñan mour eo am̄ im kwonaaj make jar aolep raan, ikutkutłok am̄ ukwelęk, im lo an pidodo kobałok ilo jar im bōk kwojkwoj eo aolep wiik.

Naij kam̄ool bwe ilo am̄ kōm̄mani men ko redik im lōke Irooj, kwonaaj lo iakwe, lañlōñ, aenōm̄مان, im mōñōñō jekdoon ta jekjek eo am̄. Ij bar kam̄ool bwe menin kar kōm̄مان bwe en pidodo kōnke kōn eñtaan eo an Jisōs Kraist. Aolep men ko rem̄مان rej itok kōn E (lale Moronai 7:22, 24). ■

Jān juon kōnono ilo juon nokon in iota, "Mōñōñō, Aniliriab, im Men ko Reddik," kar kwałgk ilo Brigham Young University ilo Tijōm̄ba 5, 2017.

KAKEEMEMEJ KO

1. Ne jej dim ilo tōmak ilo Kraist, jemaroñ kwojkwoj ioon iakwe eo an Anij jekdqon ta jekjek eo ad.
2. Kakeememej ko an intōriü im transcript ilo men ko myewien rijeje eo.
3. Lale Ezra Taft Benson, "A Sacred

Responsibility," *Ensign*, May 1986, 77-78; see also "The Book of Mormon—Keystone of Our Religion," *Ensign*, Nov. 1986, 4-7.

⁴ Lale Gordon B. Hinckley, "First Presidency Message: A Testimony Vibrant and True," *Ensign*, Aug. 2005, 2-6.

Emool Jekdōqon juon Ḷañ Eban Kabōjrak Kōm

Jidik iien ālkin aō kar rōqol jān mijen eo aō, iaar bōk juon kūr ñan etal ñan juon iien tuuj. Ilo iien tuuj eo, iaar jaje ia eo iaar liküt taļboon eo aō ie im juon likao ekar jipañ eō kappukōte. Ke kōmro kōnono, kōmro kar kile ke kōmro jīmor kar mijenede im kōmro kar kwa-łok elōñ ḥōmñak ko im kōttōbar ko.

Jemjerā eo am eaar wonmāanłok im eddokłok, im kōm kar pojak ñan māre. Ekar ettōñak eo am ñan kar liāp ilo Washington D.C. Tampeļ eo mōkta jān an kar kilōk ñan bar kōkāale ilo Maaaj 2018. Bōtaab ālkin kōmñane jokālet jab in, kar mālijjoñe kōm. Mōktata, eaar jako jerbal eo aō im ejjełok wāween ñan kakonqkon jāān ñan emmākut eo am ñan tampeļ. Eo tok juon, juon lañ ekar ilo iaļ eo an ñan eotōkłok ilo Puerto Rico mōkta jān raan in māre eo am.

Ke Ḷañ eo Maria ekar buñ, eaar lukkuun kakkure aelōñ eo am eaiboojooj. Mōn wia ko raar kilōk. Ekar ejjełok

jarom; dān, mōñā, im ekar pen elolo aikuj dikdik ko jet. Ekar jako aolep men ko kōmro kar pepe kaki ñan kojerbal iilo iien kōjota in kōmāre eo. Kōm kar aikuj jołok iien kōjota in kōmāre eo, im eaar āinwōt alikkar kōmij aikuj in barāinwōt kabōjrak iien māre eo. Ito itak ilowaan im ilikin Puerto Rico eaar wōr joñan, im ejjełok juon eaar jelā ewi aitokan. Iaar jino eñjake ebweer, im iaar obrak kōn pere im pok.

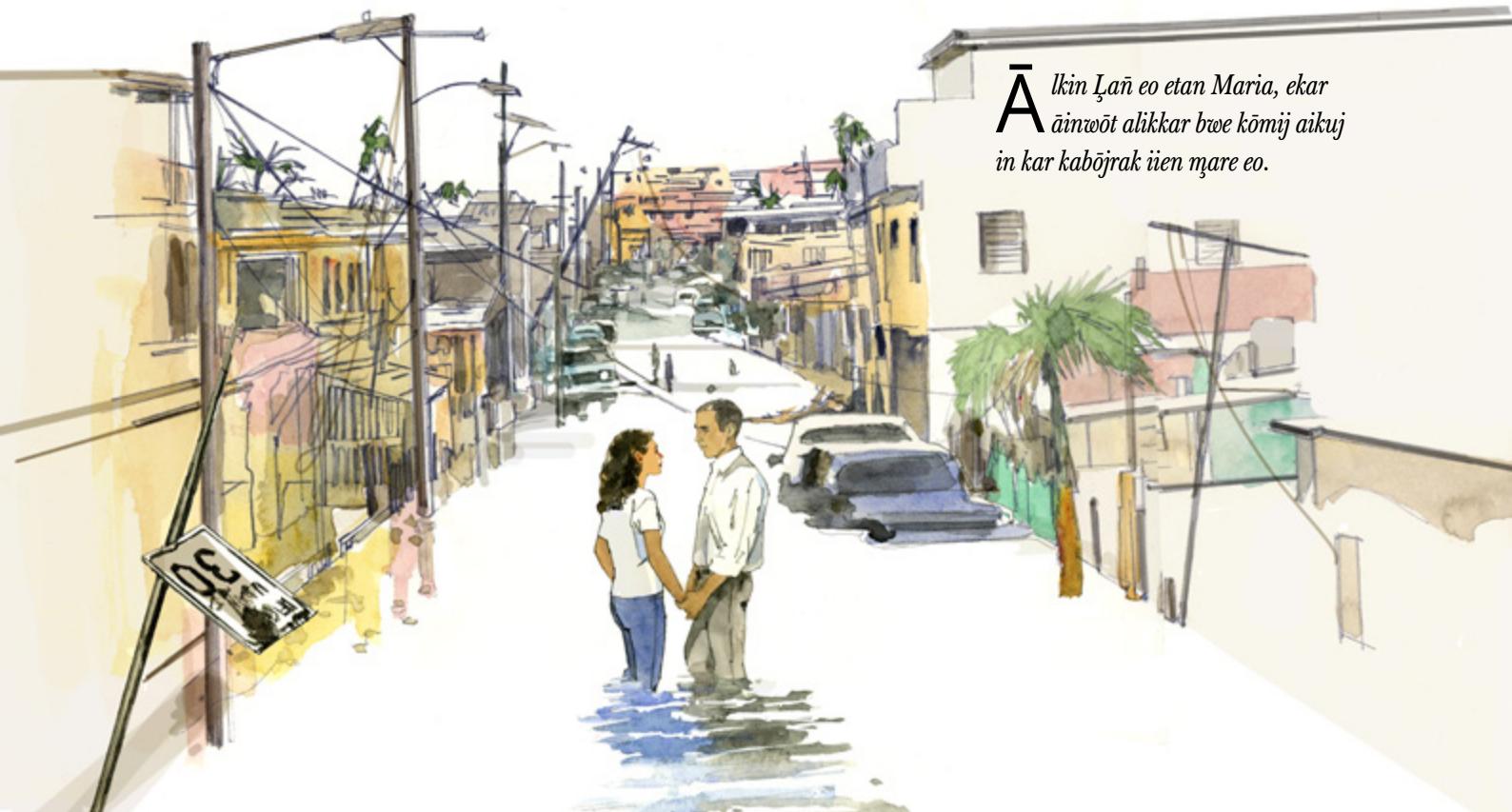
Juon boñ, lio jera im ña kar kōnono kōn jekjek eo am. Kełok eaar jab alikkar, im ekar ejjełok am kōjota in māre ak nuknuk in māre, bōtaab Jetōb eo eaar kopen bwe kōmij aikuj in kar lōke Irooj. Men eo eaorōk tata eaar ñan liāp ilo tampeļ eo. Kōm kar jar ñan Jemed-wōj Ilañ kōn jipañ.

Ke baļuun ko raar bar jino kelok jān Puerto Rico, kōm kar aikuj in bar kōmñani karōk ko rekāäl kōn kelok im bar jikejuuļi iien liāp eo am. Ekar

ejjelok wāween am kar letok letak meļeļe iumwin wiik ko ālkin jañ eo, bōtaab cell phone eo an eo mōttam eaar jerbal. Eaar kotłok bwe am kojerbale ñan kürłok tampeļ eo. Kōm kar maroñ bar karōk aolep men ko bwe kōmin maroñ wōt liāp ippān doon. Jet wiik ko mōkta jān emmākut eo am, ro uwaan baamle eo im ro mōttam kar letok juuj im nuknuk im jipañ kōm bok elōñ men ko ñan māre eo am.

Kōm kar deļoñe tampeļ eo, kōm kar lukut aolep inepata ko am itulikim. Kōm kar jibwe pein doon ñan deļoñe juon ilju im jeklaj eo am ippān doon. Emool imaroñ in ba iaar eñjake pein Irooj ilo an tōl im kaenōmñan kōm ilo am kar lōke E, aolep men renaaj kar emmān. Rainin, kōm jeraamñan kōn juon nejim ḥaddik eaiboojooj im kōmij juon baamle kar liāp ñan aolep indeeo. ■

Koraima Santiago de Jesus, San Juan, Puerto Rico

Alikin Ḷañ eo etan Maria, ekar āinwōt alikkar bwe kōmij aikuj in kar kabōjrak iien māre eo.

jk

"Eñin ej Men eo!"

Iaar tōpar tok mweo ilo juon boñōn winter ālkin aō kar kōm̄anai jet intōripi ko āinwōt juon bisop. Iaar lukkuun mōk. Jerbal eaar kanooj pen ilo ium̄win wiik ko, im eddo ko an baam̄le im ilo Kabuñ in rekōm̄man bwe en tōrjān joñan maroñ ko aō.

Ilo joteen eo, iaar aikuj kōm̄mane wa eo waaō bwe in maroñ etal ñan jikin jerbal ilo jibonōn eo juon. Ke iaar kōnāk coverall ko aō, iaar ukot eddo ko aō jān juon bisop ñan juon rikōm̄man wa. Iaar babu ioon būloor eo em̄ōlo ālkin kōm̄man wa eo ium̄win juon wa im jino jerbal. Etke iaar aikuj in piiō, lukkuun mōk, im kakkure pā ko peiū ālkin aō kar lukkuun jerbal raan eo? Iaar luuji kijenmej eo aō im ikar jino ellotaan, akweļap ñan Jemedwōj Ilañ ilo jar.

"Epidodo ke am̄ maroñ jipañ eō jidik?" Iaar ba. "Ñajj kajjieoñ ijo em̄man tata ippa ñan juon baba em̄man, leo pālele, im bisop eo em̄man im ñan mour kōn kien ko. Enaaj ke kar em̄manļok aō jerbal eļaññe imaroñ in kar

kakkije jidik? Jouj im jipañ eō kamōj jerbal in bwe in maroñ etal ñan peet."

Ilo jidimkij, jilu naan, ralikkar im makeļok kar itok ñan lōm̄nak eo aō: "Eñin ej men eo!"

"Ta eo?" Iaar uwaak.

Naan ko raar bar itok: "Eñin ej men eo!"

Meļeļe eaar jino kobrač kōlmenļokjeñ eo aō im būruō ke naan ko raar bar itok alen jilu: "Eñin ej men eo!" Naan kein raar bōktok juon ennaan ñan jetōb eo aō. "Eaar" mour wabanban, im iaar eñjake juon iien eddokļok ñan jipañ eō erom ta eo Jemedwōj Ilañ ekōnaan bwe in erom. Eaar āinwōt eļaññe Jetōb eo eaar ba ñan eō, "Kwar ke kōtmene bwe iaj eo ilo laj in ejjab aikuj wōr kapañpañ ko?" Ke iaar jer-kak jān ioon būloor jimāān eo em̄ōlo, iaar jab āinwōt mōkta.

Pedped ioon ekōjkan ad būki, māllejoñ ko remaroñ watōki āinwōt mennin letok ko jān Jemed ilo Ilañ eo ej iakwe koj. Ej letok ñan kōj iien em̄man ñan

Iaar jerbale wa eo waaō ke ennaan eo ealikar kar itok ilo kijiññe ñan kōlmenļokjeñ eo aō.

jelmae māllijoñ ko bwe jen maroñ ekkatak ñan oktakļok ñan E. Ñe jej kōm̄mane, jej jeraam̄man kōn katak im eddokļok eo ilo jetōb.

Naan ko jilu me raar itok ñan kōlmenļokjeñ eo aō ilo boñōn eo me eaar mōlo ioon būloor jimāān an jikin kōm̄man wa aō raar kōjeraam̄man eō elōnļok jān 35 iiō ko. Ij kajjiegoñ ñan lale bwe en ejjeļok māllijoñ en waan. Ñajj lo mālijjoñ ko āinwōt iien ko rem̄man ñan katak men ko me imaroñ jab katak ilo wāween ko jet. ■

Richard J. Anderson, Utah, USA

Lo an Jema Al

[aar pād ilo mijen eo aō ilo Honolulu, Hawaii, USA, ium̄win emen im jimetan allōn ko ke iaar bōk juon nañinmej in dibūbbūb el̄ap im kar ilo iien eo lo bwe ewōr aō nañinmej in kōmelij (epilepsy). Allōn ko tokālik iaar kōm̄mani lołok ko aō ñan aujpitōl̄, rekar kōm̄mani elōn kakōlkōl ko, im juon uno kāäl kōn un ko wałok jāne rōkainepata.

Mae iien eo, eaar mootłok aō ilo jerbal in mijenede joñan iaar jab oñ, bōtaab jān tōre eo iaar dibūbbūb, iaar būromøj. Iaar būromøj kōn jinō im jema im kar eñjake aō ajimakeke jekdoon ñe iaar pād turin armej ro rem̄man im rejelā lale armej. Iaar jab kōñaan rōqk ñan ijo jikū, bōtaab iaar kōñaan eñjake aenōm̄man.

Kōn mālim eo an mijen būreejtōn eo aō, iaar kōnono ippān jinō im jema ilo tal̄boon kōn uno ko ñaij bōki. Jema,

eo ej kab mōj an kakūrm̄ool ettōṇak eo an ilo aolepān mour eo an ñan kobałok ippān Taberacle Choir ilo Temple Square eo, kar kallimuri ña bwe enaaj kar al kōn ijo em̄mantata ilo e ñan ña ilo kweilok eo el̄ap, eo ekar jino raan eo tok juon.

Jibbonōn eo tok juon, iaar kanooj jar kōn aenōm̄man eo iaar lukkuun in aikuji. Iaar bōk uwaak ko ñan kajjitōk ko reinjuon ilo kweilok eo el̄ap mōktalok, im iaar lōke ke inaaj bar bōk tōl eo. Ke eaar ijino kweilok eo, choir eo eaar al "Dearest Children, God Is Near You" (*Hymns*, no. 96). Ilowaan wōt minit eo kein kajuon, iaar lo jema ilo TV eo. Pija eo eaar kepaakłok mejān ilo juon iien ebwe an itok.

Dān in kōm̄jaal̄ eaar itok ñan meja barāinwōt juon eñjake ekabwilōnlōn an aenōm̄man eaar kobračk eō. Iaar jełā

bwe Anij eaar iakwe eō. Eaar kanooj jełā ta eo iaar aikuji ilo raan eo—juon jełā el̄am waan bwe Eaar pād epaak im eaar jełā kōn ña. Iaar eñjake iakwe an Anij, im barāinwōt, iakwe eo an baamle eo aō, ro mōttan ilo mijen, im mijen būreejtōn eo aō. Ijellōkin eñjake in eddodo, kiiō iaar lo juon iien em̄man ñan epaakełok Irooj.

Nañinmej eo aō eaar jab jako. Eaar aikuji in kar mōkaj aō rōql̄ jān mijen eo aō ālkin men otemjej, ak iaar jełā bwe Anij eaar pād ijo im bwe Eaar iakwe eō. Kam̄ool in eaar pād wōt ippa ilo ekanooj bar lōn mālijjoñ ko im kar letok ñan eō kōjatdikdik ilo iien ko reppen tata. Jet remaroñ ña etan jide, ak ijełā bwe loe an jema al kōn iakwe eo an Anij eaar juon kabwilōnlōn edik ilo iien aō aikuj. ■

Maria Oka, California, USA

**Dān in kōm̄jaal̄ eaar
kaobrak meja ke iaar
lo jema ilo TV eo.**

Juon Kūr ñan Ricardo

N e ij roñ kōn juon mākūtkūt an Kabuñ in, ij iien otemjej karuwaineneiktok 10 armej ro im rejjab uwaan Kabuñ in ñan kobatok. Iiō in aō kōm-mane menin. Ij kōm̄jan peba in kūr ko im ij liküt kajjojo ilo juon kilin peba mour im Jetōb bwe Jetōb en tōl eō. Innām ñaj ajeji peba in kūr ko. Ejeja an aolep armej rein 10 kobatok, bōtaab jekdoon ñe juon wōt ej kobatok, naij eñjake bwe elap tōprak eo aō.

Jet iiō remmootłök, iaar kōpooj joñoul peba in kūr ko ñan juon nokon in jota ñan ripālele ro raar māre. Iaar aijje ruatimjoun ñan armej ro ilo jikin jerbal eo ao im ekar pād wōt juon. Iaar jab jełā wōn eo imaroñ lelok ñan e. Minit ko tokālik, Ricardo, juon bar rijerbal in wiakake, eaar ellāłök jān tebōł eo aō. Iaar eñjake imwe ñan karuwaineneik e, jekdqon ñe eaar kōwaan juon kūr jān bar juon iaan rijerbal ro ñan kobałłök ilo juon mākutkut an mōn jar eo an. Iaar jab lōmṇak Ricardo en kar itok limo.

Ak ke Ricardo eaar ellāłök jān tebōł eo aō bwe ilo an diwōjłök, iaar bar eñjake imwe. Bōtaab eaar mōkaj an diwōjłök im ekar ejjełök aō iien kono-no ippān. Iaar jar bwe Ricardo en bar jepļaaktok elāññe in kar aikuj in lełök peba in kūr in ñan e.

Ālkin aō jar, Ricardo eaar bar rōgl-tok ñan kajjitōk ippān kajjitōk. Ālikin wōt, Iaar ba, "Ricardo, kabuñ en aō ej kōm̄janne juon mākutkut ñan ripālele ro raar māre. Kōmij tōn naaj kar kwal̄ök eñjake ko kōn wāween mour mōnōñō aolep raan. Ālkin wōt, enaaj lōñ eeb. Elāññe ij kūr tok eok, kwonaaj ke itok?"

*aar aijje peba in
kūr ko ruatimjoun ñan
armej ro ilo jikin jerbal eo aō im kar
pād wōt juon. Iaar jab jełā wōn eo imaroñ
lelok ñan e.*

"Aaet!" Ricardo eaar ba, bōtaab iaar jab lukkuun tōmak uwaak eo an.

"Ebwe bwe iaar kōm̄janne ijo kuñaō," iaar lōmṇak.

Lio pāleō im ña kōmro ekar mōkaj amro tōkākłök ilo mākūtkūt eo ñan karuwaineneik armej ro ilo aer itaakłök. Ejjab to, ikar lo Ricardo im lio pāleen, Regina. Iaar kwal̄ök kajier ñan lio pāleeō im ro jet raar kobatok. Ilo aolep-an joteen eo, ekar āinwōt ñe Ricardo im Regina relukkuun mōnōñō. Iaar ilbōk ke raar ba renaaj kar itok ñan jar ilo Jabōt eo ñan katak elapłök.

Ricardo, Regina, im ajri ro ruo nejier raar katak elapłök. Ālikata, raar kobatok ilo Kabuñ in. Tokālik, raar liap ilo tampeł. Ricardo eaar juon iien jiroñ eo bwe e im lio pāleen raar ekōnono kōn jepel, innām bōtaab Irooj eaar tōltok Ricardo ñan opiji eo aō.

Jān iien eo iaar kajjitōk ippān Anij ñan jeorłök aō bōd kōn aō kar lōmṇak bwe Ricardo eban kar uwaak e kūr eo aō. Iaar ekkatak bwe eaorōk ñan karuwaineneik aolep. Kwoj jāmin naaj jełā wōn eo enaaj ecorōn eok. ■

Martin Apolo Cordova, Paraná, Brazil

Pejnej Eo Ej Eddōkļok

Jān Joshua J. Perkey

Māākijin ko an Kabuñ in

Kam̄moolol ñan ta eo eaar katak ilo kulaaj in uññare peid make ko, ñe juon kōjām eaar kilōk ñan Teddy Reyes, juon eaar bar pellōk.

Ej 4:00 jibboñ ilo Santo Domingo, Dominican Republic, im Teddy Reyes ekar ruj wōt im jerbal. Elōn men ej aikuji in kōm̄māni rainin ñan dāpij wōt eddōkļok eo an pejnej eo an. Ej jino m̄wim̄wīj tōm̄ato im pilawe. Innām kōm̄māne jōq̄ eo an emake wōt.

ℳokta jān 6:00 awa jibboñ, ruo rijerbal ro rej jikrōk ñan jipañ e, im kōppo-po ko rej m̄ōkajļok. ℳokta jān 8:00 awa jibboñ, em̄ōj aer kōm̄māne 300 jāānwūj ko, kajjojo kar kitimi ilo kein kitim būlajtiik im kar kanni ilo pāāk ko Bar jilijno rijerbal ro rej jedetok, im aolepān kumi eo raar ilōk ñan wia kake.

ℳokta jān 9:00 awa jibboñ, aolep ak ijellokin wōt jet—jilu ak emān me Teddy ej kakoñi ñan najidik tiim eo an—em̄ōj wiāiki.

Pejnej em̄mān ñan Teddy. Bōtaap men ko raar jab pidodo aolep iien. Ilo m̄ool, ium̄win iiō ko įalem remootļok, ejanin maroñ kar elolo jerbal em̄mān ikijeen jelā eo an—āinwōt juon lawyer.

Kōn menin ekōjkan an kar Teddy kōm̄māne oktak eo jān kōkakpilōklōk armej ro an ñan wiakake jāānwūj? Eaar bōk elāp jerbal, aaet, bōtaab eaar

barainwōt mejmejkaruo kōjerbal pedped in katak ko eaar ekkatak ilo kūlaaj ko kar līlōk jān Church's Self-Reliance Service ko imaan tata.

Luuji Jerbal eo An

Łalem iiō remootłok, mour eo an Teddy eaar em̄an kalimjōke. Eaar em̄an jerbal eo an āinwōt juon lawyer ej kab mōj an m̄are, im eaar peptaiji li pāleen. "Bōtaap eaar wōr jet am apañ ko," eaar ba, " im iaar luuji jerbal eo aō."

Ilo iiō ko tok emān Teddy eaar pen an elolo an jerbal. "Elukkuun lōn jerbal imaroñ kar kōm̄ani, ak ejjełok rekar kōṇaan kōllāik eō. Iaar kajjieoñ jino jerbal ko jet ippa make, ak eaar jab jerbal."

Lio pāleen, Stephany, eaar wōr an jerbal em̄an, ak kōllā eo an make eban kar kōllāik aolep piil ko. Ejjab to eaar wōr nejin ripālele ro. Raar lukkuun mōñōñō, bōtaab eaar apañłok jāān ko aer. Raar luuji m̄wee, raar aikuj wiakake wa eo waer, im kōjerbal aolepān joortok lik ko aer. Tokālik raar aikuj in em̄makut ūn juon em̄ jidikdik mōn jinen Stepheny.

Ak Teddy eaar jab ebweer. Ejjab to juon iien em̄an jab kar kōtmene eaar make wałok.

Kajoor eo an Uññare Peid Make

Ālkin iiō in apañ ko, Teddy eaar jelā ke ekar iien oktak.

"Iaar jokālet ūn bōk kūlaaj in uññare peid make ko an Kabuñ in," ej ba. "Iaar roñ kaki ak iaar lōm̄nak rejjab ūn ūn. Iaar lōm̄nak raar kōn

kōm̄ani men ko kōn kwe make. Kūlaaj ko raar lukkuun em̄an."

Jinoin, Teddy eaar kobałok ilo juon kurup in Personal Finances. Innām iaar kobalok ilo juon kurup in Start and Growing My Business. Kūlaaj kein raar jipañ Teddy ilo jelāłokjen in pejnej eo an make im bar jipañ e eddokłok ilo jetōb.

"Bōk kūlaaj kein raar ukōt aolep men," ej ba. "Iaar kālet ūn kōm̄ane aolep men ko rekar katakin. Im jāān ko aō raar mōkaj aer oktak. Iaar jino kōllā juon mōttan joñoul, jar aolep raan, ekkatak jeje ko rekwojarjar, im kojerbal tōmak. Aolep men raar oktak—Iaar jino kakkoñ jāān im kōkwojarjar raan in Jabōt. Aolep pedped in katak kar kōjeraam̄an eō."

Ilo Starting and Growing My Business kurup eo an, Teddy eaar katak ekōjkan kile juon m̄weiuk ūn wia kake me emaroñ kōjeraam̄an armej ro rej wia ippān ro ijoko rej jokwe ije. Ilo an kar etale ta ko armej rej kappok, im̄we kar jino jiibtok. Ilo jikin eo an, armej raar kōṇaan jāān wūj ko rekāäl, bōtaab rebar kōṇaan bwe ren mōj kadede ūn wortar—im bokłok ūn er.

"Elōn jikin mōñā ko ewōr aer jōgj eo ej make wōt me ej kōm̄an bwe mōñā ko aer ren jenolok," Teddy ej ba. "Innām iaar ejaake juon aō make jōgj ūn jāān wūj ko aō.

Kaddōkłok Pejnej eo An

"Juon raan eaar jino pejnej eo an, Teddy eaar kōm̄ane 30 jāān wūj ko. "Jilñuul minit ko tokālik, iaar bar

rool ūn m̄weo," ej ba. "Lio pāleeō eaar abñōñō ke ej lo eō ioon kauj eo. Eaar kajjítōk ij ita ilo m̄weo—iaar jab aikuj wia kake jāān wūj ke? Em̄oj aō wia kaki aolep!"

Ilo wiik ko jejjo tok ālik, Teddy eaar kōnono ippān pejnej ko im jikuul ko. Elōn raar mōñōñō in wiaiki jāān wūj ko an, im pejnej eo an eaar jino eddokłok. Eaar mōkaj an jelā wāween kōjpārok pejtebōl ko an bwe en to aer pād. Ebar āinwōt jelā lukkuun ewi toon an naaj jōgj ej make wōtan enno wōt. Eaar wōrtari im būki bilawé ko an aolep jota. Ej wiaiki pejtebōl ko redik wōñāer ilo Jādede, me kar dik wōñāer im nej em̄an wōt ūn Mānde.

Ejjap to eaar bōk wōrtar ko kōn kain jāān wūj rōt, im em̄ool oran nōm̄ba ko rellap ūn iien ko raorōk. Eaar aikuj jipañ im kar jino ebbōk an rijerbal.

Ilo an ejaak jemjērā eo em̄an ippān jikuul ko im pejnej ko, Teddy eaar maroñ ejaak juon jar in wia ko ekutkut aer wia. Ilowaan emān allōn ko, eaar wōr rualitōk an rijerbal im kar wia kaki 300 jāān wūj ilo juon raan, Łalem raan ilo juon wiik. Tiim in wia kake eo an eaar lukkuun tijemłok joñan raar wia kake aolep jāān wūj jekdoon iien rak nē ej ejjełok jikuul. Kiiō Teddy ej pojak in bar kōłapłok.

Kōnke eaar bok kūlaaj in uññare pein make ko, kar im̄we e ūn wałōñtak kōn lōm̄nak in pejnej kōn jāān wūj eo. "Kōn tōl in jān Kabuñ in im kōjeraam̄an ko iaar būki," ej ba, "ewōr aō naan in kamool ekajoor kōn Kabuñ in im Jisōs Kraist. ■

Ładdik eo Nejim Ej Nejin Jemedwōj Ilañ

Jān Jerlyn Murphy

Ł addik jidikdik eo nejim emşan, Hayden, eaar ɿawōdetok lał in ilo an kōlar bülü, jab menono, im open an mour. Ejjełök jañ. Ejjełök makütktük.

Ke takto ro im nurse ro rej kaiümtok ilowaan ruum eo ilo aujpítōl eo, iaar jelā ke ewōr men eo. Leo pâleō im jemşa raar mōkaj im lełok juon kōjeraamşan an priesthood, im kar mōkaj in bōkłok Hayden ñan intensive care eo. Ejjab to kar kwałok bwe ewōr juon an jorrāän in menono eo ejeja. Ilo jet wōt raan ko kar kōmşane jet mwijmwij in menono ko.

Kôn kajoor eo ekabwilönlöñ an kōjeraamşan ko an priesthood eo, jitłok, im jar ko, Hayden eaar anjō ioon aolep men ko jab kōtmene im kar mour. Kôm kar lukkuun mōnōñō ñan bōktok Ładdik in nejim ñan mweo mōm im jino mour eo am ekāäl ippān doon.

Hayden eaar bōktok elap lañlōñ ilo mour ko am. Kôm kar kaoroke im iakwe. Bôtaab ke iien eaar ejjälök, iaar jino inepata bwe eaar jab eddōkłok āinwōt kar kōtmene. Mekarta ke ro retijemłok raar kamqool ñan kôm ke ilo jemłokin enaaj emşanlıök, inepata elap eaar wōnşanlıök wōt ilo an lukkuun pen aō jipañ Ładdik eo nejū.

Leo pâleō im ña kōmro kar ekkatak ñan katak aolepān men kôm kar maroñ kôn nañinmej eo an Hayden. Kôm kar kōmşane aolep men taktō ro rekar ba kōmin kōmşani. Bôtaab ekar ejjełok eddōkłok.

Iaar jino mōk im kūtōtō. Iaar akweļap ippān Jema Ilañ ñan jipañ eō kappukōt juon eo emaroñ jipañ Hayden, bōtaab jipañ eaar jab itok. Jekjek eo an Hayden eaar nanałok. Eaar jino dibubbūb. Kōm kar mijak. Kōm kar ɬomṇak bwe kōm naaj kar luuji.

Juon boñ, eto aō emmej bwe ij kappok uwaak ko. Iaar je juon leta ñan Hayden. Iaar bañan e ewi joñan ao iakwe e im ewi joñan an ɬap aō kajjiegoñ kōmjan bwe en pidodołok mour eo an. Iaar kallimur inaaj kar jołok aolepān mour eo aō kajjiegoñ kappukōt jipañ eo eaar aikuji.

Kūtōtō im jab jełā ilo jidik iien kar kaobrak eō. Iaar bükwelölō im kajjitōk ippān Jema Ilañ, "Etke?" Iaar ɬomṇak eaar jilkintok Hayden ñan ña kōnke Ejełā iban kar ebweer ñan kajjiegoñ jipañ ɬaddik eo nejū. Kōn menin etke iaar jab maroñ lo jabdewōt uwaak ko? Etke kajjojo takto ro rekāl im kajjojo kōmadmōd ko rekāäl kar bōkłok ñan bar juon kabbōjrak? Jemedwōj Ilañ eaar jab iakwe Hayden ke?

Ijjamin naaj mełokłok iien jab eo. Juon eñjake etōr jān joñan an iakwe emōkaj an kar kalbubiuk eō. Naan ko me rekar jab aō raar dełōñe kōlmenłokjen eo aō: "Jerlyn, kwoj ɬomṇak kwoj iakwe e ɬapłok jān Ña ke?"

Iaar kā. Iien eaar bōjrak. Dānin kemjałal eaar jiöbląk ilo meja—ejjab kōn kūtōtō aīnwōt mōkta, ak kōn kōjatdikdik, mełele, im iakwe.

Ilo iien jab eo, aolep men raar oktak. Būruwō eaar merałok. Kajjitōk ko aō raar oktak. Iaar mełele kiiō bwe Jema ilo Ilañ ej iakwe Hayden kōn iakwe eo eweppān. Kar jilkintok Hayden ñan laj in ilo juon ānbwin eaar ejejjöt nan aikuj ko an im iien em̄jan ko an ñan eddōkłok im ekkatak. Ewōr an make maroñ ko reoktak, im kapañpañ, ejja aīnwōt kōj kajjojo. Iaar itok ñan jełā bwe ajri ro ewōr utamwe ko ilo ānbwin raorök im ajri jitōn bōro ro nejin Jemedwōj Ilañ me ewōr juon an mijen aīnjuon ilo laj in.

Łeo pāleeō im ña kar jab mūjkōk amro bōk uwaak ko im kōjeraam̄jan ko, bōtaab rej itok ilo iien eo an Irooj, ejjab iien eo am make. Kar tōłłok kōm

ñan bok ko rejimwe, ritherapy ro, jikuuł ko, im rükaki ro ñan jipañ Hayden le ilo mour in an ioon laj in. Kōmij kajjeoñ ñan pukōt iał eo me Jemedwoj Ilañ eaar likut ilo jikin ñan Hayden ijellökin iał eo kōm kar kōnaan bwe en etal ie ɬok. Kōmij kōmjanne aolep men kōm maroñ ñan jipañ Hayden tōpar maroñ eo an ekwojarjar im mour kōn mour eo Jemen Ilañ eaar karōke ñan e. Mełele eo a kōn karōk eo an Jemedwōj Ilañ emōj an alikkarłok kiiō me kōmij mełele bwe Hayden eaar Nejin mōkta jān an kar nejim. ■

Rijeje eo ejjokwe ilo Arizona, USA.
Rijeje eo ejjokwe ilo Arizona, USA.

ĀNBWIN EO: MENNIN LETOK EJJELOK WÖNĀĀN

"Kōn un ko ekkā jab jełā kaki, jet armej rej ɬotaktok kōn likjab ko ilo ānbwin. Mōttan ko rejenolok an ānbwin eo remaroñ jab dipio. Regulatory system ko remaroñ jab jokkuun wōt juon. Im aolepān ānbwinnid rej maroñ nañinmej im mej. Mekarta, mənnin letok eo an ānbwin ejjełok wōnāān. Ñe ejako, jejjab maroñ bōk tarlep in lañlōñ.

"Ānbwin eo eweppān ejjab menin aikuj ñan an bōk juon jemłok ekwojarjar. Ilo mōol, jet iien jetōb ko rem̄jan tata rej jokwe ilo ānbwin ko rem̄ojño. Kajoor ilo jetōb em̄jan ej ekkā an eddōkłok jān ro kōn kapañpañ ko an kanniōk ɬap tata kōnke rej kōketak er. Armej rōt in rej karbab ñan aolep kōjeraam̄jan ko me Anij ej kōpooji ñan ajri ro nejin retiljek im pokake."

Büreejtōn Russell M. Nelson, "We Are Children of God," *Ensign*, Nov. 1998, 86–87.

Jelmae Būromjōj

Kiiō wōt ak tokālik, ajri renaaj ioon jerata, mekarta epaak ak ettołqok jān kapijuknen eo. Bōtaab “jekdqon nē lał in ej pād ilo aeñwāñwā ej pād ipelaaktūd, jemaroñ bōk kójeraamđman eo an aenomđman itulowa.”¹ Erkein jet men komaroñ kōmđmani nān jipañ ajri ro eñjake aenomđman jab in.

Kijñeñe

Nē juon men ekabūromjōmjōj ej wałqok, ajri ro remaroñ eñjake āin-wōt lał eo aer ejjab jokkuun wōt juon. Kwon juon waanjoñak in kijñeñe nān er. Kōnono ilo jokane im lōke kōn jekjek eo. Kōmđmani men ko ekkā amđ kōmđmani joñan wōt amđ maroñ. Kōmđmane aolep men komaroñ nān kōmđmane wōt nokon in iota an baamle, ekkatak jeje ko rekwojarjar, jar, im iminene ko jet an baamle. Kōn iien, ajri ro remaroñ katak bwe jekdqon nē mour eo aer emđoj an oktak, gospel eo ej kōmđman bwe jān lōmđnak kōn ndeeo im mour ej wōnmaan-łok wōt.

Kautiej

Kwałqok kautiej nān eñjake ko an ajri. Ronjake ajri ro im kile ekójkan aer eñjake. Kwałqok nān er ke kwoj bōk abñōñō ko aer ilo mool. Jab kipel er nān ekōno-no bōtaab kwałqok nān er kwoj pojak nē rej pojak nān ekōnono. Ilo mool uwaaki kajjitōk ko ilo aer walōñtak ilo tōre eo renaaj meļele. Kwałqok nān ajri ro nejūm remaroñ kōnono nān kwe kōn mijak im inepata ko aer.

Tōl

Ajri ro nejūm remaroñ kaj-jitōk, “Etke Anij ej kōtłok bwe men ko renana ren walqok?” Kōmđelejek bwe ilo iien ko remđman im iien ko renana jīmor rej mōttan mour im karōk eo an Anij nān indeeo. Ej kōtłok an kajjojo armej kōmđmane kālet ko aer make, im jet iien armej rej kōmđmani kālet ko rebōd im me rej kōmđman eñtaan. Iien ko jet, jerata ko rejjab an juon bōd ak ej mōttan mour in. Jekdqon ta, Jemedwōj Ilañ ej pād nān kōj. Kōn jipañ eo An, jemaroñ ekkatak im eddōkłok, mekar-ta jān eñjake ko rekōmmetak. Jemaroñ oktakłok nān E im loe aenomđman.

Kanemkwoje

Kwałok ñan ajri bwe ewōr ippāer kajoor eo ñan kōm̄jan oktak kōn leļok ñan er juon wāween ñan jipañ. Ñan waanjoñak, remaroñ jipañ aiin menin jipañ koñan ro rej ɻanootot an jorrāān eo, loļok rinañinmej ak ro eo mōttan ejorrāān ilo aujpitōl, kam̄ñōñōik juon eo ej jelmae jako eo juon uwaan baam̄le eo an, ak jar kōn ro rej apañ. Jejjab maroñ kōm̄jan aolep men, bōtaab ewōr ippād maroñ eo ñan kōm̄jan elāp em̄jan, im “jej jerbal kōn aenōm̄jan jabdewōt iien jej jipañ joļok eñtaan ko an doon.”²

Kaenōm̄jan

Kakeememej ajri ro nejūm bwe Anij ej iakwe er im bwe kwoj iakwe er. Jab kōm̄jan kallimur ko rebōd bwe en ejjeļok men enana enaaj walq̄ ñan er, bōtaab kwałok ñan er ke rej pād ilo kōjpārok kiiō im bwe kwnaaj kōm̄jane aolep men ñan kōjpārok er. Kallimuri er bwe Jemedwōj Ilañ enaaj jipañ er ellā jān jabdewōt mallejoñ me ej itok ñan er.

Ne kwoj lo eok make būruom̄j kōn apañ, keememej bwe ilo jemłokin, em̄jan enaaj anjō ioon nana. “Jej tariñae ñae jerawivi, . . . bōtaab jejjab aikuji ebbweer,” Būreejtōn Thomas S. Monson eaar katakin (1927-2018). “Ej juon tariñae jemaroñ im jenaaj anjō. Jemedwōj ilo Ilañ eaar letok ñan kōj kein jerbal ko dej aikuji ñan maroñ kōm̄jane menin. Anij Ej pād ilo jōbwē eo. Ejjeļok me eñ dej aikuji mijake.”³ ■

KAKEEMEMEJ KO

1. “Peace,” Gospel Topics, topics.lds.org.
2. “Peace,” Gospel Topics.
3. Thomas S. Monson, “Looking Back and Moving Forward,” *Liahona*, May 2008, 90.

ÑAN AJRI RO

Ilo Friend eo an *Allōñ in*:

- “I Will See Him Again” (page J20)
- “Kaaj in Kaenōm̄jan” (page J21)

Ñan kein jipañ ko jet, etal ñan lessonhelps.lds.org im jibed “Lesson Helps by Topic.”

ÑAN JODIKDIK RO

Ilo bok in:

- “Finding Peace for Yourself and Others in Troubled Times” (pages 52–53).

Ñan kein jipañ ko jet, etal ñan youth.lds.org.

Anij Ej Ke Tōl Eō?

Aolepān mour ko ad robrak kōn jokālet ko rejjap: ta iaļ in jerbal ñan bōke, wōn eo in ḡareiki, ia eo ñan etal ñan jikuuļ ie, im ko reierļok wōt. Mour ko ad robrak kōn abñōnō ko an kajjojo raan: kālet men eo emjān tata ñan kōjerbal iien, kajjiegoñ meļeļe katak ko, im kappukōt aenōmjan ilubwiljin māllijoñ ko. Ilo aolep men, **jej aikuj revelesōn an juon make.** Bōtaab jet iien emaroñ pen ñan jelā wāween bōke im wāween ad kile ñe jej bōke. Ñe jejjab bōke ak kile uwaak ko, jemaroñ Jōmnak, “Ekar ke Jetōb men eo ke ak baj aō make Jōmnak?” “Etke iaar eñjake imjwe ñan kōmjanē innām ikar likjab jene?” “Etke ñaij eñjake ke Anij ejjab uwaak jar ko aō?”

Jeraamjan, ilo “Kōmjanī Jokālet ko: Anemkwoj in kālet ḡae Reveleson” (peij 44), Erin ej kwaļok bwebwena-to eo an kōn revelesōn eo an make ke eaar kōmjanē juon jokālet eo ej uköt mour eo an. Ilo an **Anij kōṇaan tōl kōj.** Ej bar kōṇaan jipañ kōj ekkatak ñan pedped ioon anemwkoj in kālet eo ad ñan kōmjanī kālet ko remjan.

Ekkatak wāween an Jetōb Kwojarjar kōnono ñan kwe make ej bar juon mōttan eo eaorōk ñan bōk im kile revelesōn. Emaroñ oktag ñan kōj kajjo. Ilo peij 48, elōñ **rūmjan ded ro rej kwaļok wāween aer bōk revelesōn.**

Ilo juon bwebwenato an digital-wōt, Aspen ej kōmje-lejeik bwe revelesōn an juon make ej aikuji “Kemouru Majōl in Jetōb ko Am.”

Liomjak kōn ilju im jakļaj eo emaron tōrjān joñan, emool kamijak. Elaptata āinwōt juon rūmjan ded. Bōtaab ñe ij keememej ekōjkan **an Anij kar tōl mour eo aō,** kar jemaan, eletok ñan ña peran ñan wonmaan-ļok wōt im jerbal, lōke bwe **Enaaj wōnmanļok wōt ñan letok ñan eō tōl eo me iaikuji** ilo iaļ eo.

Ilo kautiej,

Katie Embley

Katie Sue

RŪMĀN DED RO

NAAN IN RŌJAÑ EO EMĀN TATA . . .

Rūmān Ded ro rej kwaļqok naan in rejañ eo emān tata rekar bōke kōn revelesōn an juon make:

"Rikakpiloklok eo aō ilo EÑJ (EFY) eaar ba ñan ña, 'Kaddekloķ jemjerā eo am ippān Anij āinwōt lukkuun Jemem ilo jetōb. An kajoorloķ jemjerā eo am Ippān, Japloķ am naaj meļeje im bōk tōl.' Menin eaar kōmjan elāp oktak ilo jar ko aō."

—Grant Goolsby, California, USA

"Petriak eo am ilo stake eo ekar kōmjan bwe aolep ren kakilōklōk juon naan in: 'ñan bōk revelesōn, riit revelesōn.' Eaar lukkuun jipañ eō ilo aō riiti jeje ko rekwojarjar."

—Shellby Tippetts, Missouri, USA

"Bōk iien ñan kejekloķjen. Josep Smtih eaar liñuri James 1:5 eaar ña mejlan mokta jān an kar jerbal. Jet iien Jemedwōj llañ ekōnaan bwe jen joļok iien ñan jar im ekatak mokta jān An letok uwaak ko ñan kōj. Jej ekkatak elāp tata ilo wāween jab in."

—Natasha Herbst, Utah, USA

"Roñjake kōn būruōm ejjab lojilñūm."

—Sai Tua, American Samoa

Ta naan in rejañ eo emān tata kwar bōke kōn ukweļok? Jilkintok uwaak ko am ilo liahona.Ids.org mokta jān Eprōj 30, 2019.

KŌN RIJEJE RO AN RŪMĀN DED RO

Erin Rider ej juon attorney im eo juon ej kōmjan podcast eo. Ej kap mōj an kōmjan ettōr aitok eo an kein kajuon. Ilo iien eo ejjab kōmjan jabdewōt ej mōñjōñō ilo riit, tallōñ, wakeboarding, im joļok iien ippān baamle im ro mōttan.

Aspen Stander ej juon rijeje im rikajimwe jeje jān Utah, USA. Liin emān ippān tallōñ, itok itak, riit, im kōjañjañ piano.

Katie Sue Embley ej jōmjak laj in eobrak kōn armej ro aiboojoj ro bwe-bwenato ko aer rej aikuj kwaļoki. Liin ej ekkatak journalism im kajin Spanish, ippān köttōpar eo ñan #sharegoodness.

KWAĻOK BWEBWENATO EO AM

Ewōr ke juon am bwebwenato ekabwilōñlōñ ñan kwaļke? Ak kwoj kōnaan ke loe bwe-bwenato ko kōn jet unin kōnono ko? Elāññe āindein, kō kōnaan roñ jān kwe! Komaroñ jilkintok bwebwenato eo am ak naan in kakkobaba ko am ilo liahona.Ids.org

ILO JĀKJEN IN

44 Kōmjan Jokālōt ko:
Anemkwōj in Kāālet ñae
Reveleson
Jān Erin Rider

48 Kōmjan ekkar ñan
Reveleson an Juon Make

Kappukōt bwebwenato kein im elōñlōk:

- Ilo liahona.Ids.org
- Ilo **YA aolep wiik** (iumwin "Young Adults" ilo Gospel Library eo)
- Ilo facebook.com/liahona

DIGITAL WŌT

Kemourur Mājōl in Jetob
ko Amj

Jān Aspen Stander

Kōm̄mani Jokālet ko: Anemkwoj in Kāālet ηae Revelesōn

Ne ej itok ñan jokālet ko rejjap, ewi joñan ad aikuj ped-ped ioon Anij ñan jiroñ koj ta ñan kōm̄mane?

Jān Erin Rider

Aolep raan kajjojo iaad jej jelmae elōñ jokālet ko. Jet emakijkij wōt kōm̄mani, āinwōt, "Ta eo ij aikuj kōnjake?" "Ta kōraelep eo ij aikuj kañe?" "Ej ke iien wiaik juon wa kāäl, ak imaroñ ke dāpij wōt wa eo waaō emor bar jidik?" Bōtaab ekanooj wōt emakijkij ad itok ñan juon jokālet eļap—"Ij ke aikuj bar rōçl ñan jikuuļ?" "Ij ke aikuj bōk jerbal in?" "Ij ke aikuj em̄makūtłok ñan juon jikin kweilçk ekāäl?" "Ij ke aikuj wiaik juon em?" "Ij ke aikuj jerāik armej in?" "Ij ke aikuj māreik armej in?" im ko jet eierłok.

Ne jelmae kōn jokālet ko rejjap, āinwōt ekkatak kake ilo jejjet—bōk jidik iien aitokłok ñan kōm̄mane juon kālet. Jej ſoor naan kōkapilōklōk eo kar lejłok ñan Oliver Cowdery ilo Katak im Bujen ko 9:8-9, ijo Irooj ej ba:

"Ak, lo, Ij ba ñan eok, bwe kwōj aikuj ekkatak kake ilo Jōm̄nak eo am; innām kwōj aikuj kajjitōk Ippa eļaññe e jim̄we, im eļaññe e jim̄we Inaaj kōm̄man bwe en māñāñāñ būruōm ilowam; kōn menin, kwo naaj erñjake bwe e jim̄we.

"Ak eļaññe ej jab jim̄we eban wōr am ejaake rot kein, ak enaaj wōr pok ilo am Jōm̄nak eo enaaj kōm̄man bwe kwōn meļokłok men eo ebōd."

Meñe menin ej juon kapilōk em̄man, ne ej itok ñan jokālet ko rejjap, jet iien eļap wōt ad kōjatdikdik ilo mōttan eo ijo Anij ej jiroñ kōj ta eo ejim̄we im ejjab bwe ilo mōttan eo ijo Ej jiroñ kōj ñan ekkatak kake ilo Jōm̄nak ko ad. Ekanooj Japłok ad inepata köttar an Anij kapene jokālet ko ad joñan jej kōtlōk bwe iien ko rem̄man ren eļļāłok jen kōj. Emool jemaroñ kile jerbal eo an anemkwoj in kālet eo, bōtaab jej mijak in kōm̄mane juon jokālet me emaroñ bōkłok kōj jān "karōk" eo kar kōm̄man mōktałok im Jōm̄nak bwe aolep men ijellękin an māñāñāñ būruōm ilowam ak juon ainikien jān lañ ej mejele in bwe jokālet eo ad ebōd. Ñan elōñ iaad, mijak in jab kōnono kake ikōtaan anemkwoj in kālet im revelesōn an juon make ej tōl ñan juon kajjitōk eaorōk: Ta jerbal eo an Anij ilo jipañ kōj kōm̄mani jokālet ko?

Jerbal eo an Anij ilo Kōm̄jan- Jokālet eo Ad

Bolen kajjitōk in ejejjōt uwaake kōn bwebwenato eo an jein im jatin Jared. Ewōr juon joñak ekalimomo kōn eddok-
jōk eo ilo bwebwenato in me ej katakin kōj kōn wāween an Anij kōtmene kōj ñan kōm̄janī jokāālet ko. Ālkin kar kajeple-
klek kajin ko ilo Tower in Babel, Jared ej kajjitōk ippān eo jein jatin ñan kajjitōk ippān Irooj elāññe ren aikuj etal jān āneo, im elāññe aaet, ia eo rej aikuj etal ñan e (lale Ether 1:36-43). Eo jein jatin an Jared eaar kajjitōk, im Irooj eaar tölljōk er ñan iturin lōjet. Ilo aer kar em̄maküt, Irooj ej kōnono ñan er ilo juon kedq im kōjebwe-
bweik aolepān iaļ eo aer. Ālktata raar tōpar turin lōjet, ijo raar pād ie ium̄win emān iiō ko.

Ilo jem̄lōkin iiō ko emān Anij ej jiroñ eo jein jatin Jared ñan jōk wa baaj ko im m̄aanjappopo ñan kijoon lom̄aljō eo. Ke eo jein jatin Jared ej kile bwe wa ko eaar ejjełk mejatoto ie, eaar joor joñak eo jelā kake kōn etal ñan Anij ñan kajjitōk ta eo ej aikuj kōm̄janē. Āinwōt kar kōtmene, Irooj ej uwaak kōn lelok ñan e dipdik in naan in kōmeleje ko ñan kōm̄janī rōñ ko ilo lōñ im lal in wa eo. Kile ke joñak eo an revelesōn: Anij ej lelok juon karōk ñan er, rej kajjitōk kajjitōk ko kōn ewi wāween kakūrm̄ool karōk eo, Anij ej uwaak kōn uwaak ko remelij im ālktata.

Bōtaab ālkin an kōm̄jani rōñ ko ilo wa ko, eo jein jatin Jared ej kile bwe wa ko enaaj ejjełok meram ie. Eaar bar kajjitōk ippān Anij ta eo ej aikuj kōm̄jane. Ijellökin an uwaak, ijo wōt ke, Anij ej kajjitōk "Ta kwo kōnaan bwe in kōm̄jan bwe en wōr ami meram ilo wa ko?" (Ether 2:23). Ijellökin an lełok tipdik in naan in kōm̄jeleje ko āinwōt An kar mōkta, iien in Irooj ej köttar an eo jein jatin Jared jokālet ta eo en kōm̄jane.

Kain uwaak rōt in jān Irooj ej bölen men eo epen tata ñan mejeje ñe kajjieoñ kōm̄jan juon jokālet. Kar katakin kōj ñan jar im köttar juon uwaak, kōn menin ekkā ad inepata ñe ejjełok uwaak jej roñ. Emakikij ad Jōm̄nak elāññe an jab alikkar juon uwaak ejejet āinwōt juon "pok ilo am Jōm̄nak" ej kwałok kālet eo ad ebōd. Jet iien jej Jōm̄nak jejjap armej jimwe ñan roñ uwaak eo ak elāññe jejjap kajjitōk kōn "lukkuun köttōpar" (lale Moronai 10:4). Bōtaab ewōr Jōm̄nak kein kajilu me jet iien jejjab Jōm̄nake—bölen, āinwōt kar eo jein jatin Jared, Anij ej köttar kōj ñan kōm̄jane jokālet *eo ad make*.

Kōm̄jane juon Jokālet

Ejjab to iaar ioon juon jekjek me eaar pen ilo wāween aō Jōm̄nak kōn anem-kwoj in kālet eo im revelesōn eo an juon make. Ke eaar epaakełok jemłokin graduate school eo aō, Eaar wōr jejjo jerbal ko kar litok ñan eō ilo jikin ko reoktak im kar jab maroñ kālet ewi wōt iaer ñan bōk. Āinwōt eo jein jatin Jared, Emōj aō kar eñjake elōñ iien ko me iaar jar kōn juon jokālet ejap im Anij eaar uwaak kōn juon uwaak eo epen. Pedped ioon eñjake ko imaanłok, iaar jino jar im kajjitōk bwe Anij en jipañ eō kālet ewi wōt jerbal eo ij aikuj bōke. Laar bar kōm̄jane ijo kuñaō kōn ekkatak kōn kajjiojo jerbal ko im bōk naan in kapilōk ko jān elōñ armej. Bōtaab jekdqon ewi joñan aō kar jar ak jitłok, lañ ko raar ikōñ, im iaar bōk ejjełok uwaak.

Iien eo ñan kōm̄jan jokālet eo eaar epaaktok, im iaar jino iküm̄kum̄. Emool menin eaar kain jokālet rōt eo Irooj ej aikuj kea kake, innām etke Eaar jab uwaak? Bōlen Ejjab kea kōn ewi wōt jerbal eo iaar kālete, bōtaab Ej aikuj kea

kōn ewi jikin eo iaar emjūtlök ñane ilo an ejjełok kajjitōk enaaj wōr tokjen ilo mour eo aō. Irooj eaar iien otemjej kea kōn jokālet ko aō mōkta, innām etke Ejjab jab kea kōn bar menin?

Ak jekdqon ewi joñan aō kar kajjieoñ, ejjełok uwaak eaar itok. Laar jino Jōm̄nak elāññe iaar jab mour ilo wāween eo Anij ekōnaan bwe ij aikuj in kar mour kake ekōm̄jan bwe in jab maroñ roñ uwaak eo An. Laar barāinwōt Jōm̄nak elāññe iaar jab maroñ roñ kōnke ijaje aō jab *kōnjaan* roñ uwaak eo. Āliktata, raan eo mōkta jān iien eo emōj letok, ijełā ke iaar aikuj kōm̄jane juon kālet, kōn menin iaar kojerbal ekajet eo aō im kar kōm̄jan juon jokālet. Boñōn eo iaar jar, kajjitōk elāññe Enaaj jiroñ eō elāññe uwaak eo eaar bōd. Ekab de ejjełok uwaak eaar itok, kōn menin iaar etal wōt im bōk jerbal eo.

Jet allōñ tokālik, ijakkar baj kajjitōk kōn wōt jokālet eo aō, kōn menin iaar kajjitōk kōn juon köjeraam̄jan an priesthood eo ñan bōk kam̄ool eo. Illo köjeraam̄jan eo kar jiroñ tok eō ke iaar jab bōk uwaak

ñan jar eo aō kōnke Irooj earar mōnōjō kōn jabdewōt jokāālet ko iaar kōm̄janī. Kōjeraam̄janī in eaar kapen kapilōk eo kar letok ñan eō imaanlōkjān mijen būreejtōn eo aō, eo eaar jiroñ eō bwe ekkā an jab aorōk jokāālet ta eo jej kalote. Anij ekōjaan bwe jen ekkatak kilen jutak ioon need make im jokāālet ekōjkan ad mour kon mour ko ad. Mijen būreejtōn eo aō eaar bar kakeememej eō bwe Anij, āinwōt Jemedwōj Ilañ, eban iuun kōj im bōk iien ko rem̄jan kar kallimur kaki eļaññe jej lukkuun m̄ool ilo ad kājjieoñ pukōt ta eo ñan kōm̄janē.

Eo jein jatin Jared emaroñ in kar kwaļk enañin jabdewōt wāween ñan kōmeram baaj eo, im emaroñ kar em̄jan ppān Irooj. Katak eo an eñjake eo ekar jab wōt ñan kōkajoorļok tōmak eo an eo jein jatin Jared ak bar ñan ekkatak kilen kōm̄janē juon jokāālet.

Kojerbal Anemkwoj in Kāālet

Jān juon kōjmenļokjeñ an indeeo, kojerbal anemkwoj in kālet eo ej juon

m̄ottan eo eaorōk ñan eddōkļok an juon make. Ilo an jako, jejjab maroñ kōm̄janī kain jokāālet ko me renaaj jipañ kōj tōpar aolepān kōjatdkidik eo ad. Eddōkļok, āinwōt aolep men ilo gospel eo, ej itok "lain im bar lain, naan in kaiñi im bar naan in kaiñi" (2 Nipai 28:30). Anij ekōjaan bwe jen erom̄ armej ro repojak, jap armej ro rej kor in m̄akūtkūt, im Ej kōtmene kōj ñan kōjerbal anemkwoj in kāālet eo ad ñan mour kōn mour ko ad joñan eo em̄jantata jemaroñē.

Ñe jenaaj ekkatak ñan pukōt jokkun wōt juon eo ikōtaan anemkwoj in kāālet im revelesōn, jemaroñ eñjake m̄ool in eddokļok eo ilo jetob. Eñin ej ta eo eaar waļk ñan eo jein jatin Jared, Ākin Jōm̄nak kake, eaar jerbal ñan Jōme 16 deka ko jān juon ejmaan im kajitōk bwe Anij en uñur er im kōm̄jan bwe ren ebbōl (lale Ether 3:1-5). Ilo iien in, ke Anij eaar uwaak, aolep men raar oktak. Ijellōkin an roñ ainikien Anij ilo juon keto, eo jein jatin Jared eaar lukkuun *loe* Irooj, eo eaar jab waļk wōt ilo nememein armej

ak barāinwōt kwaļk ñan eo jein jatin Jared visiōn ko rekabwilōnlōñ kōn laj in im aolep men ko me renaaj itok (lale Ether 3:6-26). Emaroñ in kar pidodo bwe eo jein jatin Jared enaaj kar jab pojak ilo jetob ñan bōk visōn eo eļaññe eaar jab m̄okta eñjake eddōkļok eo an make me eaar itok jān kōm̄janē jokāālet ko an make.

Ilo ad kōm̄janī jokāālet ko, jej aikuj lukkuun Joor naan in rōjañ eo an Alma ñan "pepe ippān Irooj ilo aolep kōm̄jan ko [adj]" (Alma 37:37). Ñe Irooj ej aikuji kōj ñan kōm̄janē juon jokāālet eien juon, Enaaj kōm̄jan bwe jen jelā im jipañ bōbrae kōj jen ad jōbwābwē. Bōtaab jej aikuj bar pojak ñan bar jutak im wōnmaanļok ilo tōmak, mekarta ñe ewōr ak ejjelok uwaak ej itok. Toon wōt ad kōjparok bujen ko ad im m̄ool wōt ñan gospel eo an Jisōs Kraist., jemaroñ eñjake lōke eo ilo jokāālet ko ad an kabuñ me Irooj ej mōnōjō kōn kijejeto ko ad. ■

Rijeje eo ej jokwe ilo Utah, USA.

Elemen am,
kwałok oktak eo
ikōtaan revelesōn
im jōmjak ko
am make?

KŌMĀN EKKAR ÑAN

Revelesōn an Juon Make

Jej mour ilo juon ia] eo eobrak kōn iien ko emjān. Elōñ ad anemkwoj ñan kāälet jerbal ko ad make, jikuul, eo pāleed, ia eo jekōjaan mour ie, im bar elōñ. Ej lukkuun juon jeraamjān an epepen in ad. Bōtaab ilo bar juon wāween, ej komjān bwe aolep kālet kein rej penjōk kōnke epen ñan kōmājane jokālet ko ñe ekanooj lōñ ia] ko im iien ko remjān me renabaj tōljk kōj ñan men ko remjān. Ekōjkan ad kāälet jīmwe eo ñe ekanooj lōñlk wōt iien ko remjān me remjān? Ñe kwoj eñjake am jōbwābwe im pok ilo lañ in jokālet ko, jeñā bwe Jemedwōj Ilañ ekōjaan tōl eok. Komaroñ kālet ia] eo ejimwe im bōk uwaak ko kwoj pukōti eļaññe kwoj Joor Ainikien. Kile wāween An kōnono ñan eok, lōke E, Joor rikanaan eo, kijenmej, im kōlapjōk am kije, im tōmak, im ālikata kwonaaj bōk tōl ilo ia] eo ejimwe.

—Vira Vashchenko, Kyiv, Ukraine

Ilo aolepān mour eo aō emjōj aō loe wāween an Irooj kar tōl eō, im ñaij kile bwe aolep men ikar būki ej kamoolol ñan E im An tōl. Jekdōqon ilo iien ko ñe ñaij jōmjak ij etetal make iaañ, ilo jemjōkin, Ej kōtjōk bwe in jeñā im eñjake bwe Ej pād ippa aolep iien. Eñin ej etke emjōj aō kōmājane jokāälet eo ñan wōnmaanjōk kōn tōmak, mekarta ñe ij eñjake bwe ñaij make iaañ. Ñan ña, ia] eo aō ejjab aolep iien alikar jet iien, im ijjab maroñ aolep iien lo ta ej kōttar ña iliju im jakļaj, bōtaab aolep iien ij kōmājane buñtōn ko an tōmak, innām ij jino lo meram eo im kile pein Anij ilo mour eo aō. Ijeñā bwe Jemedwōj Ilañ im Nejin, Jisōs Kraist, rej iakwe kōj im bwe Rej mōñōñō in tōl kōj, bōtaap Rej barāinwōt kōtmene kōj ñan likut ad tōmak ilo Er im jerbal ñe jej bōk imwe ko jān Jetōb eo.

—Indhira Mejia, Dominican Republic

I jōm̄nak bwe juon iaan kōj ko rem̄man tata jej aikuj tijem̄l̄ok kake ej maroñ eo ñan kile unoojdik-dik ko remera an Jetōb Kwojarjar. Nikník ilo ekkatak jeje ko rekwojarjar ekar iuun m̄aanl̄ok ña ñan tijem̄l̄ok kake. Ikar iien otemjej tōmak bwe eo ej pukōt ilo nikník naaj loe; im aolep menin ittiñjo ko an Anij renaaj wał̄ok im̄aan mejān kōn kajoor eo an Jetōb Kwojarjar (Iale 1 Nipai 10:19). Ilo bar juon wāween ba, elaññe ij kōnaan kile Jetōb eo, ijjab aikuj kōtl̄ok eō make ñan jōm̄nak ko rewaan ak abñōñō ko an kajjojo raan an mour, bōtaab ijell̄okin ij aikuj bōk kuñaō ilo jerbal eo im meļokl̄ok eō make. Ëñin ej iien eo enaaej em̄m̄anl̄ok aō maroñ kile Jetōb eo kōnke ij pojak ñan e! Ilo ejja wāween eo juon wa ejjab maroñ jerak ilo juon jañ, jejjab maroñ roñ ainikien Jetōb eo elaññe jej kalimjōk wōt kea ko an mour me rej pād ilikin maroñ ko ad.

—Emmanuel Borngreat Dogbey, Accra, Ghana

Ilo aō rūttoł̄ok, laar aikuj in katak kajin eo an Jetōb. Jetōb eo ej kōnono ñan eō kōn jōm̄nak ko rejem waan. Eaar bōk jet kaminene ko ñan imine-ne kake, bōtaab ekkā an Jetōb eo itok ñan ippa ilo jikin ko reluur, ñinwōt kattōrł̄ok ñan jerbal ilo wa eo waaō. Ijejā ejjab aō jōm̄nak ko kōnke Jetōb eo enaaej ekkā an letok im̄we ko ñe ijjab jōm̄nak kōn unin kōnono eo.

—Clarissa Mae Taylor, Utah, USA

Baamle jidikdik eo am, kōmij kile Jetōb eo kōnke kōnbaenōm̄man eo kōmij eñjake, ełaptata leo pāleeō im ñia ippān doon ñinwōt ripālele. Ne ej jōm̄nak ko am make, kōmij jāmin eñjake bwe ej lukkuun men eo ejim̄we eo—aolep iien ej wōr pere ak mijak. Bōtaab ñe ej revelesōn, kōmij eñjake aeñōm̄man aolep iien, jekdqon ñe kōmij kajjieoñ kappukōt jet bar mejele im men kein rejlap lukkuun alikar ilo jinoun. Ne ejejet am ñoor revelesōn eo, aolep iien kōmij lo an men ko wōnmaanl̄ok ilo ejjeł̄ok kōlaaborbor.

—Maryana Wright, Utah, USA

Meñe jemaroñ aolep bōk revelesōn an juon make ilo wāween ko roktak, juon men em̄ool ejjeł̄ok pere: Emakijkij an Anij kōnono ñan kōj. Jej aikuj wōt in mōñōñō ñan kwał̄ok kijejeto ñan kōjapjok maroñ eo ad ñan kile im roñjake Ainikien. Ñinwōt an kar Būreejtōn Russell M. Nelson rōjañ: "Jar ilo etan Jisōs Kraist kōn inepata ko am, am mijak, mōjñø ko am—aaet, jañuwaade ko an būruwōm. Innām roñjake! Je jōm̄nak ko me rej itok ñan kōjmenl̄okjeñ eo am. Łq̄oke eñjake ko am im wōnmaanl̄ok wōt kōn m̄akütküt ko me kwoj bōk im̄we ñan kōm̄mani. Ilo am ālijí jekjek in raan ñan raan, allōñ ñan allōñ, iiō ñan iiō, kwonaaj 'eddok lok ilo katak in reveleson'" ("Revelesōn ñan Kabuñ, Revelesōn ñan Mour ko Ad," *Kweil̄ok eo Ejap*, Māe 2018, 95). ■

Ke iaar jino etaļ

ñan senior high school, ewōr kar juon men iaar apañ kake: ñe rej kwalçok kadkad in juon unin kōnono kāāl, ekōn pen aō meleje. Juon joteen iaar jar ñan Jemedwōj llañ ñan jipañ eō meleje im anjo ioon apañ in. Eaar wōr aō tōmak, im eaar maroñ emjānļjōk aō meleje. Jān iien eo, jar im tōmak rejakkar pād ilo laajrak in ñan kōm̄jan eo aō ilo jikuuļ im jabdewōt jikin ij etal ie.

Nan pād ilo jikuuļ an ḥaddik epen kōnke kōn jet iaan men ko rettoon rijikuuļ rej kōm̄jan. Ilo ej waļok, naan ko an jinō im jema rej itok ñan lōm̄nak eo aō: "Jab kōm̄jan jabdewōt men me enaaj kadiwōjļjōk Jetōb Kwojarjar." Ñaij kam̄poolol kōn jinō, eo ej kakeememēj eō iien otemjej ñan roñjake Jetōb Kwojarjar. Ñe jej kōm̄mane ta eo ejimwe, Anij ej kōjeraam̄jan kōj.

Nyame S., 16 an iiō, Ghana

ILO JĀKJEN IN

54

52 Kappukōt Aenm̄jan ñan Eok make im ñan Ro jet ilolien Jōrrāān ko

Jān Alex Hugie im Aspen Stander

54 Mour in Ej juon Ettōr Aitok
Jān Sally Johnson Odekirk

60 Kajjitōk ko im Uwaak ko:
Ekōjkan an kōjeraam̄jan eo an petriak eo aō jipañ eō kōm̄mani jokālet ko?

62 Kajjiegoñ Jet M̄antin Ijtō ko Rekāāl
Jān David Dickson

64 Naan eo Āliktata: Wāween eo Elaptata ej kōn an Anij lakwe.

Jān Büreejtōn
M. Russell Ballard

Jet iien mour ej āinwōt tarpok im kapokpok. Komaroñ inepata kōn abnōñō ko an baamle, ājmour, jorrāān ko ilo jikin jikuul, ak jabdewōt oran iien ko rekakkure ilo laj in rainin. Ekōjkan ad loe aenōm̄jan eo an juon make ilo juon laj eo ejorrāān? Meñe ejabwe aenōm̄jan eo am ej itok jān mākütük ko ejjeļök am maroñ ie ak jān men ko komaroñ kareeli im uköti, erkein jet iaan Jōm̄nak ko ñan jipañ eok puköt aenōm̄jan eo itulowa kōn Jisōs Kraist.

KAPPUKÖT AENÖM̄MAN

4 WĀWEEN ÑAN KAPPUKÖT AENÖM̄MAN ÑAN KWE MAKE

1. Kalimjök wot indeeo

Epen am nej eñjake aenōm̄jan eļaññe kwoj kalimjok wōt inepata ko an jidik wōt iien. Bōtaab ñe kwoj kalimjökłök men ko reļļapļök, karōk in mōñōñō eo an Anij, komaroñ loe aenōm̄jan ilo am jelā bwe ta eo ekōmettak kiiō eban aitok an pād. Ñan waanjoñak, tampeļ eo ej jipañ kōj kalimjök wōt mour indeeo. Būreejtōn Gordon B. Hinckley (1910–2008) eaar ba bwe ilo tampeļ eo "kom naaj jelā juon aenōm̄jan me komijj jamin naaj bar loe jabdewōt jikin."¹

2. Kötļök ta eo ejjeļök am maroñ ioon

Ñe juon men ilikun maroñ eo am ej bōkļök aenōm̄jan eo am, ekapopo ñan eñjake ejjeļök kōjatdikdik ak illu. Bōtaab ejjab jipañ ñan kalimjök men ko kojjab maroñ uköti. Ijellokin, kepaakļök Rilōm̄qor eo ñan kappuköt aenōm̄jan ilowa jekdqon ñe kwoj eñjake bwe ejjab em̄jan an laj in kōm̄jan ñan kwe. Em̄oj An kar kallimur ñan jilkinwaj Rikaenōm̄jan eo, Jetōb Kwojarjar (lale Jon 14:26–27).

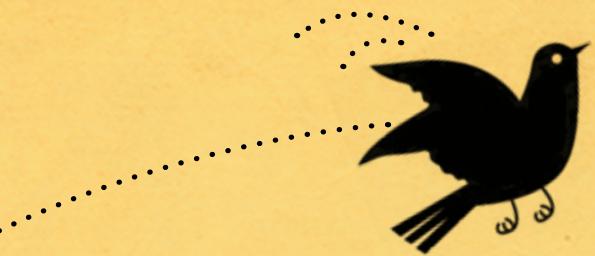
3. Jeorļök an ro jet bōd

Ekkā wōt men eo epen tata ñan bōjruk inepata kake ej nana eo kwoj eñjaki ke juon eaar bōd ñae eok. Bōtaab Elder Dieter F. Uchtdorf jān Doulul eo an Rijilök ro Joñoulruo ekar katakin: "Jenaaj bōk lañlōñ eo an jeorļök bōd ilo mour ko ad make eļaññe jej mōñōñō in leļök lañlōñ in ñan ro jet. Āinwōt juon tōprak, Jetōb eo an Irooj enaaj kaobrak ad kōn lañlōñ in koba ippān aenōm̄jan eo an jerbal jīm̄we (lale Mosaia 4:2-3)."² Oktakļök ñan Rilōm̄qor eo emaroñ jipañ kanemkwoj eok jān edodo ko an eñjake im kobrak kōn aenōm̄jan.

4. Ukweļök im lōke ilo Kraist

Jekdqon ta ej em̄jan eo ej waļok ilo mour eo am, ineek eddo eo an jerawivi enaaj aolep iien enaaj bōk aenōm̄jan eo am. Jet iien jej aikuj bisop eo ad ñan jipañ kōj lukkuun ukweļök. Bōtaab jej aolep aikuj ukweļök aolep raan im, kōn Pinmuur eo an Jisōs Kraist, erom erreo jān aolep men ko me rej bōbrae kōj jān ad erom āinwōt E.

ñan Eok make im Ro jet ilo lien Jorrāān ko

Jān Alex Hugie im Aspen Stander
Māākjiin ko an Kabuñ in

*Erkein rej rualitōk wāween ko ñan jipañ
kwe make im ro jet eñjake aenōmjan eo
ñe ej pen mour.*

4 WĀWEEN KO ÑAN JIPAÑ RO JET KAPPUKÖT AENOMJĀN EO

1. Kwalök kōn gospel eo an Jisōs Kraist

Āinwōt ad maroñ lo aenōmjan ñan kōj make jāñ kalimjōk wōt Rilomqor eo, jemaroñ bar ba Kajien ñan ro jet āinwōt “eo ej rikajutak aenōmjan” (Mosaia 15:18). Ñan waanjoñak, kajjleoñ kwalök juon eoon ak naan jān kweilök eo ejap me eaar jipañ eok ekkatak ejapłök kōn Jisōs Kraist.

2. Kwon juon rikōmjan aenōmjan

Jipañ ro mōttam im ro jeim im jatūm ḥa mejjan tarpok ko. Āinwōt Antai-Nipai-Liai ro ilo bok in Alma, jemaroñ kalbwin kein tariñae ko—kein tariñae ko āinwōt ruruwe, uköt nana ñan nana, ak ḥōmjan kōn juon make—im jāñiñ ñan kein jerbal ko an aenōmjan: kōnono ilo jouj, pokake kein ko an Anij im jeorjök an ro jet bōd (lale Alma 24:19).

3. Kwon juon riroñjake eo emjan

Jet iien armej ro rej apañ rej aikuj kōnono ilo ejjełök ḥojak kōn ḥōmjan ko aer im eñjake ko ijellök dāpiji wōt ḥai itulowa. Jejjab aikuj ḥa mejjan inepata ko aer ñan er, ak jemaroñ roñjake abūñōñjō ko aer im lejök jipañ, kwalök iakwe eo āinwōt an Kraist im mejje.

4. Jerbal in karejar ñan ro ilo ward eo am im jukjuk in pād eo

Komaroñ bōk kuñaam ilo imōñ kōppād ko an ro ejjełök ḥweer, jerbal āinwōt juon rijipañ katakin eo mōttam, ak bōktok mōñā ñan juon baamle kāāl ilo ijo kwoj jokwe ie. Jipañ armej kappuköt aenōmjan eo ilo men ko redik. Ilo an lōñ juon jikin ñan mōñā im kiki ejjab oktag, juon rikatakin eo ḥōke, ak juon kallimur bwe juon eo ej kea ewōr juon an kareel ekajoor.

Jisōs eaar kōnono naan in kaenōmjan kein ñan aolep ro rej apañ ñan kappuköt aenōmjan eo: “Aenōmjan l̄j liküt ḥa ippemi, Aō aenōmjan l̄j lewōj ñan kom. Ña ij lewōj ñan kom, jab āinwōt an laj lewōj. En jab pok būruemi, im en jab lōjñōñ” (Jon 14:26–27). Ejaññe jej kepaakłök kōj make im ro jet ñan Jisōs Kraist, jemaroñ loe aenōmjan eo jekdqon ñe mour ej pen. ■

KAKEEMEMEJ KO

1. Gordon B. Hinckley, in “Rejoice in the Blessings of the Temple,” *Liaona*, Tij. 2002, 33.
2. Dieter F. Uchtdorf, “Point of Safe Return,” *Liaona*, Māe 2007, 100.

ΕΡΡΕΡΕΡΕΡΕΡΕΡΕ
MOUR EJ JUON ETT

ĒR AITOK

Jodikdik rein An Armej ro Rekwo-jarjar rainin rej jokwe ijo Rijilōk Paul eaar jokwe ie ilo kar iien ko an Kallimur Ekāāl. Im rej mour kōn naan ko an.

Jān Sally Johnson Odekirk

Māākjiin ko an Kabuñ in

Jejo allōñ remootłqk, juon jemenere kūlaaj kar ioon doon ilo Mars Hill, turin Athens, Greece, ijo Rijilōk Paul eaar kwałqk juon ennaan ekajoor (lale Jerbal 17:22-34). Rijikuļ ro raar kōnono kōn kareel eo an jemenere ilo mour ko aer, ekoba katak ko an Paul.

"Jokwe ilo Greece ekōmjan an Kallimur Ekāāl āin-wōt, elukkuun jejjet" Alexis H ej ba., 18 an iiō. "Emjan ippān jema etal ñan ijo rejorrāān Paul eaar katakin ie im enaaj kwałqk juon eoon ak bwebwenato ñan kōm kōn ia eo iien eo eaar wałqk ie."

Ejja āinwōt an kar Paul jelmae apañ ko ilo tōre eo an, jodikdik ro ilo Greece rej barāinwōt jelmae, jekjek ko an ikitöltöl, kien, im menin jeraamjan. Kweilqk ko an Jodikdik im Kāām an Doulul eo an Jiroñ ro rōjeja aer kōmjan ilo Greece, im emool pād ilo jemenere emaroñ. Mekerta men kein im apañ ko jet, jodikdik ro in Greece rej kōjerbal naan in rejañ eo an Paul ñan "jutak ilo juon wōt jetōb, im kōn juon wōt Jōmjak komij jimor kate kom kōn tōmak eo in gospel" (Filippai 1:27).

Jokwe ilo Greece ej meleje in membōr jodikdik rein rej mōñōñō kōn katu eo, bok in parijet ko, mōñā, in eb. Rej barāinwōt lukkuun mōñōñō ilo aiin doon ippān doon. Ilo aer ioon doon ilo jemenere im makütük ko an branch, rej erom kajoorłqk ilo tōmak im jemjerā.

"Emjōj aō kar ekkatak bwe gospel eo ejja āinwōt aolep jikin. Jokwe ilo laj ko lōjet, iaar ekkatak ñan kalimjōk wōt mool ko an gospel eo im ñan enjake Jetōb eo ijellōkin mjad kōn mjanit."

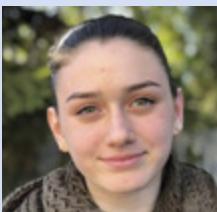
—Bryana W., 15 iiō

"Iaar je naan in keememej eo ilo kūlaaj eo aō ñan keememej bwe aolep men raar waļqō ilo iiō in: FSY, Kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro, Jemenere. Ej jipañ eō keememej ia eo iaar itok jāne." —Marie H., 17 iiō

"Ijeļā bwe ñe ij etal ñan jemenere imaroñ eñjake polel jeļā bwe ij kōmjanne ta eo ij aikuj kōmjanne, im ijelā bwe aolep men renaaj emjan." —Lizzie T., 17 iiō

Loukia C., 15 iiō, eaar kwaļok naan in kamool eo an ej kab kein kajuon ilo kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro im tokālik kar peptaij.

Kurup in jemenere eo ilo imaan mōn jar eo ilo Athens.

Jemenere ilo Mars Hill

Ke eaar ijjino jemenere ilo Greece jejjo iiō remootļok, ekar wōr ĥalem wōt rijikuūj. Raar ioon doon jilu jibboñ ilo juon wiik, ippān jet rej koba kōn video conference ilo online. Rej bar ioon doon ilo ālkin rālep in Wōnje ko ñan jemenere, ālkin wōt kōn juon mākutkūt. Emjōj aer epaakļok doon im erom meram ñan ro mōttaer, ro rej kile waanjoñak eo aer. Ñe ro mōttaer rej kajjitōk kajitōk ko, jodikdik ro rebūktok ñan jemenere im mākutkut ko an Mutual.

Juon likao, Pavlos K., 15 an iiō ej ba, "Etal ñan jemenere ej juon wāween emjān ñan jino juon raan im ejipañ eō kajoor wōt. Ej jipañ eō kalimjōk wōt ñan erom juon waanjoñak ñan ro jet. Ej jipañ eō jino juon raan ĥomļak kōn Jisōs Kraist.

Ilo an jodikdik ro eddōkļok ilo kajoor im juon wōt, kōjeraamjan ko im iien ko remjan rej itok. Ñan waanjoñak ilo 2017 eo raar jeraamjan ñan pād ilo kweilok an jodikdik ro eo elap an laj ko mōttan laj en Ñan Kōkajoorļok Jodikdik ro (FSY) Jiroñ ro raar bōk kuñaer ilo kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro jino in tata ilo Greece. Āinwōt juon tōprak, emjōj aer eddōkļok emool

epake doon āinwōt juon kumi, im ruo jiroñ ro raar kobatok ilo Kabuñ in.

International FSY Kweilok eo

Kweilok eo, kar komjāne ilo Germany, eaar kakuktok ippān doon jodikdik ro Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata jān aolepān Europe. Jodikdik ro jān Greece im Cyprus kar itok jān jibuki māj ettoolok, im eñjake an kweilok eo ekar wōr kajoor ioer. Ñan Maximos A., 14 iiō, "Men eo ekakeemej tata ilo FSY ekar iien eo me kōm kar kwaļok naan in kamool ko am. Aolep raar eñjake Jetōb eo, im ekar imwe eō ñan kōkajoorļok naan in kamool eo aō make."

"Ilo kar jino in, kar emān wōt jodikdik ro rekar tōn etal," Loukia C., 15 iiō ej kakobaba, "bōtaab ilo jemļokin, ekar wōr 15 rekar pād—kar lōn tata ñan Greece—koba 3 rejjab membōr."

"Elukkuun kar emjān ñan koba ippān doon juon jikin ijo kwoj kwaļok ejja gospel eo wōt im kwo jab oktak jān ro ipeļakūūm. Kōm kar aolep ippān doon, im kōm kar eñjake ejja Jetōb eo wōt. Men kein rej jipañ eō."

"Jema ejjab membōr im ekōn jab kōtļok eō bwe in etal ñan FSY ak ñan peptaij," Jesiana, 16 iiō ej ba.

Iaſ eo ḥok ñan FSY eo ilo Stuttgart, Germany.

"Ak ke membōr ro an branch eo raar jitlōk kōn ña, im būbū eaar kōnaan ippān jema. Alkin menin eaar ba imaroñ etal!"

Ilo FSY eo, eaar eñjake elōn men ko ej kab kein kajuon, ko āinwōt "bōk kuñaan ilo katak ko im ṣakutkuk ko im kwaļlōk naan in kam̄ool eo aō eaar jipañ eō meļeje ta eo ej lukkuun in āinwōt ñan eñjake Jetōb kwajarjar eo. Ijañin kar eñjake Jetōb ṣokta, im iaar lukkuun mōñōñō im laudiñiñ. laar kwaļlōk naan in kam̄ool eo aō ej kab kein kajuon."

Ñan kakobabaļk ñan mōñā ilo jetōb, jodikdik ro raar kakkije im limo ippān doon ilo kweilōk eo. Haig T., 14 iiō eaar itok ñan kweilōk eo jān Cyprus. "laar ekkatak kōļapļōk iaaio, ñan lukkuun jemjerā im ñan limo, mekarta ilo iien ko reppen."

Kāām an Doulul eo an Jiroñ ro

Kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro eaar wōr an ejja eñjake eo wōt. Joñoulruo jiroñ raar ioon ritōl ro aer ilo turin juon kar jikin jiāe ettōr aitok in etto. Raar pād ippān doon jilu raan ko, ekkatak lōke doon ñan kōkajoorļōk im kōketak.

"Ke eaar 12 aō iiō," Loukia ej ba, "Ekarlein kajuon in aō etal ñan jar im iaar lukkuun mōñōñō, bōtaab iien eo iaar kile bwe kar ña wōt ded jab eo aō. Kiiō, ruo iiō tok ālik, ekar kanooj lōñ am jiroñ ro ej kab kein kajuon kōm kar maroñ kōmjan kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro." Ke raar kweilōk

"Mōttan eo em̄jan tata ippa ilo FSY kar ikkure ko, eeb, im kweilōk ko an kumi, me raar noko in jibboñ ko im etale. Eaar jipañ eō ñan an ḥapļōk aō jipañ im kijenmej im ñan kam̄mool ol kōn jeje ko rekwojarjar."
—Haig T., 14 iiō

Ilo FSY kweilōk eo, jipeeje naan eo "Ask," jen Jemes 1:5.

"Jutak ilo juon wōt jetōb, kōn juon wōt ḥōmṇak."

Pilippai 1:27

Irina S. ikkure ilo FSY eo.

"Ilo FSY eo, kōm kar jino erom juon kumi im eaar kokajoorļōk kōm. Eaar jipañ ḥōme im jete būrookuraam eo an jodikdik ro ilo Greece kōnke em̄janļōk am jeļā kajien doon." —Alexis H., 18 iiō

"Al ioon stage eo ilo FSY eaar juon iaan menin iaar peran ñan kom̄mane im juon iaan iien ko rem̄jan iaar kom̄mane. Ilo iien eo, iaar ekkatak ewi joñan ad aorōk ilo laj in aiboojoj." —Irini S., 17 iiō

"Ilo kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro iaar ekkatak bwe mour ej āinwōt juon ettōr aitok. Eaar jipañ eo kaddōk-jök tōmak eo aō, jelā bwe jej aikuj wōnmaanljök wōt ilo iaj eo ejimwe, āinwōt juon ettōr aitok Eñjake in ejipañ eō kad-dōk-jök naan in kamjool eo aō im wōnmaanljök wōt ñān wōr tōmak im pād wōt ilo iaj eo ejimwe." —Winifred K., 14 iiō

"Mour ej āin-wōt juon ettōr aitok, ejjab juon ettōr emōkaj."

Mato eo an kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro

Jiroñ ro ilo ettōr eo aitok, Greece.

"Jej aolep ainjuon, ejja āinwōt dekā ko ioon bok rej kajjojo ainjuon." —Bryana W.

"Alooje an aļ tak eaar boktok juon jetob emejak, eaiboojoj." —Lizzie T.

ippān doon, liin ej ba, "laar kile ta meleje in ñān erom juon Armej Ekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Ñe jej mour kōn gospel eo, meram ej kabool kōj."

Ñān Bryana W., 15 iiō, FSY im Kāām an Doulul eo an Jiroñ ro eaar jipañ e kobaļok m kōnono ippān ro jet. "Ekutkut an baamle eo aō etal jān jikin ñān jikin, im eaar pen aō kōmjān jemjerā ko ippān ro jet kōnke ijookok," ej ba. "Bōtaap kōnke iaar jino epaakeļok doulul eo am ilo FSY, iaar mōttaike jet ro remjān. Ilo kweiljök in kwaļok naan in kamjool eo, kōm kar kwaļok eñjake ko am, im iaar kile bwe jet raar bar eñjake ejja wāween eo wōt iiar eñjake."

Marie H., 17 iiō, ej keememej mato eo an kāām eo, "Mour ej juon ettōr aitok, ejjab juon ettōr mōkaj." Jiroñ ro im ritōl ro aer raar ekōnono kōn aorōk eo an niknik in kamjōj ettōt eo, ej ba. "Eaar kakeememej ñā bwe imaroñ niknik, pād ilo mōkajin eo aitok kitien, im kalimjök wōt mejān kajjik eo. Innām imaroñ kamjōj men ko me Jemedwōj llañ ej aikuji bwe in kōmjāni."

Juon iaan men ko remjān ilo kāām eo eaar nokon eo ilo joraanljök ioon bok ilo jibboñōn eo āliktata. Lizzie T., 17 iiō, ej ba, "Kōm kar bōk jeje ko rekwojarjar am, kōmjāne nokon eo am, im alooje an aļ tak. Kōm aolep kar eñjake iakwe eo an Anij. Eaar juon jemļok eo emjān ñān iien eo kōm kar joļok ippān doon."

Jelmae Iliju im Jaklej ilo Ejjeļok Mijak

"Jen FSY im Kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro, iaar ekkatak ejap kōn gospel eo im ekōjkan an maroñ jipañ ilo mour eo aō," Irini S., 17 iiō ej ba. "laar mōttāk elōñ ro mōtta im kar ekkatak ewi aorōk in ñān kwaļok ĵōmňak ko aō im eñjake ko. laar eñjake

Kāām eo an Doulul eo an Jiroñ, 2017—ej kab kein kajuon ilo Greece.

Jetōb Kwojarjar eo ilo mwilaļ in im iakwe eo an Rilomqor ad, Jisōs Kraist."

Pād ipeļaakin jodikdik ro an Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata, liin ej ba, eaar kōka-joorlōk lōke eo an. "Mokta jān FSY iaar jap maroñ lo men ko remjān im aiboojoj me Anij eaar kōmējāni ñan kōm im karōk ko Ej kōmējāni wōt ñan kōj."

"Jejjab aikuj kōtlōk an jabdewōt armej ak jabdewōt men ipeļaakid me remaroñ kajjieoñ kanōk-ļōk kōj jen mour kōn gospel eo," Manasseh A., 17 iō ej ba. "Gospel eo ejja āinwōt aolep jikin im jej aikuj iien otemjej pād wōt ilo iaļ eo ejimwe."

Im jekdōqon ñe ej ilo Greece ak jabdewōt jikin ilo laļ in, bōk ejja iaļ eo wōt ippān doon ej kōtlōk bwe jen erom juon wōt ilo jetōb. ■

Kabuñ in ilo Greece

ilo jino in 1900 ko, Rigas Pofantis, juon riburin jān Athens, kar jilkinlōk juon kajjitōk ñan ritōl ro an Kabuñ eo an Jisōs Kraist im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata kōn mējele. Büreejtōn eo an mijen eo an Kabuñ in ilo Turkey eaar Katakin Pofantis, eo eaar peptaj ilo Oktoba in 1905 eo.

Kabuñ in eaar lo jidik eddōkļōk ilo Greece mjae 1905 ko, ke membōr ro me rej Greek-American ilo Salt Lake City, Utah, USA, kar ejaaake Hellenic Latter-day Saint Society eo ñan dāpjī wōt jolet eo aer im kōjpārok kadkad eo aer ilo Jāmōrāān eo aer.

Ritōl ro an Kabuñ raar ejaaake juon jarlepju edik in armej in Athen ro ilo 1965 eo im bar ejaaake ilo 1967 eo. Raar ejaaake Greece Athens Mjen eo ilo Jułae in 1990 eo im kar kadedeļok ekkal eo an monjar eo jino in tata ilo Greece ilo Māe in 1999 eo.

Athen, Greece, imon jar eo ilo Halandri

Uwaan Kabuñ in: 802
Jarlepju ko: 3

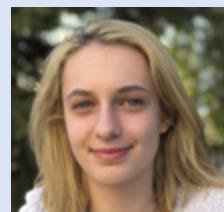
"laar lukkuun kōjaan kar lale ekōjan ñan pād iturin jodikdik ro me tōmak ko aer reija āinwōt. laar enjake āinwōt kōm aolep kar ekkejel ilo juon wāween ejenolōk, eļapļok jān jelā etan doon."

—Pavlos K., 15

"Ñaij mōñōjō bwe eaar wōr aōd kar iien emrān ñan iioon jodikdik ro jet me rej bar iion ejja men ko ij iooni aolep raan."

—Joshua K., 17 iō

"FSY eo im kāām eo an doulul eo an Jiroñ ro wōr juon wōt enjake eo jekdōqon ia eo kwoj etal ñane ilo laļ in. Ekar emrān ippa kurup eo edikļōk an kāām eo an Doulul eo an Jiroñ ro konke epidodoļok ñan ekkejel ippān doon."

—Olivia H., 15 iō

"Ijjab juon membōr in Kabuñ in, ak ñaij itok ilo aolep wiik ñe imaroñ. Ij iakwe ta eo jodikdik ro rej jutak kaki."

—Irene C., 14 iō

“Ekōjkan an kōjeraam- mān eo an petriak eo aō jipañ eō kōm̄māni jokālet ko?”

*“Juon kōjeraam̄mān
an petriak ej juon
revelesōn ñan eo ej
bōke, jekdōqon ñe ej
juon unjān unin tōl ilo
aolepān mour an juon,
ñan kōjparok, im̄we,
im kōketak niknik im
wānōk. Juon kōjeraam-
mān an petriak ilo
m̄ool epād ie jepta in
bok eo am̄ kōn tōprak
ko am̄ indeeo. . . .*

*“. . . Ej juōn Lia-
ona in meram̄ ñan
tōl eok ilo jim̄we ñan
m̄weo im̄om̄ ilāñ.”*

Büreejtōn Thomas S. Monson (1927-2018), “Your Patriarchal Blessing: A Liahona of Light,” *Ensign*, Nob. 1986, 66.

Liaona eo Ad Make
Kōjeraam̄mān ko an
Petriak rej juon wāween
me Jemedwōj llañ ej jipañ
kōj jejā kōn mour eo ad
m̄okta, mour in, im kadkad eo indeeo.
Ilo ad jejā men m̄ool kein jilu raorōk kōn
kōj make, ej jipañ kōj joor karōk eo an
Anij ñan kōj. Jej jejā wōn kōj, etke jej pād
ijin, im ia eo jemarōn pād ie. Āinwōt an
Liaona eo kar jerbal ekkar ñan tōmak im
kijejeto eo an Nipai im baamle eo an ilo
aer joor kapilōk ko an (lale 1 Nipai 16:28),
jej bar maroñ tiljek im kijejeto ilo joor
Liaona eo ad make im naan in kapilōk ko
an, eo enaaj tōl kōj ñan ta kōjatdkidk eo
ekwojarjar ar.

Elder Utai, 20 an iññ, Argentina Salta Mission

**Juon Kōjmenlökjeñ
Indeeo**
Jabdewōt iien ij eñjake
ejjełçk mejelje ilo kōm̄māni
jokālet ko, ij oktakłok
ñan kōjeraam̄mān an petriak eo aō im
kejöklökjeñ kōn kwojarjar an revelesōn
eo. Innām jokālet eo ej pidodołçk. Ejjab
jipañ eō wōt niknik ilo mour in ioon laj in
im bōk leen kōjeraam̄mān ko kar kallimjur
kaki, bōtaab ej bar kakeememj eō ñan
kepooj eō make ñan delqñ ilo wāñōk
ilo aleññ in kiiñ eo an Irooj juon raan. Ej
wōnm̄aanłok wōt in jipañ eō eddōkłok ilo
tōmak, lōke ankilaan Irooj, im mour kōn
juon kōjmenlökjeñ indeeo.

*Abigail F., 18 an iññ, Cagayan Valley,
Philippines*

Kapilōk jān Lañ

Kōjeraam̄jan eo an petriak eo aō ej letok ñan eō kapilōk jān Jemedwōj Ilañ. Ejaññe ij ñoor kapilōk in, ijejā inaaaj bōk revelesōn kōn jokāalet ko ij aikuj in kōm̄janī. Ej uwaaki jet iaan kajjitōk ko aō m̄okta jān aō kajjitōk kake.

Cami H., 16 an iiō, Utah, USA

Roñjake Jetōb eo

Ejaññe kwoj kappukōt kaen̄om̄jan eo im tōl eo ak ñan juon uwaak ñan juon kajjitōk emenin aikuj, komaroñ m̄ool in jar kake im riiti kōjeraam̄jan eo an petriak eo am̄ kōn köttōbar em̄ool an būruwōm̄, ilo roñjake Jetōb eo. Etale jeje ko rekwojarjar ebar jipañ. Ñaij tōmak bwe elāññe kwonaaj kōm̄jane menin kōn tōmak em̄ool, Irooj enaaj uwaake eok, ilo iien eo An make, ilo wāween eo em̄janata.

Kezia B., 15 an iiō, Hawaii, USA

Kōjeraam̄jan ko kar Kallimur kaki.

Kōjeraam̄jan ko an Petriak eo ej kwaļqök ñan kōj ta eo Anij ekōnaan kōjeraam̄jan kōj kaki. Ej letok ñan kōj kakkōl ko im ej kōmelejleik wāween ad erom̄lok āinwōt E. Ñe jej jejā ta eo Jemedwōj Ilañ eaar kōpooje ñan kōj im ewi wāween ad bōke, jenaaj kāalet im kōm̄jane ekkar ñan bōke.

Hunter H., 18 an iiō, Utah, USA

Uwaak ko rej ñan jipañ im kwaļqök jōm̄jak, ejjab āinwōt ennaan ko remālim ikkijen katak ko an Kabuñ in.

Āinwōt juon jiroñ, ij aikuj kōļapłok aō kalimjōk jeļāļokjeñ im jerbal ak erom̄lio pālele im juon mama?

Jejejā bwe “baamle eo ej ioļapļap in karōk eo an Rikōm̄janm̄jan eo” im bwe “ro jinen rej eddoik eddokļok eo an ro nejier.”¹ Im jebar jejā bwe, kōn elōn un ko rem̄jan, em̄jaan im kōrā jimor kar kapilok er jān rikanaan ro ñan kappukot jeļāļokjeñ.² Ilo kakkobaba, jejejā bwe elōn kōrā renaaj aikuj ak kōnaan kappukōt jerbal ko.

Būreejtōn Dallin H. Oaks, Rikakipilōklōk eo Kein Kajuon ilo Būreejtōnji eo Kein Kajuon, kar ba bwe kōn kōrā ro, kāalet eo ejjab ikōtaan baamle ak jeļāļokjeñ im jerbal. “Ien ej ta eo jej aikuj kāalete,” eaar ba. “Im jej kappukōt imwe eo an Irooj im katak ko an ro Rikarejeran ilo ad kōm̄jane menin.”³

Karōk ñan bōk jeļāļokjeñ, im karōk ñan ejaaake juon baamle. Komaroñ barāinwōt karok ñan bōk jerbal. Ilo aolepān men kein, jibadbad eo am̄ ej aikuj ñan ñoor karōk eo an Jemedwōj Ilañ im kappukōt Ankilaan.

KAKEEMEMEKO

1. “Baamle Eo: Juon Naan in Keañ Ñan Lañ in,” familyproclamation.lds.org.
2. Lale Ñan Kōkajoorjök Jodikdik ro (2011), 9.
3. Dallin H. Oaks, Face to Face event with Elder Oaks and Elder Ballard (worldwide young single adult event, Nov. 19, 2017), broadcasts.lds.org.

Ilo lds.org/go/41961, juon rūm̄jan ded ej kwaļqök bwebwenato eo an kōn an kar jab jelā elāññe jibadbad eo an ej jerbal eo an ke ak baamle eo an. Lale ta eo Būreejtōn Russell M. Nelson eaar ba ñan leddik in.

Ta Am̄ Łōm̄nak?

“T eo kwoj ba ñe ro m̄öttam̄ rejjab tōmak bwe men ko āinwōt Visōn eo Kein Kajuon emaroñ kar waļqök?”

Jilkinļok uwaak eo am̄ im, elāññe kwōj kōnaan, juon pi ja high-resolution m̄okta jān Māe 15, 2019, ilo liahona.lds.org (jibed “Submit an Article” ak facebook). Ak email i uwaak eo am̄ im pi ja ñan liahona@ldschurch.org. Jouj im kobaik likieo in etam̄ im etan ward im stake (ak branch im district) eo kwoj pād ie.

Uwaak ko remaroñ kajimweiki ñan joñan aetokier ak kalikkariļok.

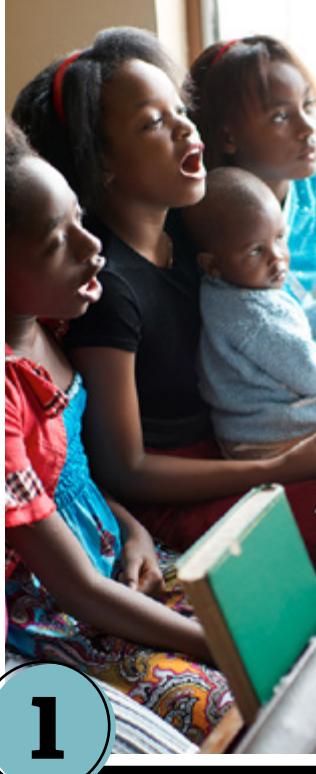

Jān David Dickson
Māākjiin ko an Kabuñ in

Ekkā an Kūrijmōj ejap wōt an bōk ad ñe ej itok ñan alete ko. Bōtaab ñe en kar jab iien eo etto ke jej keme me kajjojo Ijtō, eban kar waļok Kūrijmōj.

Büreejtōn Gordon B. Hinckley (1910-2008) kar katakin, "Eban kar lōñ Kūrijmōj ñe en kar ejjeļok Ijtō. Niñniñ Jisōs in Bethlehem eo en kar bar juon niñniñ ijellōkin Kraist pinmuur in Gethsemane im Calvary, im m̄ool eo kōn anjō eo an Jerkakpeje eo."¹

Erkein jeijo imminene ko komaroñ jōmjak in kobaki ilo kam̄joolol ko am̄ aolep iiō.

1

Etal im Al ilo iien Ijtō

Joļok mōttan ko kōn reindeer im elves, Al in Kūrijmōj rej aolep kōn Jisōs Kraist. Ijtō ej iien eo ejejjōt ñan al kōn Rilōmqor eo, im aaet, emaroñ bar ñe kwoj al ilo m̄aan kōjem ko an ro rūturūm.

Ejaññe ejjeļok am̄ jōmjak, lale "topics" ijākjen eo an bok in al eo iumwin "Easter" im "Atonement" kōn al ko. Jabde-wōt al me ej kam̄joolol kōn Jisōs Kraist emaroñ bar jejjet ñan al ilo Ijtō.

2

Jeorļok an Juon Bōd

Ewi ikutkut in am̄ kam̄joolol kōn menin letok eo an ukweļok? Ijtō ej letok iien ñan likūt ejapļok kōlmenļokjen ilo wāween ad kōļapļok ejja jetōb in jeorļok bōd eo ñan ro jet.

Jisōs eaar katakin: "Kōn menin, Ij ba ñan kom̄, bwe kom̄ij aikuj jeorļok an doon bōd. . . .

"Ña, Irooj, Inaaaj jeorļok bōd an ro Inaaaj jeorļok aer bōd, ak jān kom̄ emennin aikuj bwe komin jeorļok an aolep armej bōd" (Katak im Bujen ko 64:9-10).

Kajjitōk ippam make: Wōn eo kwoj kakkwōŋ eñjake nana ko ñae? Jar kōn kajoor ñan jeorļok an armej in bōd, im kōtļok bwe Rilōmqor eo en jipañ joļok eñjake kein rekōmettak.

3

Kōm̄jane juon Tiesta, Makūtküt, ak Maküt-küt ko Jet

Komaroñ karōk juon ikkure in Ijtō Juon waanjoñak epidodo emaroñ kōn riiti jeje ko rekwojarjar ñan juon nokon in jota an baamļe ak juon iien al ippān doon an jukjuk in pād eo.

**Kajjieoñ jet —
M̄antin Ijtō ko Rekāāl**

4

Lōjok Lōb ko an Ro Rejitōnboro

Kōnke kōn Jisōs Kraist, emōj an jako kajoor eo an mej (lale 1 Korint 15:55). Joļok iien lōjok lōb ko an ro rejitōnboro ūnan kejeklōkjen kōn ennaan in emjān.

Emjool komaroñ kōjap ainikin am rīti jet iaan eoon ko remjān me rej kōnono kōn Jerkakpeje ilo am lōjok lōb kein. Jejjo (iaan elōñ) eoon ko ūnan ūmēnak kake kōn menin rej 1 Korint 15:20-22; Alma 11:42-4; im Katak im Bujen ko 88:14-16.

5

Kwon Emjānļok Jidik

Ijtō ej kautiej iien ko ilo Gethsemane, ta eo eaar waļok ioon drebwāāl eo, an Rilomqor eo kar jerkak jān mej ilo raan eo kein kajlu, innām jerbal in karejar eo An ium̄win 40 raan ko mōkta jān an weaak lōñļok ūnan lañ.

Ilo kakkobaba, ejjab to ālkin an kar weaak lōñļok ūnan lañ, Jisōs Kraist eaar loļok Riniprai ro im jerbal in karejar ūnan er (lale 3 Nipai 11-28). Elukkuun ļap kamjoolol kake!

Etke koban kaitokļok tōre in iien Ijtō eo am? Kōtļok bwe en aitokļok am laudiñdiñ kon kabwilōñlōñ ko an Ijtō. Kōm-ļane juon kijeto eo ealikkar

Ijtō in, kojerbal elōñļok iien kakeememej mēnnin letok eo ejap kar letok.

ūnan eromļok ūinwōt Kraist ilo raan ko 40 ālkin Ijtō. ūnan imwe, ūmēnak kōn kür in jān Büreejton Russell M. Nelson: "Kōjenolļok jidik iien ilo aolep wiik ūnan ekkatak aolep men Jisōs eaar ba im kōmējan ūinwōt kar je ilo Kallimur Mōkta, bwe E ej Jeova an Kallimur Mōkta. Ekkatak kien ko An ūinwōt kar je ilo Kallimur Ekāāl, bwe E ej Kraist eo an Kallimur Ekāāl. Ekkatak katak ko An ūinwōr kar je ilo Bok in Mormon eo, bwe ejeļok bok in jeje ko rekwojarjar eo ej alikkarļok an kwaļok kōn mijen eo An im jerbal in karejar eo An. Im ekkatak naan ko An ūinwōt kar je ilo Katak im Bujen ko, bwe E ej wōnmaanļok wōt ūnan katakin armej ro An ilo tōre in iien bōk eddo in."²

Manit ko Am Rej Kōttar

Elder Dieter F. Uchtdorf jān Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro eaar katakin, "ūnan pukōt raan eo ejap im aorōk tata ilo bwebwenato, jej aikuj reilikļok ūnan joteen eo tarin in 2,000 iiō ko remootļok ilo Jikin Kallib Gethsemane ke Jisōs Kraist ekar bukwelōlō im jar im Ekar make katok kōn E ūinwōt wōnāān jerawivi ko ad."³

Ilen ko raorōk tata ilo bwebwenato rej wōr tokjāer ūnan bōk iien ūnan kejeklōkjen kajjojo iiō. Manit ko rej jipañ kōj kōmējane menin, jekdōqen ūne men ko jān laajrak in ak jabdewōt men kwoj kālet am make.

Ta eo kwonaaj kobaiktok ilo iiō in? ■

KAKEEMEMEJ KO

- Gordon B. Hinckley, "The Wondrous and True Story of Christmas," *Ensign*, Dec. 2000, 5.
- Russell M. Nelson, "Prophets, Leadership, and Divine Law" (worldwide devotional for young adults, Jan. 8, 2017), broadcasts.lds.org.
- Dieter F. Uchtdorf, "Lo Armej eo!" *Liaona*, Māe 2018, 108.

Wāween eo Eļaptata ej kōn iakwe an Anij

Jān Būreejtōn M. Russell Ballard

Ripenej Jenkwan Būreejtōn eo an Doulul eo an Joñouluo Rijilōk ro

---

Anij ej kwaļok An iakwe ñan kōj ilo an letok tōl eo jej aikuji ñan eddōkļok im tōpar kōjatdikdik eo ad. E eo ejejā elōñ wōt iaad, kōjatdikdik eo ad, im tōllķe ko ad indeeo kar letok ñan kōj kapilōk eo ekwojarjar im kien ko ilo bok in kōmelele ko An—jeje ko rekwojarjar. Ņe jej melele im Joor naan in kōmeleje kein, mour ko ad ewōr aer jibadbad im wor melele in. Jej katak bwe ad Rikōmjanmjan ej iakwe kōj im ikdelel kōn mōñōñō eo ad. Ilo kwaļoktok epēn keidi kōn iakwe kwojarjar in ñan kōj, Eaar jilkintok Nejin Jitōnbōro Emake wōt, Jisōs Kraist.

“Bwe kōn an Anij yokwe laj, Ear letok juon wōt Nejin Ear keotak, bwe jabdewōt eo ej lōke E en jab jako, a en mour indeeo.

“Bwe Anij eaar jab jilkintok Nejin ñan laj bwe en ekajet laj; a bwe laj en mour kōn e.” (Jon 3:16–17).

Jisōs ekar Jotak tok ñan mour wabanban. Eaar mour kōn juon mour ewānōk, ilo an kar kōmjanane, kar kōkajleik ial eo ñan ad Jooře. Jisōs Kraist eaar katakin rikaļoor ro An, “Ña, meram in laj; eo ej Joor Eō e jāmin etal ilo marok, a enaaj an meram in mour.” (John 8:12).

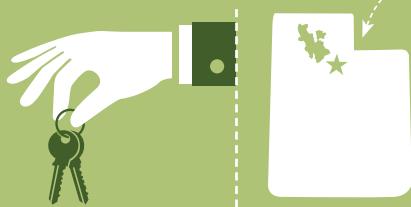
Jemaroñ jino melele tumūlaļ in iakwe eo an Kraist ñan kōj ūnej ūmān bwe Eaar mōñōñō in pinmuur im eñtaan kōn metak eo kōn jerawiwi ko ad, “Eñtaan eo eaar kōmjan bwe [E], em̄ool Anij, eo eutiejtata jān aolep, ñan wüdiddid kōn metak, im ñan bōtōktōk ilo aolep-ān Ānbwinnū, im ñan eñtaan jimor ilo ānbwin im jetōb” (Katak im Bujen Ko 19:18).

Ijtō in, jen leļok kamļoolol ñan Anij kōn Pinmuur im Jerkakpeje eo an Nejin Jitōnbōro, Jisōs Kraist. Kōn E, jān E, im ilo E, jekjek eo ekar kitien an mour wabanban in emaroñ in kōmjan bwe en indeeo, mour eo ewānōk, ilo naan ko rejjab maroñ kwaļok ad lañlōñ.

Aolep menin bwilōñ ko an kōmjanmjan ko rej kwaļok jidik kōn kajoor eo An ekwojarjar im an kwaļok An iakwe. Ak menin bwilōñ eo eļap tata an aolep menin bwilōñ ko ej kōtar kōj. Enaaj waļok ūne, kōn kajoor eo An, jenaaj waļoktok jān mej im lōb eo ñan juon laj kāāl me ejjamin naaj jako, ijo, eļaňñe jej erreo, jenaaj pād Ippān im Jemedwōj ilo Lañ ñan indeeo im indeeo. ■

Jān kōnono eo an Eprōj 1988 kweilōk eo eļap.

Kar jerbal ilo mōn wia waa
eo **waan jemen**
ilo jinoin 1950 ko im ekar
riwiakake eo
ilōn tata.

Łotak ilo Oktoba 8,
1928, ilo
**Salt Lake
City, Utah.**

Kar jikuuf ilo
**University
of Utah.**

Büreejtōn **M. RUSSELL BALLARD**

Jerbal āinwōt
**mijen
būreejtōn**
ilo Canada Toronto
Mission jān 1974 ñan
1977 eo.

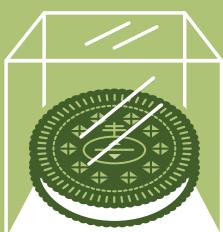
Kar māreik
**Barbara
Bowen** ilo
Salt Lake Temple
ilo Okwōj 28,
1951 eo.

Karloe kōrā eo
pāleen, Barbara
Bowen, ilo University
of Utah “Hello
Day Dance.”

Ewōr 7 nejin ajri ro
43 jibūn ajri,
91 jibūn-jibūn.

Ej likut **Oreo cookie** ko ilo tabōl
eo an kein kakeememej juon Jaddik
eo me ej kab kōmōjane juon iaļ aetok
ñan jikin jokwe an ro rijipokwe, kar bōk
juon pakij in kukij, im kar leļok ñan
Büreejtōn Ballard.

Jimāan:
Elder Melvin J.
Ballard jān
Doulul eo an
Joñoulruo
Rijilök ro

Jimāan:
Elder Hyrum Mack
Smith jān Doulul
eo an Rijilök ro
Joñoulruo

Kar Rejetake ñan
**Doulul eo
an Rijilök ro
Joñoulruo ro**
ilo Oktoba 6, 1985 eo.

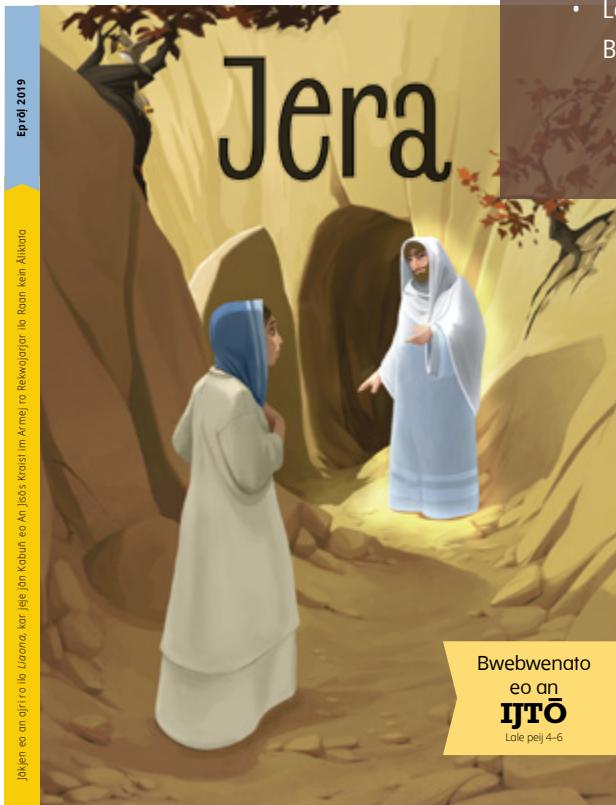
Kar kōjenolōke āinwōt
**Ripenej
Jenkwān
Būreejtōn**
eo an Doulul eo an
Joñoulruo Rijilök ro ilo
Jānwōde 14, 2018.

Ālkin Oktoba 1980
kweilōk eo ejap,
eaar je elōñlōk jān
600 leta ko
in kōketak ñan
membōr ro raar
apañ ilo naan in
kamool ko aer.

ELÖÑIÇOK PEIJ KO ÑAN AJRI RO

Köjerbal *Jera* eo ekāäl bwe en wōr tokjān. Elaññe ejjełök ajri ilo mwēo imōm̄ komaroñ:

- Kwałök *Jera* eo ippān baamle eo ejjab bōk *Liaona* eo.
- Lełök ñan juon mōttam̄ ak ro rüturūm̄.
- Lełök ñan juon ritōl an Būraimere ak rükaki.

Epiol 2019

Jokien eo am qirri ilo Liaona, kor jeje jan katun eo An Jäds Krisi im Armej ro Rekwōjarjar ilo Raan kein Aliktata

RÜMMAN DED RO
AIKUJ JIPAÑ KÖN
KÄLET KO REŁAP?

42

JODIKDIK RO
KAPPUKÖT
AENÖMMAN ÑAN KWE
MAKE IM RO JET.

52

IJTÖ
IMINENE KO REKÄÄL

62

KABUÑ EO AN
JISOS KRAIST
IM ARMEJ RO REKWÖJARJAR
ILO RAAN KO ÄLIKTTATA

Jera

Bwebwenato
eo an
IJTŌ

Lale peij 4-6

Jān Büreejton
Russell M.
Nelson

Mennin Letok eo ELĀP AN ANIJ

Juon raan Sister Nelson im Ņa kar lo jet ek ilo juon jikin kaloojoj menin mour in lojet. Ek ilo kōljar ko rebbōl im oktag jekjekier im wāweeier rej etal itok. Iaar kajjītōk ippān juon rijerbal epaak, "Won ej najidik ek kein reaibojoo?"

Lio eaar uwaak, "Ņa."

Innām iaar kajjītōk, "Ek kein renañin ke kar kam̄moolol eok?"

Lio eaar uwaak, "Rejañin de!"

Jet armej rej āinwōt ek ko. Rejjab jelā kōn em̄man eo an Anij ūnan er. Elāplōk an em̄man elāññe aolep armej remaroñ kar ļapļok aer jelā kōn iakwe eo an Anij im kwaļok kam̄moolol ūnan E.

Kam̄moolol kōn Jisōs Kraist

Anij eaar kar jīlkintok Nejin, Jisōs Kraist, ūnan jipañ kōj. Eaar kōm̄māne menin kōnke Ej ekanooj iakwe kōj.

Jisōs eaar itok ūnan **lōmōoren** kōj.

Kōnke Pinmuur eo **An**, jemaroñ in jerkakpeje ālkin mej.

Kōnke kōn Pinmuur eo An, jemaroñ bar jepļaak im mour ippān Jemedwōj Ilañ ūnan indeeo.

Jisōs eaar kōmeļeiki:

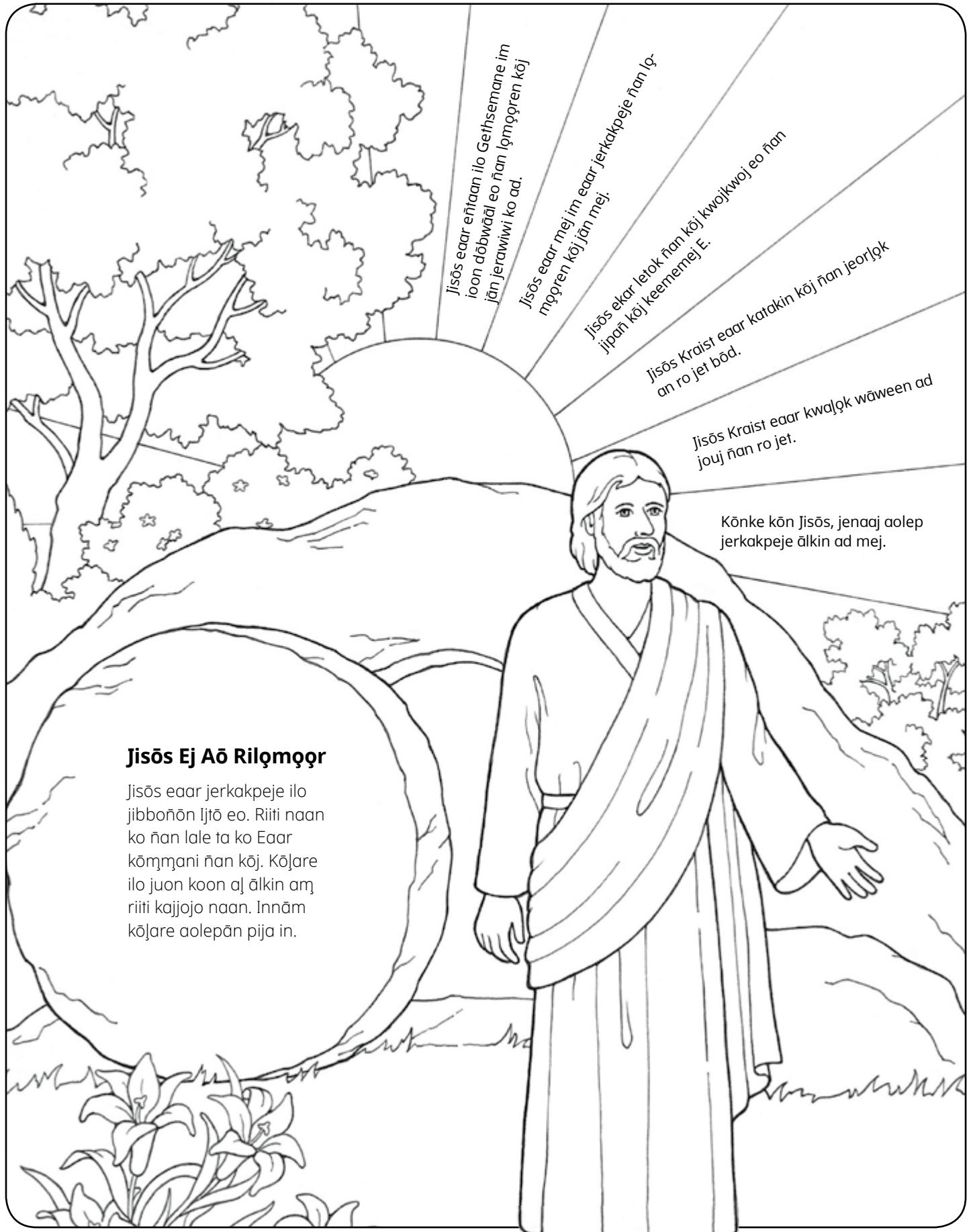
"Ņa jerkakpeje eo im mour eo: Eo ej lōke Eō, meñ e mej, enaaj bar mour: Im jabdewōt eo ej mour im lōke Eō, e jamin mej indeeo."
(Jon 11:25–26).

Eñin ej ennaan eo em̄man an Ijtō! ●

lōmōoren:
kōlļā wōñāñ jerawivi ko ad bwe jen maroñ bar jepļaakļok ūnan Anij

Pinmuur:
ke Jisōs eaar eñtaan kōn jerawivi ko ad ilo Jikin Kallib Gethsemane im mej ioon dōbwāl eo ilo Calvary

Jisōs Ej Aō Rilomqor

Jisōs eaar jerkakpeje ilo
jibboñon ljtō eo. Riiti naan
ko ñan lale ta ko Eaar
kōmjani ñan kōj. Kōjare
ilo juon koon aļ ālkin am
riiti kajjojo naan. Innām
kōjare aolepan pija in.

Jisōs edar eñtaan ilo Gethsemane im
loon dōbwāđl eo ñan lomqoren kōj
jān jerawivi ko ad.

Jisōs edar mej im eaar jerkakpeje ñan iq-
mōren kōj jān mej.

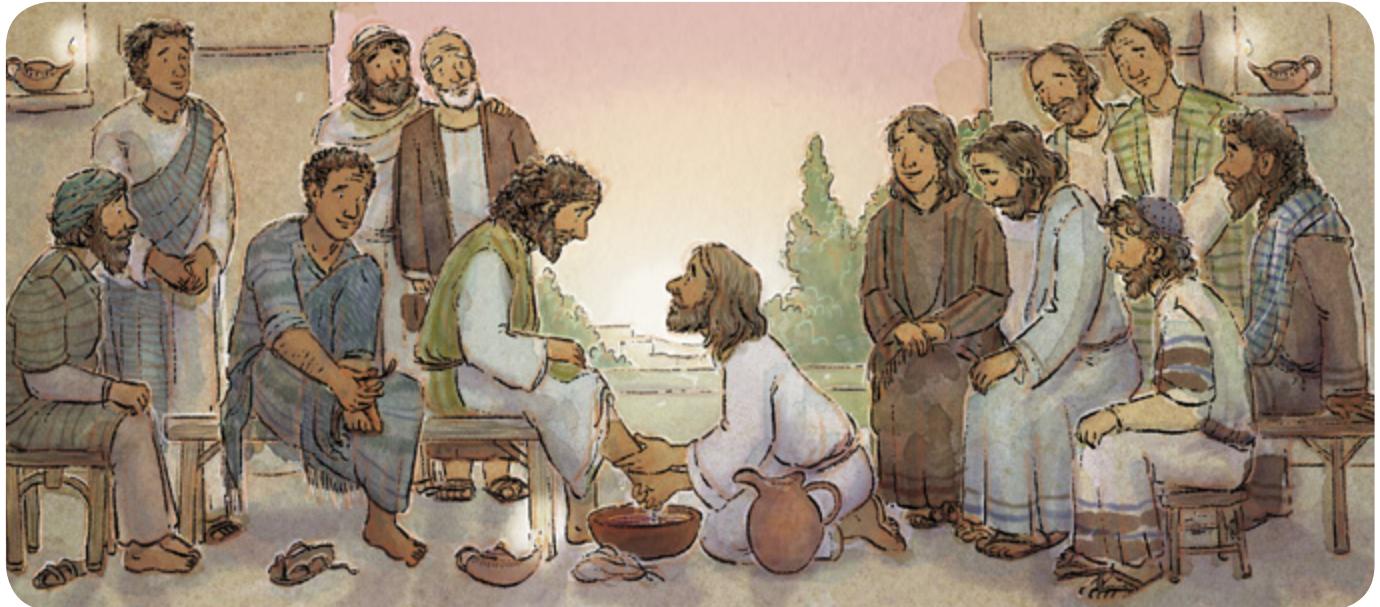
Jisōs ekar letok ñan kōj kwijkwoj eo ñan
jipān kōj keememej E.

Jisōs Kraist eaar katakin kōj ñan jeorjčk
an ro jet bōd.

Jisōs Kraist eaar kwaļok wāween ad
jouj ñan ro jet.

Könke kōn Jisōs, jenaaj aolep
jerkakpeje ālkin ad mej.

Bwebwenato eo an Ijtō

Jisōs eaar iakwe ro Mōttan. Eaar kwał neer. Innām Eaar լելօկ նան ը
կայութեալ էօ. Eaar ba ren keememej E. Eaar ba ren iakwe doon.

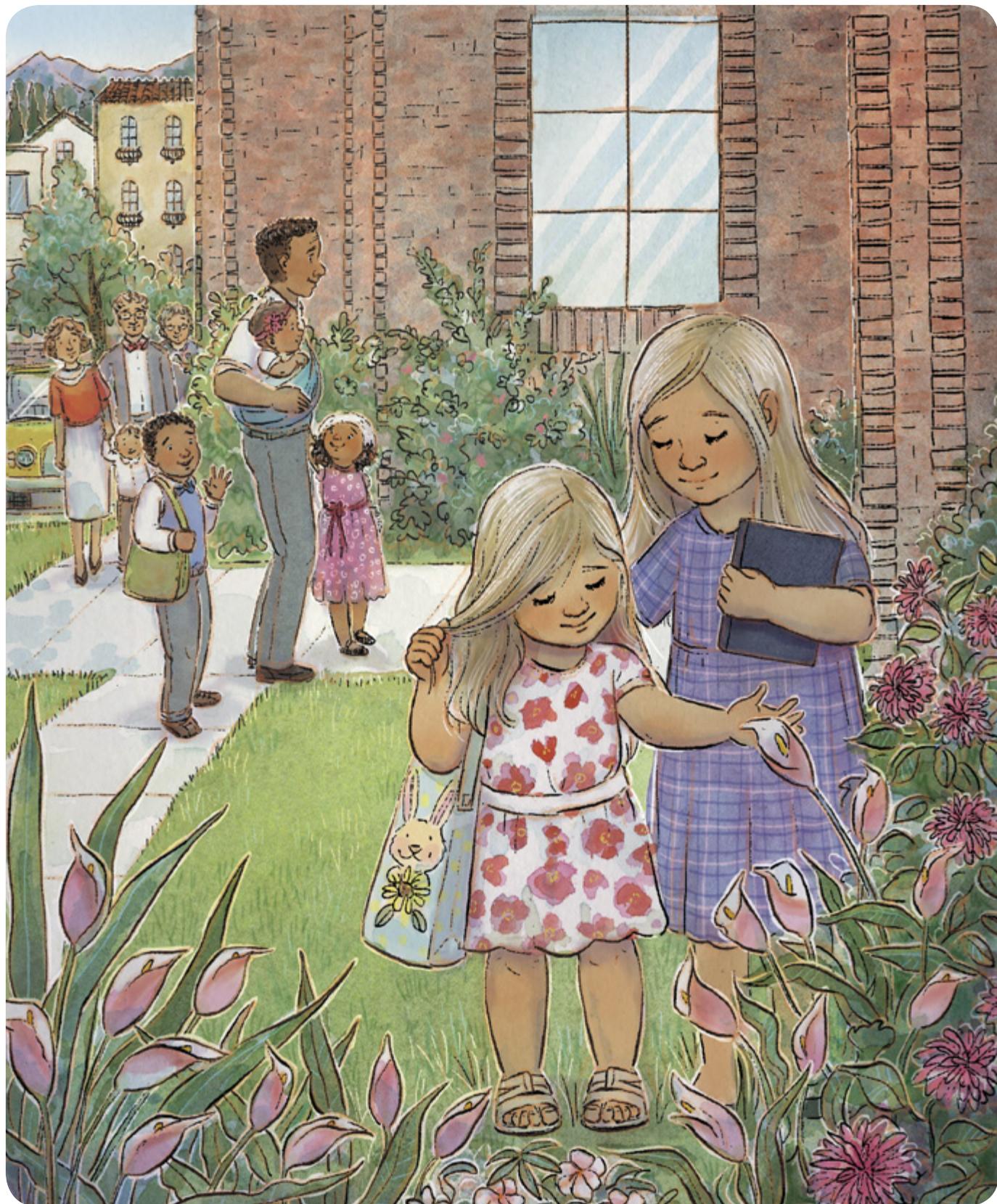

Tok ալիք, Jisōs eaar
լելօկ նան յուն յիկն
կալիբ. Eaar յար կոն
կօյվօյ աօլեպ. Eaar
ենյակէ մետակ ին
նանինմէյ կօ ած.
Eaar ենյակէ մետակ
ին յերավի կօ ած.

Armej ro rellu raar bōkłok Jisōs. Raar kōmetak E Eaar mej ioon debwāäl eo kōn kōj. Ro Mōttan raar likut ānbwinin ilo juon lōb.

Ālkin jilu raan ko, ro Mōttan raar bar bar rōqoltok. Lōb eo eaar ejjełok kobban. Enjeł ro raar ba ñan er, "Emōj an jerkakpeje." Jisōs eaar bar mour! Kōnke kōn Jisōs, jenaaj aolep bar mour juon alen ālkin ad mej.

Jisōs ej iakwe eō. Imaroñ kōm̄an bwe Ijtō en ainjuon kōn keememej E. ●

Riit kōn jibboñōn Ijtō eo ilo Matu 28.

Ñe Ij Itok ñan E

Mōñōñō ♩ = 90–96

Naan ko im al jān Sally DeFord

1. Ñe Ri - ló mór ej ia kwe eok, Im ñe kwoj je bwā bwe, Ej
 2. Ñe Ri - ló mór ej ia kwe kój, Im ñe jej je bwā bwe, Ej
 3. Aō Ri - ló mór ej aō ri tól; Ej kwa lók iañ ñan eō. Im

C7 Am Dm Gm C7

pukot eok lo am̄ ja - ko; Ej kür eok kōn et am. Ej
 pukot kój lo ad ja - ko; Ra an im boñ e marok. Ej
 ñe ij bōd ak eb - beer, Ijłā ej jo lók aō bōd. Ej

F Dm Gm C7 A A7 Dm

la le - ia eo kwoj pād ie; Ej kür i tok, in nām Ej
 kür kój kōn et eo et ad. Ej kür i tok, in nām Ej
 kür eō kōn et eo e ta; Ina aj rei lók ñan E, Ej

Bb C7 F Dm Bb C7 F

je - ale tok eok lo ia - kwe Ñe kwoj i - tok ñan E.
 je - ale tok kój lo ia - kwe Ñe jej i - tok ñan E.
 je - ale tok eō lo ia - kwe Ñe ij i - tok ñan E.

"Kōm̄māne ta eo ejimwe" (2 Korint 13:7).

"I j aikuj am̄ lale laddik eo jatūm," Jinen eaar ba. "Kōm̄-ro jemam̄ ej etal ñan jipañ juon eo enañinmej."

Iaar reilōñłok jān aō būruum̄ lowaan em jidikkid eo imōm̄ im kōmajidjid bōra. M̄am̄a eaar būreejtōn an Dou-lul eo an Kōrā ro, im ekkutkut an kar etal ñan lołłok kōrā ro ilo ward eo am.

"Kom̄mool, Arlyn," M̄am̄a eaar ba, im um̄maik dōm̄a. "John ekiki. Im ewōr pilawe ej kauwe ioon kauntōr eñ. Jouj im jab jibwe."

Ij lale ilo kōjām eo ke e im Baba raar iuwełłok ilo wākōn eo ilo iał eo am me ebūñalñal. Ekar utiej buruō bwe Mama ej lōke eō.

Ke ij būruum̄ ilo jikin kōmat eo, iaar böjrak im kalim-jōkłok pilawe eo. Ijjab kar maroñ kōttar an M̄am̄a itōn kar iiōke ilo joten eo. Ekkā am kijoñ mōñā pilawe kāäl ippān jaam̄ kōmij make kōm̄māne. Bōtaab ekar maat kijem jaam̄ jilu allōn ko remootłok.

Jaam! Juon lōmñak eaar kōm̄mān aō kwōle kōn juon men etōñal. Iaar reilōñłok ñan nien juka eo, eutiej ilōñ ioon rā eo. Iaar jełā M̄am̄a eaar kakoñe ñan bar kōm̄mān elōñłok jaam̄.

Ak an ɬapłok aō kar lōmñake juka eo, iaar eñjake aō kwolełłok wōt. Āliktata, iaar kanōktok juon jea ñan kauntōr eo im ejjōb lōñłok. Adiin peiū rekar jidik wōt aer jibwe nien juka eo. Iaar kanōkłok ñan tōrerein rā eo. . . .

Innām nine eo eaar wōtlök jān rā eo! Iaar kajjieoñ bauri, bōtaap eaar wōtlök kōn im kōm̄māne juon ainikien ellaaj ilo iołapłap in wōt pilawe eo. Juka eo eaar lutōk ioon aolepān pilawe eo im kauntōr eo im ñan ioon lał.

"O jaab!" Iaar lamjōj. Men eo eaar karuj laddik eo jatū. Eaar jino jañ. Iaar kōñaan jañ barāinwōt. Ta eo M̄am̄a enaaj kar ba kōn pok in?

M̄ool Emman

Ālkin aō kar kaenōmjan John, iaar kajjieoñ joñan aō maroñ karreoki juka ko. Iaar kanōktok nine eo jān pilawe eo im kwaļe. Iaar kanneoikłok juka ko jān kauntōr eo im laļ. Bōtaap ejjełok men imaroñ kar bōk juka ko jān lowaan pilawe eo.

Iaar įomṇak in bar kōrōqollłok nine eo ñan ioon rā eo. Bōlen Māma eban kile bwe ejjełok kobban. Bōtaab iaar jelā bwe ejjab jīmwe men eo. Kōn menin iaar likūt nine eo ioon tebōł eo im kōttar an Māma im Baba itok ñan mweo.

Ke rekar tōpartok mweo, Māma eaar kile ke nien juka eo ilo iien eo emōkaj tata.

Iaar bōk kūtuwō. “Iaar kōṇaan wōt nemake juka eo. Bōtaab iaar kauwōtlęke nine eo jān rā eo. Iaar kajjieoñ karreoki, bōtaab iaar jab maroñ bōke jān pilawe eo.” Iaar kōmeraik aō kōnono ke iaar kalimjōk laļ.

Māma eaar jab keroro ilo juon minit.

“Lukkuun jołok aō bōd,” Iaar unojdikdik.

Māma eaar kōtlęk kūtuwōn. “Ekwe, Ij įomṇak pilawe eo enaaj ląplęk jidik an tōñal buñnin,” eaar ba. Iaar rei-lōñłok. Eaar ettōñ dikdik ñan eō. “Kom̄mool kōn am̄ kar ba ñan kōm ta eo eaar walęk.”

Ilo am kar mōñā pilawe juka eo boñōn eo, Māma im Baba im ña kar kōnono kōn m̄ool.

“Jej aolep kōmjan elōñ bōd ko ilo mour,” Baba eaar ba. “Bōtaab ñe jej m̄ool im kajjieoñ ukwełok, Jemedwōj Ilañ im Jisōs rej mōñōñō. Jenaaj iien otemjej jeraamjan kōn ad m̄ool—jekdqon ñe enaaj pen ilo jino in.”

Ilakkar inepata wōt bwe iaar lutōke juka eo. Iaar jelā ke eban kar lukkuun lōñ kijem jaam̄ ilo iiō in kōnke kōn bōd eo aō. Bōtaab iaar mōñōñō bwe iaar kwaļok m̄ool eo. Eaar juon enjake em̄jan ejjełok joñan juka emaroñ kar letok. ●

Rijeje eo ej jokwe ilo Colorado, USA.

“Pokake kien ko rekwojarjar ej bōktok kōjeramjan ko, aolep iien! Rubwe kien ko rekwojarjar ej bōk tok büromjōj, aolep iien!”

Būreejtōn Russell M. Nelson, “Kwaļok Tōmak eo Am̄,” Kweilęk eo Elap, Māe 2014, 30.

Elder Bednar ej Lołok India

Elder David A. Bednar eaar emäkutkut ippān kōrā eo pāleen, Susan Bednar, ñan kwałok naan in kamoola eo an kōn Jisōs Kraist ippān membōr ro ilo India. India ej juon iaan lał ko rełlap ilo lał in. Im ejjab to enaaj bōk tampeł eo an kein kajuon.

Elder im Sister Bednar raar etal ñan jikin kweilök eo an Rajahmundry. Ejjajin kar wōr juon Rijilök enañin kar pād ie mokta.

Ajri ro raar maroñ idik pein
Elder Bednar.

Ilo juon kweilök ilo jikin kweilök
Hyderabad, leddik in eaar
maroñ kajitök ippān Elder
Bednar juon kajitök.

“Ilo an
ļapļok aō ito itak
ipełakin lał in, elōnļok
lał ñaij lołok, elōnļok armej
ijeraamjan ñan katak jān er,
eļapļok aō lo bwe ilo lał in
armej rej eier
wōt juon.”

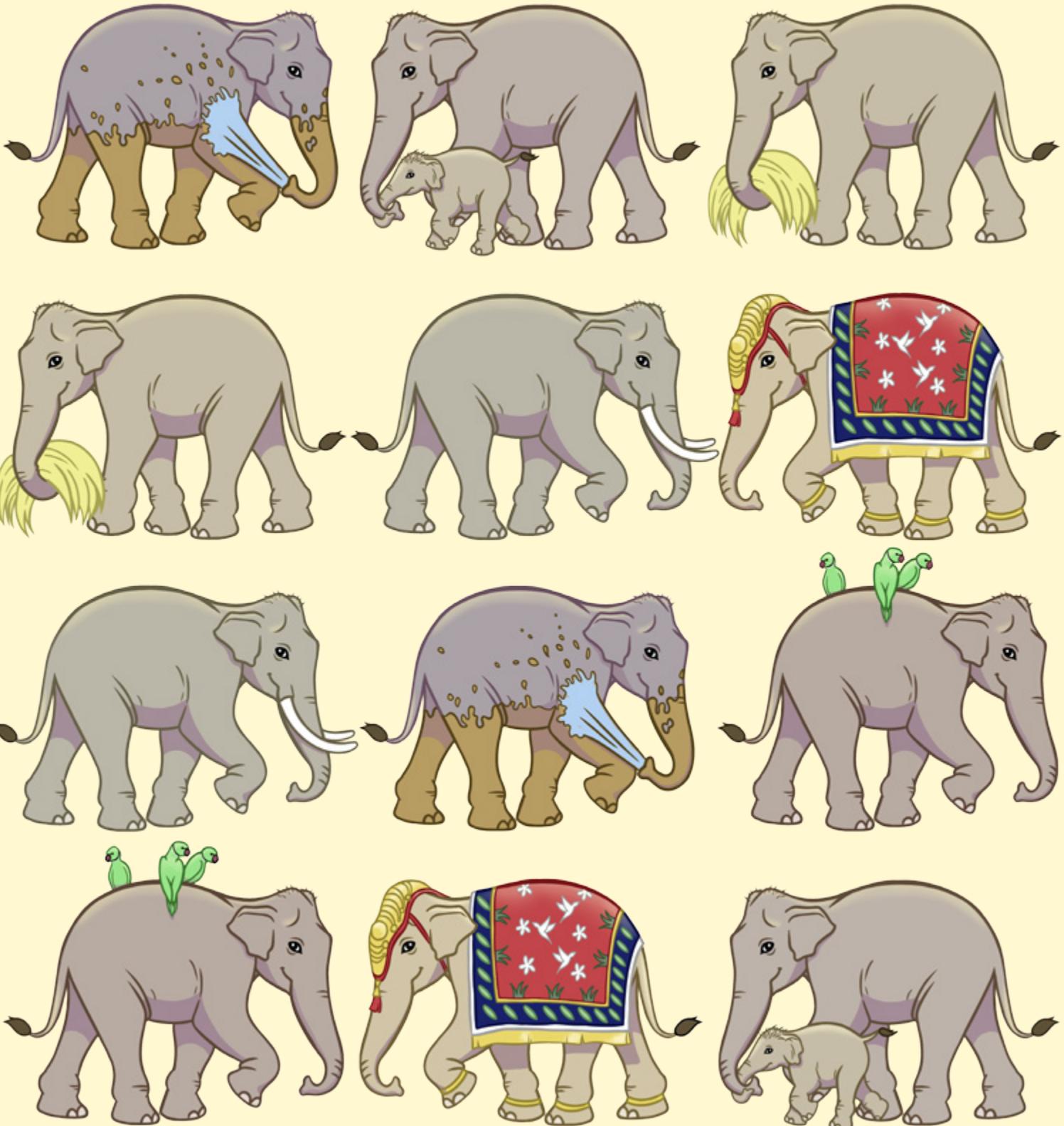
Aolep raar məñjōñō ñan roñjake
naan in kamoola an juon Rijilök
an Anij!

KAIER WĀT JUON EĽBĀN KO

Ilo India ewōr enañin 30,000 eľbōn ko ie. Ewōr jete pea in eľbōn ko remaroñ kaier wāt juon?

Ta jet iaan mennin mour ko remę̄an tata ippam me Jemedwōj Ilañ im Jisōs Kraist raar kōmę̄anməni?

Rikanaan IV Rijlōk ROAD

Jesús Kristus éj tōl Kabuñ eo an Jesús Kristus im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Ālikata kōn rikanaan ro im Rijlōk ro. Riit kōn er ijin iqj.

Innām **mwyitilqk pija ko ilo peij J23** im kad-dāpi julio jikier ionjoat eo, illik teep iutulōn in kajoo pija eo bwe kwon marōn in kotak im riiti mool ko itulajer!

- Jerbal eo an jinoin tata eaar juon karreoj ilo juon imjōn jerbal in kōmjan radio.
- Ekar erom juon lawyer ilo Utah Supreme Court judge
- Kar būreejōn an Brigham Young University eo

Būreejōn Dallin H. Oaks

Rikapilōkko eo kein Kajuan ilo Būreejōn
eo Kein Kajuan

- Kar etan kōmjan kōjak eo an "bisog" ilo kalój kōnke wōt an utiej joñak ko an
- Ekar hōñ an mōn wiakake wa
- Kar jerbal dīnwōj juon mijende de ilo England im dīnwōt juon mijen būreejōn ilo Toronto, Canada

Būreejōn M. Russell Ballard

Ripenj Jenkwān Būreejōn eo am Douul eo an Joroutuo Rijlōk ro

- Kar juon rimwīmjwīj menono
- Kar ekkatak jer kajin ko, koba kajin Mandarin
- Ewōr 10 nejin qiri, 9 ledzik, im 1 jōddik

Būreejōn Russell M. Nelson

Būreejōn eo kein 17 an Kabuñ eo an Jesús Kristus im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-kein Ālikata

Rikapilōkko eo Kein Kajuan ilo Būreejōn
eo Kein Kajuan

- Ekar juon mijinede eo mōttan Elder Cook ilo England
- Ekar jerbal ñān Church Education System eo
- Kar būreejōn an BYU

- Ekar ikkure basketball ilo high school.
- Ekar ekkatak kōn physics jān jemān ilo jogkboot eo an baamle eo.
- Ekar Būreejōn eo an Ricks College, eo kiiō BYU-Idaho

Būreejōn Henry B. Eyring

Rikapilōkko eo Kein Kajuan ilo Būreejōn
eo Kein Kajuan

- Eaar juon rijpōkwe ruo kat-tōn ke eaar qiri
- Kar juon rükkäke in bajjuun
- Eitok limoon in jikeet ilo qij ippān qiri ro nejin im qiri ro jibūn

Būreejōn David A. Bednar

Jān Douul eo an Joroutuo Rijlōk ro

- Ekar juon quarterback ilo tiim in football eo an ilo high school
- Ālkin an kar mijen ilo Germmany, ekar peptaijj jemān bwe en erom membōr in Kabuñ in
- Ekar būreejōn an Ricks College, ke ekar erom BYU-Idaho

Būreejōn Dieter F. Uchtdorf

Jān Douul eo an Joroutuo Rijlōk ro

- Ekar bōk juon an naan in kamool dīkin an kar katak jeje ko rekwojarjar im jar ippān Jaddik eo jein
- Kar llo naj kar pāleen liju im jakiqj iilo iien kwaļqōk tōjan ilo junior high
- Kar Jerbal āinwōt juon ritō an Kobuñ in ilo Philippines im āne ko ilo Pacific

Elder Quentin L. Cook
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Kajoor liōk pilawé ñan baamje eo an ej addākłqk
- Ekar bōk kungān ilo Hill Cumorah Pageant eo ilo New York ke eaar juon jodiklik
- Jerbal āinwōt juon lawyer mokha jān kar kūri āinwōt juon Rijilōk

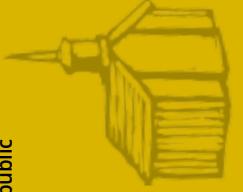
Elder D. Todd Christofferson
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Kar rūttoļqk ilo jūkiñ dairy farm ilo Idaho, USA
- Kar jerbal āinwōt juon mijinede im mijen būreejtōn ilo France
- Jejā kajin French, Portuguese, Spanish, im English

Elder Neil L. Andersen
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Ekar juon mijen būreejtōn ilo New York City, USA
- Matōeo an ej "Ej armej ro me raorič tata"
- Kar oje mon jar eo mokata an Armij ro Rekwyojarjar ilo Czech Republic

Elder Ronald A. Rasband
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Kar jerbal āinwōt juon mijinede im tok dīlik mijen būreejtōn ilo Japan
- Kar jino juon peinejinkōm- mān im wiakake kein exercise
- Kar Jerbal āinwōt juon bisop ñan oolepān Kabuñ in

Elder Gary E. Stevenson
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- At eo juon etan, Gunnar, meleje in "ritariñe peran"
- Emjakut ippān baamje eo an jān Utah ñan Sweden ke ekar 11 an liō
- Jerbal āinwōt juon takto in memono

Elder Dale G. Renlund
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Ej iakwe menin mour, ekoba penguin ko
- j iakwe loon armej iro lo aolep [q]
- Memmenbwij eo an baamje eo an wallikqōk ñan First Dragon Gong ilo 837 AD

Elder Gerrit W. Gong
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

- Ej jān Brazil im kar jerbal āinwōt juon mijinede ijon im mijen būreejtōn ilo Portugal
- Kar katak kōn Kobuñ in ippān baamje eo an ke ej jaddik jidiklik
- Kar jino mānijappopo ñan mijen ke eaar 12 an liō

Elder Ulisses Soares
Jān Doulu eo an Jonouhuo Rijilōk ro

Etaile uwadak ko am̄ ilo [lds.org/prophets-and-apostles](https://www.lds.org/prophets-and-apostles).

Kopā EO EJAKO

Jān Sheila Kindred

Pedped ioon juon bwebwenato emjool

“Ña, Irooj, Inaaj jeorłok bōd an ro Inaaj jeorłok aer bōd, ak jān kom̄ emennin aikuj bwe kom̄in jeorłok an aolep armej bōd” (*Katak im Bujen ko 64:10*).

“M̄ama, ejako kopā eo aō!” Brad eaar ba. Ekar iien M̄aqol ñan m̄weo jān m̄on jar eo, ak Brad eaar jab maroñ loe kopā eo an ilo jikin katoto kopā eo.

“Kwoj lukkuun m̄ool ej ijo kwaar katotoik ie ke?” M̄ama eaar kajjítōk.

“Aaet. Ekar pād ije.” Kopā eo an Brad ekar būlu ebbōl im bürörō. Ekar pen ñan jab loe.

“Bōlen emjōj kōmākūti. Jen reito reitak ibēlaakin m̄wiin,” Baba eaar ba.

M̄ama, Baba, im Brad rekar jepellók jān doon ñan lali ruum̄ ko kajjojo. Raar lale bōq in lost-and-found eo, ilo jikin jar eo, ilo ruum̄ in Jabōt Jikuul eo an Brad, ilo ruum̄ eo an Būraimere, im aolep jikin katoto kopā ko. Raar bar lale m̄on kepojak ko, ak rekar jablo kopā eo.

“Bōlen juon in ebōke ilo an jab jelā. Ijela ke renabaj kōrōqtolok wiik in laj ilo iien eo rej jelā ejjab aer,” Baba eaar ba.

“Ilo kōtaan in, komaroñ kōñak kopā m̄or en am̄,” M̄ama eaar ba.

Brad ekar kajememe. Eaar dike kopā m̄or eo an. Eaar māni, mej mejān, im dik jān e. Eaar iakwe kōn

wāween an kopā kāäl būlu im bürörō eo an kōm̄man bwe en āinwōt juon ribuñbuñ.

“Juon eo bōlen elak lo wāween an em̄man kopā eo aō ekar kōqote,” Brad eaar l̄om̄nak. Ewi wāween an wałok menin ilo mōn jar? Aolep armej ro ijōn rej aikuj in kar m̄ool. Brad eaar jab maroñ kōtłok bwe rikqot eo en kōm̄man aindein. Eaar wōr juon an pepe. Jabōt in tok, enaaj lukkuun lalej wōn eaar kōnäk kopā eo an. Innām enaaj bōke im lamōj, “Bōjrak, rikqot!” Renaaj bürömōj kōn aer kar boke.

Brad eaar kijooror ñan Jabōt eo bwe en kōm̄mane pepe eo an. Bōtaab Jabōt tok juon eaar lukkuun māñāñāñ ñan kōnäk juon kopā, im kōn menin Jabōt in tok.

Jabōt eo ālik, Brad eaar reitok reitak ilo Būraimere ñan aolep laddik ro, l̄om̄nak wōn eo eaar kōqote kopā eo an. Emaroñ ke kar laddik aitoktok en? Ak emaroñ kar juon leddik. Eaar eñjake āinwōt ejjab maroñ lōke jabdewōt. Eaar jab em̄man eñjake jab eo ippān Brad.

Ālkin jar Brad eaar ekkairir jepool mōn jar eo, lali an baamle ko kōnäk kopā ko aer. Bōtaab eaar jab lo kopā eo an aolep jikin. Em̄ool eaar etale lost-and-found bōqok eo bar juon alen . . . ak ejjełok kopā. Ia eo enaaaj pād ie?

Ilo iał eo lók ñan m̄weo, Brad eaar l̄om̄nak kōn juon pepe kāäl. Enaaj jar. Eaar jelā ke Jemedwōj Ilañ emaroñ kar loe men ko rejako. Boñōn eo Brad eaar jar im ba, “Jema Ilañ, jouj im ba ñan ña wōn eaar bōk kopā eo aō. Ikōnāan bwe en jeplaaktok.”

Brad eaar kōtar an etan ak mejān rikqot eo itok ñan l̄om̄nak. Bōtaab ijellőkin eaar jino l̄om̄nak kōn eo mōttan Carl. Brad ekutkut an kijoñ jijet turin Carl ilo Būraimere. Elap aerro kōm̄man kōjak im ettōñ ippān doon Ak Carl ejañin itok im jar ium̄win jejjo wiik kio. Brad eaar qoñ kōn e.

Ta eñaññe Carl eaar bōk kopā eo aō? Bōlen Carl eaar mijak in itok ñan jar kiiõ kōnke eaar l̄om̄nak Brad ejjämin naaj kar bar mōttan. Brad ekōnāan bwe Carl en bar itok im jar. Eñaññe Carl eo eaar bōk kopā eo an, Brad eaar jōk ippān, eban lamōje ñan e. Enaaj kar jeorłok an bōd.

Brad eaar tallōñłok ñan jikin an kiki, emm̄anłok an eñjake.

Jabōt eo tok juon ilo Būraemere, Carl eaar jako, ak juon laddik kāäl eaar pād. Ej kōnäk juon tae bürörō-im-būlu l̄olainiin.

“Em̄man tae ñe,” Brad eaar ba, jijöt iturinladdik kāäl eo. “Ekōm̄man bwe kwon āinwōt ribuñbuñ.”

Laddik eo ekar ettōñ dikdik.

Brad eaar bar ettōñ dikdik. Eaar jako an kappukōot rikoot ro, Eaar kappok mōttan. ●

Rijeje eo ejjokwe ilo Iowa, USA.

Iakwe jān Estonia!

Eñin ej wāween
ba "iakwe" ilo kajin
Estonia:

Tere!

Im eñin ej wāween am̄ ba
etan Kabuñ in:

Viimse Aja
Pühade Jeesuse
Kristuse Kirik

Eñin ej Tallinn, capital eo an Estonia. Elakar pād
iumin emaroñ 800 iiō ko! Estonia elōñ jikin ko ie
remarmer, āinwōt wōjke ko im pāt ko. Ilo m̄ool,
ejapļok jān jimettan in Estonia eobrač kōn wōjke.
Elōñ armej ro ilo Estonia emjān ippāer joļok iien
ilo mennin kōmanjān ko.

Estonia ej pād itu iiōñ in
Europe. Ewōr ie elōñjok jān
2,000 aelōñ jidik ko. Enañin
1.3 milien armej ro rej
jokwe ilo Estonia.

Ta eo kōjota ilo Estonia? Bölen kanniōk in piik ak ek jojoj ilo jõoj ippān piteto, kābij, sour cream, im pilawe kilmeej. Menin ñaetan jāānwūj in sprat.

Kabuñ in ilo Estonia edik bōtaab ekajoor. Emaroñ tarrin in juon taujin membōr ro an Kabuñ in. Tampej eo epaak er tata ej ilo Helsinki, Finland.

Emjāan ke ippam al ilo Būraemere? Aolep Jalem iio, Riestonia rro ej koba ilo juon iien Japļap ñan kam-mjoolol kōn laj en aer kōn al im eb.

Kwoj ke itok jān Estonia? Jeje tok ñan kōm! Kōmij mōnōqō in roñ jān kwe!

Komj̄ool kōn am̄ etale Estonia ippām! Bar lo eok iien in tok!

Ioone ruo sister ro jān Estonia!

Juon boñ iaar kōjaan etal ñan kinieō, teddy eo nejū eaar jako. Iaar kappukôte ak iaar jab maroñ loe. Iaar jar. Innām iaar loe teddy bear eo nejū im ikar ettōjaki ettōjak ko remjān.

Bianka J., 7 an iio

Emjāan jerbal ñan ro jet ippān baamle eo am. Jerbal ñanro jet ejipañ kōm eñjake Jetōb Kwojarjar eo, eo ej letok ñan kōm juon eñjake okmāññāñ an aenōmmn. Limaro jeiū im jatū im ña kōmijkōmjāni mennin lej̄ok ko ñan ro jet kōnke kōmij kōjaan bwe ren eñjake iakwe.

Piibe J., 10 an iio

Enjake KAĀL

Jān Jessica Larsen

Pedped ioon juon bwebwenato emjool

Estonia

“Ewō juon aō menin leļok ettūņo!” *Ema* (Māma) eaar ba ke ej bōk Rasmus jān jikuul. Raar etetal ippān doon ilo iaļko raidik kōn mōko rekōļarlar.

“Rosolje ñan kōjota?” Rasmus eaar kajidede kōjatdikdik. Ej kab mōj aer kar mōñā menin kar wiik eo ej jemļokļok ñan raan in ļotak eo an kein kajiljilimjuon. Ak emaroñ ļapļok an mōñā beet-im-piteto jaļot ippān pikol aolep iien.

Ema eaar kajepoluuli bōran kōn juon ettōñ dikdik. “Iaar ioon ruo jiroñ ro ilo baj eo kiiō jibboñ. Mijenede ro. Rej itok ñan lotok joteen in ñan kōnaan kōn kabuñ eo aer.”

Rasmus eaar ejed lōñļok im lukkun konaan jelā ta eo. Ejañin kar ioon mijinede ro mōkta.

Eaar ikkure kōn tūrak eo āāñ ilo ruum eo an ke mijinede ro raar itok. “Tere! Tere! Iakwe!” raar iakiakwe *Ema*

ke rej deloñļok nan lowaan abatmen eo. Raar utük juuj ko aer reddo im lukūt ilo jikin juuj ko *Ema* eaar kopooje ñan rilotok ro. *Ema* eaar tōlļok er ñan kauj wōran eo. Ak Rasmus eaar pād wōt ilo kōjem eo.

Lio eaitok eaar kile im ettōñ ñane. Pāāj kilmej eo an ej eaar ba Ōde Craig (Sister Craig). “Jinōm eaar ba ñan kōm ke ej kab mootļok raan in ļotak eo am,” eaar ba. “Kōm kar boktok juon men ñan kwe.” Eaar jibwe tok juon kaat edik. Rasmus eaar lukkuun kalimjōke.

Eaar pijs in juon em̄maan. Eaar kōñak juon libooro mouj, im pein eaar ellļok.

“Kwojeļā ke wōn in?” Ōde Craig eaar kajjitōk.

Rasmus eaar jab jelā wōn em̄maan eo. Ejañin kar loe pijs in mōktaļok. Bōtaab em̄maan in eaar āinwōt ejouj im kajoor. “Ij ļomņak ej juon kiiñ!” Rasmus eaar ba.

Mijenede ro jímor raar ettōñ. "Aaet, E ej! E ej Kiiñ in kiiñ ran! Etan ej Jisōs Kraist." Óde Craig eaar kwałqtok juon bok ebūlu kilin. "Im bok eñin ej juon bok me ej katakin kōn E, *Mormoni Raamat*. Bok in Mormon."

E im *Ema* raar jino riiti Bok in Mormon eo aolep raan mokta jān an etal ñan jikuul. Ilo iien jikuul, Rasmus ej etetal im jenij nan nuknuk in kiki bwe en kiki jidik ilo alkin raelep. Ālkin jikuul, e im *Ema* rej ikutkut aer ioon mijinede ro. Raar kōnono ippān mijinede ro kōn ta eo raar riiti ilo Bok in Mormon. Jet iien *Ema* eaar najdik aolep *kringel*, bilawe jinamōn pirōkrōk. Ilo wiikān ko e im *Ema* raar bajekōl ak biknik ioon kappe. Jet iien raar etetal aitok ilo bukun wōjke ko ak tōrerein reba eo em̄man tata ippäer.

Ilo juon iaan etetal kein ilo bukun wōjke ko, *Ema* eaar ba ñan e ke ekōnaan peptaj. Rasmus eaar meidikdik. Mijinede ro raar kajjitōk ippān *Ema* en jar elāññe ej peptaj ak jaab. Eaar ainwot ñeara em̄oj an bōk uwaan eo an!

"Im ijelā ia inaaj peptaj ie," lio eaar ba ñan e ilo an ettōñ. "Komaroñ ke kajidede?"

Rasmus eaar lōm̄nak kōn katak ko an mijinede ro kōn peptaj. Raar kwałqok juon pijā ej kwałqok Jisōs ippān Jon Ripeptaj ilo juon reba. . . .

"Reba eo!" eaar ba. "Reba en em̄man tata arro."

Juon wiik tok ālik, Rasmus ej jutak ilo tōrerein reba eo ippān mijinede ro im bar jet armej jān kabuñ eo. *Ema* eaar pojak ñan peptaj. Eaar tulök aolepān ilo dān eo, āinwōt an kar Jisōs kōm̄mane. Ke eaar walōñtak, ej ettōñ dikdik. Rasmus eaar kōñaan keememej iien eo ñan indeeo—dān eo ebūlu, wūt awia mouj ko ilo ujooj maroro, im an jinen ettōñ dikdik.

"Āinwōt kar ta eñjake eo ilo iien peptaj?" eaar kajjitōk tok ālik, ke aolep raar mōñā kukij ko mijinede ro raar būktok.

"Aiboojoj," lio ekar ba ñan e. "Iaar kōñaan pād wōt ilo reba eo ñan indeeo. Iaar eñjake an kanooj kāäl mour eo aō!" Eaar atbokwoje.

"Ñan iien kemem eo tok juon aō, ikoñaan peptaj, āinwōt kwe im Jisōs," eaar ba ñan lio. "Ikōñaan bar eñjake an kāäl mour eo aō!" ●

Rijeje eo ej jokwe ilo Texas, USA.

Jān Reyna I. Aburto

Rikakpilōklök eo
Kein Karuo ilo Doulul
eo Eutiej an Körā ro

Inaaaj Bar Lo E

Iaar rūttolök ilo Nicaragua. Ke iaar dik, iaar kōm-mane aolep men ippān laddik eo jeiū. Kōm kar etetal lałłok ñan jikuuł. Kōm kar etal ñan mon wia ippān doon. Eaar wōr aolep ɻam in mākūtküt ko ilo meļaaj eo am. Kōm kar mōñōñō.

Innām, ke eaar ruatimuon aō iiō, juon men ekanooj in ekabūromōjmōj eaar wałłok. Laddik eo jeiū eaar mej ilo juon mākūtküt in lał. Ilo jino in ekar jab m̄ool in ke eaar jako. Ikijoñ ɻomñak bwe enaaj kar kōlał-lał ilo kōjām eo am. Emaroñ kar jiroñ kōm ekar pād ilo juon jikin ettołłok. Ikijoñ kalimjōk kōjām eo, kōñaan bwe en kar wałłok. Iaar lukkuun kōñaan bar lo e.

Emootłłok iien, eaar pidodołłok. Ij būromōj wōt kōn laddik eo jeiū, bōtaab iaar maroñ bar eñjake mōñōñō.

Iien ko, iaar jab juon uwaan Kabuñ eo an Jisōs Kraist im Armej ro Rekwojarjar ilo Raan-ko Āliktata. Ak ke iaar rūttolök, iaar ekkatak kōn Kabuñ in im kar pep-taij. Juon raan iaar kwałkoł kōnnq. Ekar iien Ijtō. Iaar kōlmeļołken kōn Jerkakpeje eo im kar ɻomñak kōn laddik eo jeiū.

Emōkaj an juon eñjake kar itok iooō. Iaar keememej-łok ettōñak eo aō kōn laddik eo jeiū. Iaar kile ke eaar jap kōjak ñan jidik! Eaar itok jān Jetōb Kwojarjar, ñan kae-nōñmjan eō im tōl eō. Juon raan laddik eo jeiū enaaj lukkuun jerkakpeje. Innām inaaj lukkuun bar lo e juon alen.

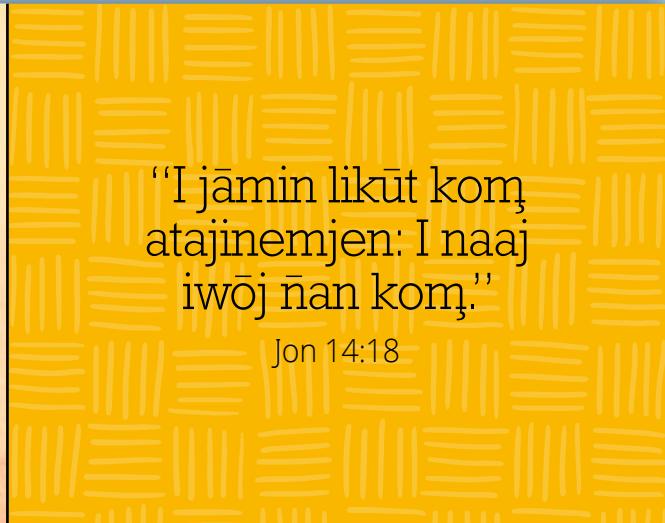
Elaññe juon eo ejitōn bōrō ippam emōj an mej, Emōñan bwe jen ooñ kake er im eñjake būromōj. Kōnono ippān baamle eo am ak juon eo erütto ñekopojak. Jar ñan Jemedwōj Ilañ kōn wāween am eñjake. E enaaj jiipañ eok bar eñjake aenom̄jan.

Jekdōqon ta, keememej bwe Jisōs Kraist ej iakwe eok. Illo Ijtō jej keememej katok eo An ñan kōj. Kōnke kōn E, jenaaj aolep jerkakpeje im jenaaj jokwe ippān baamle ko ad nan indeeo. ●

Kaat in Kaenōm̧m̧an ko

Mwijitiłjok kaat kein. Komaroñ lim jemettan ak kojerbali ñan kein kókajje bok ko.

Liküt er ilo ilo jeje ko rekwojarjar ko amj ak bar juon jikin ñan kalimjoki ñe kwoj būromjōj, ajimakeke, ak lelñoñ.

"Im Anij enaaj
kōmōrāik dānnin
kōmjaalał otnej
jān mejeir."

Revelasōn 21:4

"Komín mōñōñō, im
jab mijak, bwe Na
Irooj Ij pād ippemi, im
naaj jutak ippemi."

Katak im Bujen ko 68:6

Kwaļok im Kōmeleleiki

Ij iakwe lo tampej eo.

Rebecca C., 9 an iiō, Aragua, Venezuela

Juon raan ke deļoňe wa eo, ekar jab maroň jo. Kōm̄ kar lale injin eo, ak ejelok men ekar waļok. Ikar eñjake bwe ij aikuj in jar, kōn menin ikar jar. Jejjo minit tokālik, wa eo ekar jo. Ij mōñōñō bwe Jemedwōj̄ Ilañ emaroñ aolep iien jipañ eō.

**Brooklyn B., iiō 9,
Quetzaltenango,
Guatemala**

Ruo iiō ko remootļok juon įaddrīk kāāl eaar kobatok ilo kūlaaj eo am ilo jikuuļ. Eaar jab jouj ñan ro jet. Aolep raar jino dike im jab jouj ñan e. Āinwōt eaar kōm̄jan an büromōj, kōn menin iaar jab kōm̄janē ta eo ro jet raar kōm̄janē. Jet iaan ro mōtta raar loe im įoor waanjoñak eo aō. Ij tōmak bwe eļaññe ij kōm̄janē ta eo Anij ekōjaan bwe in kōm̄janē, inaaj mōñōñōļok im īneem̄janļok. Ij tōmak bwe eļaññe ewōr aō peran im kwaļok aō įom̄jak, inaaj lo ro mōtta ro renaaj kōjaan ñan ilo jekjek eo ij pād ie.

Vestina K., 11 an iiō, Vilnius, Lithuania

Em̄jan ippā ikkure football ippān ajri ro redikļok im katakin er kōl kāāl ko. Ej juon wāween em̄jan ippa ñan jerbal.

Sasha K., 11 an iiō, Moscow, Russia

Kōjerbal pija kein
ñan kanne jaat eo
ilo peij J12-J13.

Iakwe Ro Jinen im Jemen Rejitōnbōro,

Allōñ in, *Jero eo* ewōr ie bwebwenato ko im ḡakūtkūt ko
ñan jipañ baamle eo am kememe Ijtō. Kōmij kōjatdikdik bwe
baamle eo am enaaj mōñōñō in ḡomñak kōn Ijto aolepān allōñ eo!

- “Mennin Letok eo an Anij Elaptata” (J2)—Juon ennaan kōn Ijtō jān Büreejtōn Russell M. Nelson
- “Jisōs Ej Aō Rilōmoq” (J2)—Juon ḡakūtkūt in kōlār kōn Pinmuur im Jerkakpeje an Jisōs
- “Bwebwenato eo an Ijtō” (J4–J6)—Juon piya in bwebwenato ko ilo jeje ko rekwojarjar
- “Ñe Inaaaj Jepļaak ñan Ippān” (J7)—juon al kāäl eo eaiboojoj kōn ukweljōk
- “Eñjake Kāäl” (J18)—Juon bwebwenato kōn juon ḡaddik jn Estonia eo eaar ekkatak kōn Jisōs.
- “Inaaaj Bar Lo E” (J20)—Naan in kamool eo an Sister Reyna I. Aburto kōn Jerkakpeje

Jouj im jeje tok im kwaļok ñan kōm wāween an baamle eo am
kojerbal bwebwenato im ḡakūtkūt kein.

Juon kojeraamjan lo Ijtō!

Jera Eo

New Friend

**50 E. North Temple Street,
Room 2393
Salt Lake City, UT 84105 USA
liahona@ldschurch.org**

Pukōt Liaona eo enojak ilowaan!

KO KOBBA N

- J2** Jān Büreejtōnji eo Kein Kajuon: Mennin Letok eo an Anij Elap
- J4** Bwebwenato ko jān Jeje Ko Rekwojarjar: Bwebwenato eo kōn Ijtō
- J7** Al ko: Ñe Inaaaj jepļaak ñan Ippān
- J8** Mool Emjan
- J10** Rijilök ro ipelaakin Laj in: Elder Bednar ej Lojōk India
- J12** Rikanaan im Rijilök ro Ad
- J14** Kopā eo Ejako
- J16** Iakwe jān Estonia!
- J18** Eñjake Kāäl
- J20** Inaaaj Bar Lo E
- J22** Kwaļok im Komejejeiki
- J23** Piya ko an Rikanaan ro im Rijilök ro